

การประกอบเว็บไซต์อย่างอัตโนมัติด้วยข้อกำหนดคาวล์-เอสโพรเซสโมเดล
ที่มีข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่

นายเต็มศักดิ์ วะสินโน

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

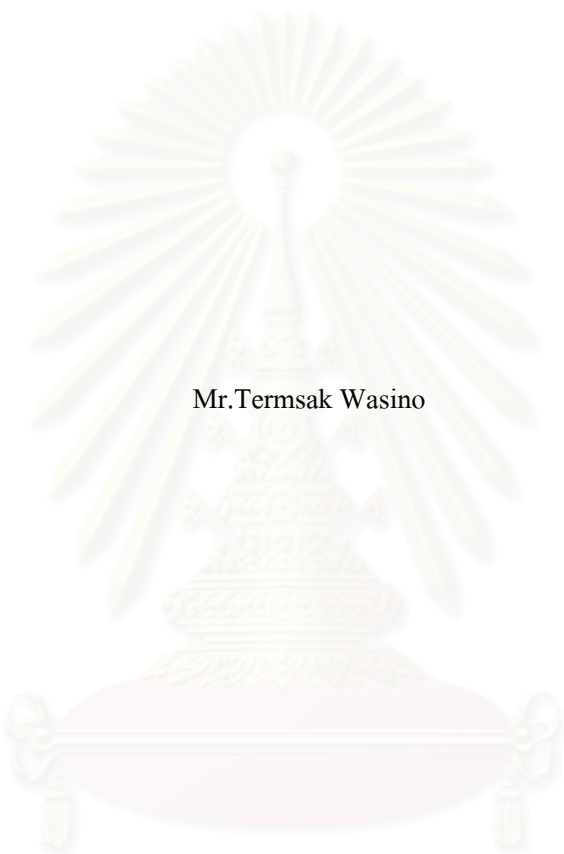
สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AUTOMATIC WEB SERVICE COMPOSITION USING OWL-S PROCESS MODEL
SPECIFICATIONS WITH CONSTRAINTS ON FUNCTIONAL BEHAVIOUR

Mr. Termsak Wasino

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering Program in Computer Engineering

Department of Computer Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติด้วยข้อกำหนดอวาล์-เอสโพร
เซส โมเดลที่มีข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่

โดย

นายเต็มศักดิ์ วะสิน

สาขาวิชา

วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

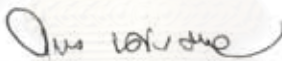
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิชัย เสนีวงศ์ ณ อยุธยา

คณะกรรมการศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ติเรก ลาวณิชย์ศิริ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชรรย เต็งอำนวย)

ทวิชัย เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิชัย เสนีวงศ์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วิษณุ โกทรจรัส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เบญจพร ลิ้มธรรมภรณ์)

เดิมศักดิ์ วะสิโน : การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติด้วยข้อกำหนดอาวล์-เอสโพรเซสโมเดลที่มีข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่. (AUTOMATIC WEB SERVICE COMPOSITION USING OWL-S PROCESS MODEL SPECIFICATIONS WITH CONSTRAINTS ON FUNCTIONAL BEHAVIOUR) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร.ทวีชัย เสนิงค์ ณ อุทยา, 83 หน้า.

การประกอบเว็บเซอร์วิสได้กลายเป็นหัวข้อสำคัญในการค้นคว้าวิจัยในด้านการคำนวณแบบอิงบริการ เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในการสร้างบริการที่ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานของผู้ใช้บริการโดยอาศัยการประกอบกันของบริการอื่นๆ รวมไปถึงการประกอบบริการเข้าด้วยกันยังเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนอยู่ งานวิจัยนี้นำเสนอการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติด้วยข้อกำหนดอาวล์-เอสโพรเซสโมเดลที่มีข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่จากเป้าหมายของการประกอบบริการซึ่งนักออกแบบเว็บเซอร์วิสกำหนดไว้ จะมีการพิจารณาความเข้ากันได้ของเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบ ซึ่งแต่ละเว็บเซอร์วิสจะมีข้อกำหนดอาวล์-เอสโพรเซสโมเดลซึ่งระบุพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสนั้นอยู่ การพิจารณาความเข้ากันได้จะดูจาก อินพุท เอาท์พุท เงื่อนไขก่อนการทำงาน เอฟเฟกต์ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆของเว็บเซอร์วิสเหล่านั้น จากนั้นจะคำนวณหาการประกอบที่เหมาะสมที่สุดโดยใช้อัลกอริทึมเส้นทางที่สั้นที่สุดของไดจ์สตรา และ มีการสร้างเว็บเซอร์วิสประกอบในรูปของเอกสารบีเพล

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วิศวกรรมคอมพิวเตอร์..... ลายมือชื่อนิสิต.....เดิมศักดิ์ วะสิโน.....
สาขาวิชา...วิศวกรรมคอมพิวเตอร์..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ทวีชัย เสนิงค์ ณ อุทยา.....
ปีการศึกษา.....2550.....

4870302921: MAJOR COMPUTER ENGINEERING

KEY WORD: WEB SERVICE COMPOSITION / SEMANTIC WEB SERVICES / OWL-S PROCESS MODEL / ONTOLOGY

TERMSAK WASINO : AUTOMATIC WEB SERVICE COMPOSITION USING OWL-S PROCESS MODEL SPECIFICATIONS WITH CONSTRAINTS ON FUNCTIONAL BEHAVIOUR. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TWITTIE SENIVONGSE, Ph.D., 83 pp.

Web services composition has been a key research issue in service-oriented computing due to the increasing demand for composite services that can serve service consumers' purposes, together with the complexity of the composition process. This thesis proposes an approach to automatic composition of Web services by using OWL-S Process Model with Constraints on Functional Behaviour. Given a composition goal by a Web service designer, the approach examines process specifications of the Web services which are represented by OWL-S process model and determines compatibility between functional behaviour of those Web services, i.e. their inputs, outputs, preconditions, and effects as well as their associated constraints. An optimal composition is identified by using Dijkstra's shortest path algorithm and a composite service can be generated as a BPEL script.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department.....Computer Engineering.....Student's Signature.....*Termsak WASINO*
Field of Study.....Computer Engineering.....Advisor's Signature.....*Twittie Senivongse*
Academic Year.....2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิติย์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า ที่ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ และแก้ปัญหาให้ข้าพเจ้ามาตลอด สิ่งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าทำผิดพลาดไปข้าพเจ้ากราบขออภัย และกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ยรรยง เต็งอำนาจ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.วิษณุ โทตรจรัส และ อาจารย์ ดร.เบญจพร ลิ้มธรรมมาภรณ์ กรรมการสอบของข้าพเจ้าที่กรุณาให้คำแนะนำทำให้งานวิจัยชิ้นนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากขึ้น และขอขอบพระคุณคำชี้แนะดี ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของข้าพเจ้าต่อไปในภายภาคหน้า

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ข้าพเจ้าเพื่อใช้ในการทำงานวิจัยนี้ รวมถึงคำแนะนำดี ๆ ที่ให้แก่ข้าพเจ้าตลอดมา

ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ที่ช่วยให้ชีวิตการทำงานวิจัยมีความสุขสนุกสนาน ขอบคุณสำหรับคำแนะนำดี ๆ และกำลังใจที่ให้มาตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ที่เลี้ยงดูข้าพเจ้า ให้กำลังใจข้าพเจ้า ให้อภัยข้าพเจ้าตลอดมา คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ไว้ ณ โอกาสนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 ขั้นตอนการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 ผลงานตีพิมพ์	5
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	6
2.1.1 อวาล์-เอส โพรเซส โมเดล	6
2.1.2 อัลกอริทึมไคร์สตรา	7
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.2.1 การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ	10
2.2.2 การประกอบเว็บเซอร์วิสโดยพิจารณาคุณภาพ	10
2.2.3 การประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยข้อบังคับในเมทีออร์-เอส	11
2.2.4 การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติของเว็บเซอร์วิสเชิงความหมาย	11
2.2.5 การเข้าคู่และการจัดลำดับเว็บเซอร์วิสเชิงความหมายโดยใช้เซอร์วิสโพรไฟล์	
รวม	12
บทที่ 3 การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติด้วยข้อกำหนดอวาล์-เอส โพรเซส โมเดลที่มี	
ข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่	13
3.1 กระแสงานและกระบวนการ	13
3.2 เงื่อนไขในการเข้าคู่	23

บทที่	หน้า
3.2.1 การเข้าสู่ทางอินเทอร์เน็ต	23
3.2.2 การเข้าสู่ของช่วงตัวเลข	24
3.2.3 การเข้าสู่ของเซตข้อมูลแน่นับ	25
3.3 ตัวอย่างการพิจารณาการประกอบกันของเว็บเซอร์วิสตามกระแสนงาน	26
บทที่ 4 สถาปัตยกรรมการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยอาศัยข้อกำหนดกระบวนการในรูปอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล	33
4.1 การออกแบบการทำงานของตัวกลาง	33
4.2 ขั้นตอนการทำงาน	35
4.3 การออกแบบตัวกลาง	36
4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา	37
บทที่ 5 การทดสอบตัวกลางในการค้นหาเว็บเซอร์วิสด้วยกรณีศึกษา	39
5.1 กรณีศึกษาที่มีโครงสร้างกระแสนงานแบบลำดับร่วมกับแบบแบ่ง-ร่วม	39
5.2 กรณีศึกษาที่มีโครงสร้างกระแสนงานแบบลำดับร่วมกับแบบแบ่ง	50
5.3 การเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากตัวกลางกับการประกอบเว็บเซอร์วิสตามปกติ	58
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย	63
6.1 สรุปผลการวิจัย	63
6.2 ปัญหาและอุปสรรค	63
6.3 แนวทางการวิจัยต่อไป	64
รายการอ้างอิง	66
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก ตัวอย่างอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลที่ใช้ในการทดสอบและผลลัพธ์ที่ได้จากตัวกลาง	68
ภาคผนวก ข ผลงานตีพิมพ์	74
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	83

ภาพประกอบ	หน้า
รูปที่ 2.1 อับเปอร์ออนโทโลยีของอวล์-เอสโพรเซสโมเดล	7
รูปที่ 2.2 ตัวอย่างกราฟของเส้นทาง	8
รูปที่ 3.1 กระแสงานของบริการของเว็บเซอร์วิสประกอบที่ให้บริการค้นหาไวน์พร้อมทั้งสั่งซื้อและแสดงรายละเอียดของไวน์	9
รูปที่ 3.2 อวล์-เอสโพรเซสโมเดลที่ใช้อธิบายกระแสงาน	10
รูปที่ 3.3 ภาพรวมการเชื่อมโยงระหว่างกระแสงานและลักษณะเว็บเซอร์วิสที่ต้องการ	16
รูปที่ 3.4 บางส่วนของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนร้านขายไวน์	17
รูปที่ 3.5 บางส่วนของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนค้นหาไวน์	18
รูปที่ 3.6 อวล์-เอสโพรเซสโมเดลของส่วนแสดงพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของร้านขายไวน์	19
รูปที่ 3.7 บางส่วนของออนโทโลยีเกี่ยวกับบัตรเครดิตและออนโทโลยีเกี่ยวกับเมือง	22
รูปที่ 3.8 อินพุตและข้อบังคับแต่ละส่วนกระบวนการในกระแสงานซึ่งต้องการค้นหา	22
รูปที่ 3.9 รายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสแรกที่เกี่ยวข้องกับการสั่งซื้อไวน์	26
รูปที่ 3.10 รายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสที่สองที่เกี่ยวข้องกับการสั่งซื้อไวน์	27
รูปที่ 3.11 รายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสแรกที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาไวน์	27
รูปที่ 3.12 รายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสที่สองที่เกี่ยวข้องกับการค้นหาไวน์	28
รูปที่ 3.13 ออนโทโลยีอาหาร	29
รูปที่ 3.14 การเข้าคู่กันระหว่างเซอร์วิสค้นหาไวน์และเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์	30
รูปที่ 3.15 น้ำหนักของแต่ละเส้นเชื่อมต่อระหว่างเซอร์วิสค้นหาไวน์และเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์	31
รูปที่ 4.1 เฟรมเวิร์กสำหรับการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ	33
รูปที่ 4.2 แผนภาพคลาสของตัวกลางสำหรับการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ	37
รูปที่ 5.1 การออกแบบกระแสงานโดยโปรแกรมโปรตีเจของกรณีศึกษาแรก	41
รูปที่ 5.2 การกำหนดข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการของกรณีศึกษาแรก	41
รูปที่ 5.3 ออนโทโลยีที่ใช้ในกรณีศึกษาแรก	42
รูปที่ 5.4 หน้าเว็บของตัวกลาง	42
รูปที่ 5.5 การสมัครสมาชิกเพื่อขอใช้บริการ	43
รูปที่ 5.6 หน้าเว็บหลังจากการล็อกอินเพื่อเข้าใช้บริการจากตัวกลาง	43
รูปที่ 5.7 การอัปโหลดไฟล์กระแสงานและข้อกำหนดกระบวนการของกรณีศึกษาแรก	44
รูปที่ 5.8 การใส่ค่ายูอาร์แอลของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของกรณีศึกษาแรก	45

ภาพประกอบ	หน้า
รูปที่ 5.9 การใช้วิธีโคจร์สตราเพื่อหาแผนงานที่ดีที่สุดในการณศึกษาแรก	46
รูปที่ 5.10 ผลลัพธ์ของการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติของกรณศึกษาแรก	47
รูปที่ 5.11 การจัดเก็บไฟล์ผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้งานของกรณศึกษาแรก	47
รูปที่ 5.12 หน้าจอรับการดีพลอยไฟล์บีเพล	48
รูปที่ 5.13 การอัปโหลดไฟล์บีเพลและดับเบิลยูเอสดีแอลของบีเพล	49
รูปที่ 5.14 การอัปโหลดไฟล์ดับเบิลยูเอสดีแอลของกระบวนการที่เกี่ยวข้อง	49
รูปที่ 5.15 รายละเอียดการดีพลอยเพื่อนำไปใช้งาน	50
รูปที่ 5.16 การออกแบบกระแสนงานโดยโปรแกรมโทที่เจของกรณศึกษาที่สอง	52
รูปที่ 5.17 การกำหนดข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการของกรณศึกษาที่สอง	53
รูปที่ 5.18 ออนโทโลยีที่ใช้ในกรณศึกษาที่สอง	53
รูปที่ 5.19 การอัปโหลดไฟล์กระแสนงานและข้อกำหนดกระบวนการของกรณศึกษาที่สอง	54
รูปที่ 5.20 การใส่ค้ายูอาร์แอลของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของกรณศึกษาที่สอง	55
รูปที่ 5.21 การใช้วิธีโคจร์สตราเพื่อหาแผนงานที่ดีที่สุดในการณศึกษาที่สอง	56
รูปที่ 5.22 ผลลัพธ์ของการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติของกรณศึกษาที่สอง	57
รูปที่ 5.23 การจัดเก็บไฟล์ผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้งานของกรณศึกษาที่สอง	57
รูปที่ 5.24 การใช้โปรแกรมเน็ตบิ้นส์ประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยวิธีปกติ	58
รูปที่ 5.25 ไฟล์บีเพลของกรณศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสตามปกติด้วยโปรแกรมเน็ตบิ้นส์	59
รูปที่ 5.26 ไฟล์บีเพลของกรณศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยตัวกลาง	60
รูปที่ 5.27 แท็กการร้องขอบริการเซอร์วิสค้นหาไวน์ของไฟล์บีเพลที่ทำการประกอบแบบปกติ	62
รูปที่ 5.28 แท็กการร้องขอบริการเซอร์วิสค้นหาไวน์ของไฟล์บีเพลที่ทำการประกอบโดยตัวกลาง	62
รูปที่ ก.1 อวล์-เอสโพรเซสโมเดลของร้านขายไวน์แรก	68
รูปที่ ก.2 อวล์-เอสโพรเซสโมเดลของบริการค้นหาไวน์บริการแรก	70
รูปที่ ก.3 อวล์-เอสโพรเซสโมเดลของบริการแสดงรายละเอียดของไวน์บริการแรก	71
รูปที่ ก.4 เอกสารบีเพลที่เป็นผลลัพธ์จากตัวกลาง	72
รูปที่ ก.5 เอกสารดับเบิลยูเอสดีแอลของบีเพล	73

สารบัญตาราง

ฉ

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 2.1 การคำนวณเส้นทางของรูปที่ 2.2 ด้วยวิธีไดจ์สตรา	7
ตารางที่ 3.1 สรุปค่าน้ำหนักของลักษณะการเข้าสู่ทางออนโทโลยีเทอม	24
ตารางที่ 3.2 สรุปค่าน้ำหนักของลักษณะการเข้าสู่ของช่วงตัวเลข	25
ตารางที่ 3.3 สรุปค่าน้ำหนักของลักษณะการเข้าสู่ของเซตข้อมูลเจนนับ	26
ตารางที่ 3.4 เส้นทางที่สั้นที่สุดที่คำนวณได้ภายใต้ค่าความพอใจต่างๆ.....	32
ตารางที่ 5.1 พฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่ใช้ในกรณีศึกษาแรก	39
ตารางที่ 5.2 พฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่ใช้ในกรณีศึกษาที่สอง	51

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เว็บเซอร์วิส (Web Services) [1] เป็นมาตรฐานที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากเป็นมาตรฐานเปิดในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลและบริการ (Services) ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยไม่ขึ้นกับระบบปฏิบัติการ หรือภาษาโปรแกรมที่ใช้ในการพัฒนา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเพิ่มความยืดหยุ่นและลดต้นทุนในการพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application)

การประกอบเว็บเซอร์วิส (Web Service Composition) เป็นส่วนสำคัญในการคำนวณแบบอิงบริการ (Service-Oriented Computing) [2] เนื่องจากปริมาณความต้องการเว็บเซอร์วิสที่ซับซ้อนที่ตรงความต้องการของผู้ใช้บริการมีมากขึ้น ซึ่งต้องยอมรับว่าเว็บเซอร์วิสเพียงเว็บเซอร์วิสเดียวไม่สามารถตอบสนองความต้องการเหล่านี้ แต่ถ้าเว็บเซอร์วิสนั้นทำงานร่วมกับเว็บเซอร์วิสตัวอื่นตามลำดับงานที่เหมาะสมแล้ว จะสามารถทำงานตามที่ผู้บริการต้องการได้อย่างคล่องตัว นี่คือประโยชน์ของการประกอบเว็บเซอร์วิส

ด้วยวิธีการประกอบเว็บเซอร์วิสให้ทำงานร่วมกันในปัจจุบันอย่างเช่น บีเพล (BPEL) [3] ผู้ใช้ต้องทำการประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยตัวเอง โดยผู้ใช้ต้องทำการค้นหาเว็บเซอร์วิสเสียก่อน เช่น การค้นหาจากยูดีดีไอ (UDDI) [4] จึงทำให้ต้องเสียเวลาส่วนหนึ่ง โดยที่เว็บเซอร์วิสที่ได้มานั้นอาจจะไม่ตรงกับความต้องการ หรือเว็บเซอร์วิสนั้นอาจจะไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ การส่งงานให้ตัวแทนการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ (Automatic Web Service Composition Agent) เป็นทางเลือกหนึ่งเพื่อลดเวลาและความยุ่งยากในการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยตัวแทนการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติสามารถแยกการทำงานออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆได้ดังนี้ (1) การค้นหาเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ คือ การค้นหาเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้องสำหรับการประกอบเว็บเซอร์วิส (2) การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ คือ การวางแผนงานการทำงานของเว็บเซอร์วิสต่างๆเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และ (3) การทำงานอย่างอัตโนมัติ คือ ขั้นตอนการเรียกใช้งานเว็บเซอร์วิสตามแผนงานที่ได้วางไว้ [5]

การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติได้มีการปรับปรุงให้สามารถทำงานในลักษณะเชิงความหมายมากยิ่งขึ้น วิธีหนึ่งที่ใช้อธิบายบริการให้มีลักษณะเชิงความหมายคือ การใช้ภาษาออนโทโลยี (Ontology Language) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในงานวิจัยเกี่ยวกับเว็บเซอร์วิส เนื่องจากภาษาออนโทโลยีสามารถอธิบายบริการได้หลายแง่มุม และยังสามารถทำการคิดเหตุผล (Reasoning) ได้ [6] คำอธิบายบริการซึ่งใช้ภาษาออนโทโลยีและเป็นที่รู้จักคือ อวาล์-เอส (OWL-S) [7] ซึ่งประกอบด้วย 3 โพรไฟล์ (Profile) คือ เซอร์วิสโพรไฟล์ (Service Profile) โพรเซสโมเดล

(Process Model) และเซอร์วิสกราวนด์อิง (Service Grounding) เซอร์วิสโพรไฟล์ทำหน้าที่อธิบาย ลักษณะและพฤติกรรมเชิงหน้าที่ (Functional Behaviour) เช่น อินพุต (Input) เอาท์พุต (Output) เงื่อนไขก่อนการทำงาน (Precondition) เอฟเฟกต์ (Effect) โพรเซสโมเดลอธิบายการดำเนินการ (Operation) ของบริการในรูปแบบของพฤติกรรมเชิงหน้าที่ โครงสร้างควบคุม (Control Structure) และโครงสร้างการไหลของข้อมูล (Data Flow Structure) เซอร์วิสกราวนด์อิงทำหน้าที่แมป (Map) โพรเซสโมเดลไปยังดับเบิลยูเอสดีแอล (WSDL)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติได้มีการพัฒนาในหลาย ลักษณะโดยอาจแบ่งได้เป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกคือ กลุ่มที่ทราบรูปแบบของการประกอบเว็บเซอร์วิส แล้วว่ามีเว็บเซอร์วิสประเภทใดเกี่ยวข้องบ้าง ดังนั้นงานวิจัยจึงเป็นการเลือกเว็บเซอร์วิสของผู้ ให้บริการแต่ละประเภทมาประกอบกัน เพื่อสร้างแผนการทำงาน (Plan) โดยอาศัยเกณฑ์บางอย่าง ซึ่งบ่งบอกว่า เว็บเซอร์วิสตัวใดที่ประกอบกันได้ดีที่สุดตามเกณฑ์นั้น เกณฑ์ที่ใช้โดยมากมัก เกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ (Quality of Service) ของเว็บเซอร์วิสแต่ละตัว เช่น เวลาตอบสนอง (Response Time) ปริมาณงานที่ผลิต (Throughput) ราคา (Cost) เป็นต้น ตัวอย่างเช่น งานวิจัย [8] กำหนดฟังก์ชันของคุณภาพของการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยพิจารณาจากคุณภาพการให้บริการ ของเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบกันนั่นเอง หรือ งานวิจัย [9] ที่ใช้คุณภาพการให้บริการของเว็บ เซอร์วิสมาพิจารณาเช่นกัน แต่มีการประยุกต์ใช้อัลกอริทึมทางพันธุกรรม มาช่วยในการประกอบ เว็บเซอร์วิสเข้าด้วยกันด้วย งานวิจัย [10] ทำการประกอบเว็บเซอร์วิสโดยพิจารณาจากทั้งคุณภาพ การให้บริการและการเข้ากันได้ตามความหมายของพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของแต่ละเว็บเซอร์วิส โดย พิจารณาจากข้อกำหนดเชิงความหมายของแต่ละเว็บเซอร์วิส ซึ่งอธิบายด้วยออนโทโลยี

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มที่ถือว่าไม่ทราบรูปแบบในการประกอบเว็บเซอร์วิสว่ามีเว็บเซอร์วิส ประเภทใดเกี่ยวข้องบ้าง แต่จะทราบเพียงข้อมูลเข้าและผลลัพธ์ที่ต้องการ ดังนั้นงานวิจัยจึงเป็นการ สร้างแผนงานในการประกอบเว็บเซอร์วิสต่างๆ ในหลากหลายประเภทเข้าด้วยกัน โดยแผนงานนั้น จะสามารถรับข้อมูลเข้าและให้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการได้ งานวิจัยในกลุ่มนี้มักใช้ออนโทโลยีเข้ามา ช่วยในการอธิบายความสามารถหรือพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิส เพื่อให้แผนงานที่สร้าง ขึ้นตรงกับความต้องการ ตัวอย่างเช่น งานวิจัย [5], [11] ได้นำความรู้ทางด้านปัญญาประดิษฐ์และ ตัววางแผน (AI Planner) มาช่วยในการสร้างแผนงานในการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยใช้ออนโทโล จีในการอธิบายพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสแต่ละตัว รวมทั้งอธิบายอินพุตของเว็บเซอร์วิส เริ่มต้นและเอาท์พุตของเว็บเซอร์วิสปลายทางที่ต้องการด้วย

งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นต่างมีข้อดีข้อเสีย การพิจารณาคุณภาพของบริการทำให้สามารถ ประกอบเว็บเซอร์วิสที่เมื่อทำงานร่วมกันแล้ว จะให้บริการที่มีคุณภาพดี แต่การเก็บข้อมูลคุณภาพ ของบริการมาพิจารณาจะทำได้ยาก และค่าข้อมูลจะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทำให้แผนงานที่ได้

จะใช้ได้ในเวลาสั้น งานวิจัยในกลุ่มที่สอง ซึ่งทำการสร้างแผนงานของการประกอบเว็บเซอร์วิสโดยอัตโนมัติ จะทำให้สะดวกต่อผู้ใช้ ในแง่ที่ผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบเซอร์วิสใดๆเข้าด้วยกันเลย แต่การกำหนดเพียงข้อมูลเข้าและผลลัพธ์ที่ต้องการเป็นการกำหนดความต้องการแบบหลวม ดังนั้นอาจจะให้เกิดการแกว่ง (Fluctuation) ของแผนงานที่สร้างขึ้น เนื่องจากอาจมีเว็บเซอร์วิสหลากหลายประเภท ประกอบกันในหลากหลายรูปแบบที่สามารถรับข้อมูลเข้าและให้ผลลัพธ์ตามที่ระบุ นอกจากนี้งานวิจัยที่ใช้ออนโทโลยีมาช่วยในการอธิบายความสามารถหรือพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิส เพื่อใช้พิจารณาความเข้ากันได้ของเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบกัน ก็ยังเป็นเพียงการพิจารณาความหมายแบบเบื้องต้น แต่ยังไม่พิจารณาในรายละเอียดที่เกี่ยวกับข้อบังคับ (Constraint) ในการทำงานของเว็บเซอร์วิส ตัวอย่างเช่น ถ้าลูกค้าอยู่ในกรุงเทพฯ เว็บเซอร์วิสจะมีเอฟเฟกต์ในการส่งสินค้าที่ซื้อไปให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่า แต่ถ้ามองไม่เห็นนั้นลูกค้าจะต้องเสียค่านำส่ง ข้อบังคับเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อทางเลือกเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบ หากลูกค้าต้องการเว็บเซอร์วิสที่ส่งสินค้าให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่า

งานวิจัยนี้จะทำการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ โดยใช้แนวทางการประกอบแบบกลุ่มที่หนึ่งคือ ทราบรูปแบบการประกอบเว็บเซอร์วิสอยู่แล้ว ว่ามีเว็บเซอร์วิสประเภทใดเกี่ยวข้องกับบ้าง โดยนักออกแบบเว็บเซอร์วิส ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับเซอร์วิสและการประกอบเซอร์วิสจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบ การประกอบเว็บเซอร์วิสจะพิจารณาเฉพาะข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่ที่ผู้ใช้บริการเว็บเซอร์วิสแต่ละรายได้ลงทะเบียนไว้ ซึ่งอธิบายด้วยอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล และมีข้อบังคับต่างๆ ในการทำงานระบุไว้โดยใช้ภาษากฎ (Rule Language) เช่นภาษาสเวิร์ด (SWRL) [12] ขั้นตอนจะเริ่มจากการรับข้อมูลรูปแบบการประกอบเว็บเซอร์วิสจากผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสในลักษณะเป็นกระแสนงานซึ่งอธิบายด้วยอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล ซึ่งระบุเงื่อนไขกระบวนการภายในของเว็บเซอร์วิสตามที่ต้องการในแต่ละขั้นตอนในกระแสนงาน รูปแบบการประกอบเว็บเซอร์วิสนี้จะใช้สำหรับค้นหาเว็บเซอร์วิสที่ตรงตามพฤติกรรมเชิงหน้าที่และเงื่อนไขกระบวนการทำงาน เพื่อสร้างแผนงานที่เป็นไปได้ทั้งหมด จากนั้นจะพิจารณาการเข้ากันได้ของเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบกันในแง่ของอินพุตและเอาต์พุตในเชิงออนโทโลยีและเงื่อนไขการทำงาน และใช้ค่าความเข้ากันได้ในการถ่วงน้ำหนักในวิธีการหาแผนงาน เพื่อให้ได้แผนงานที่ดีที่สุดที่จะใช้จริงออกมาแล้วจึงสร้างเป็นเอกสารการประกอบเว็บเซอร์วิสที่สามารถทำงานได้เช่น บีเพล เป็นต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาตัวกลางในการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยอาศัยข้อกำหนดกระบวนการในรูปของอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล ที่มีข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.3.1 ตัวกลางจะมีความสามารถช่วยผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสทำการประกอบเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ จากกระแสนงานและข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่ที่ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสส่งเข้ามายังตัวกลาง
- 1.3.2 งานวิจัยนี้ใช้ข้อกำหนดกระบวนการและกระแสนงานตามอวล์-เอสโพรเซสโมเดล และรับกระแสนงานที่มีโครงสร้าง แบบลำดับ แบบแบ่ง และแบบแบ่ง-รวม เท่านั้น
- 1.3.3 เงื่อนไขการเข้าคู่จะพิจารณาจากเงื่อนไขทางรูปแบบกระบวนการ ซึ่งพิจารณาจากเงื่อนไขทางออนโทโลยีทอม เงื่อนไขแบบช่วงตัวเลขซึ่งกำหนดโดยตัวดำเนินการเชิงเปรียบเทียบ (Relational Operator) และเงื่อนไขบนเซตของข้อมูลเจนนับ
- 1.3.4 ในขั้นตอนการจัดสร้างเอกสารบีเพล จะไม่ตรวจสอบความเข้ากันได้ของซิกเนเจอร์ของแต่ละเว็บเซอร์วิสที่มาประกอบกันโดยจะถือว่าเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบกันมีซิกเนเจอร์ตรงกันอยู่แล้ว
- 1.3.5 ทำการทดสอบโดยการเปรียบเทียบผลการประกอบเว็บเซอร์วิสโดยตัวกลางกับผลที่ได้จากการประกอบโดยผู้ประกอบเว็บเซอร์วิส

1.4 ขั้นตอนการวิจัย

- 1.4.1 ศึกษาการทำงานของอวล์-เอสโพรเซสโมเดล
- 1.4.2 ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการประกอบเว็บเซอร์วิส
- 1.4.3 ศึกษาเครื่องมือเกี่ยวกับเว็บเซอร์วิส
- 1.4.4 พัฒนาตัวกลางสำหรับการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ
- 1.4.5 ทดสอบการทำงานของตัวกลางและปรับปรุงตามความเหมาะสม
- 1.4.6 สรุปผลการวิจัย และจัดทำรายงานวิทยานิพนธ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ตัวกลางที่สามารถใช้ในการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยมีการพิจารณาข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่นำมาประกอบกันด้วย อันจะเป็นการช่วยลดเวลาในการประกอบเว็บเซอร์วิสได้

1.6 ผลงานตีพิมพ์

ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์นี้ได้ตีพิมพ์และนำเสนอในการประชุมวิชาการดังนี้

1. Proceedings of 4th International Joint Conference on Computer Science and Software Engineering, Khon Kaen, Thailand (2007): 194-201 ในบทความเรื่อง Using OWL-S Process Model with Constraints on Functional Behaviour for Automatic Web Services Composition โดยผู้แต่งคือ Termsak Wasino และ Twittie Senivongse

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

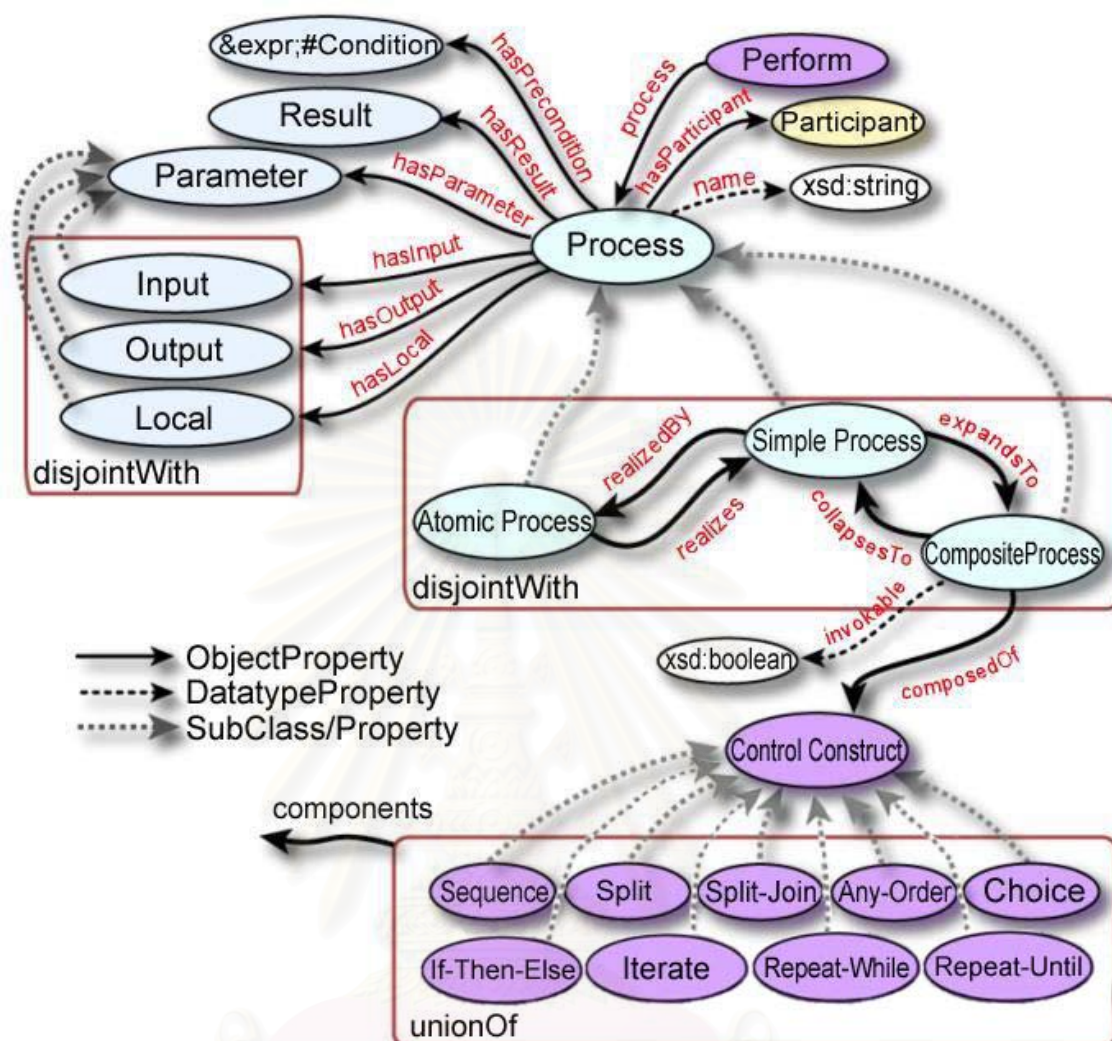
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดล (OWL-S Process Model)

อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลเป็นโพรไฟล์หนึ่งของอวาล์-เอส [7] ทำหน้าที่อธิบายการดำเนินการของบริการในรูปแบบของพฤติกรรมเชิงหน้าที่ โครงสร้างควบคุม และโครงสร้างการไหลของข้อมูล โดยบริการที่ประกาศไว้จะอธิบายด้วยเซอร์วิสโมเดล (Service Model) ซึ่งมีกระบวนการ (Process) เป็นซับคลาส (Subclass) ของเซอร์วิส รูปที่ 2.1 แสดงอ็อบเจกต์โทโลยี (Upper Ontology) ของอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล ซึ่งประกอบด้วยคลาส (Class) และพร็อพเพอร์ตี้ (Property) ซึ่งร่วมกันอธิบายการทำงานของบริการ กระบวนการจะอธิบายพฤติกรรมเชิงหน้าที่โดยระบุอินพุต เอาท์พุต เงื่อนไขก่อนการทำงาน และเอฟเฟกต์ เงื่อนไขก่อนการทำงานคือ นิพจน์ (Expression) ซึ่งต้องเก็บค่าไว้เพื่อกระบวนการจะได้ถูกเรียกใช้งาน โลคัล (Local) เป็นพารามิเตอร์เสริมซึ่งผูกติดกับเงื่อนไขก่อนการทำงาน และมีประโยชน์ในการพิจารณาค่าเชิงตรรกะของเงื่อนไขก่อนการทำงาน ผลลัพธ์ (Result) เกี่ยวข้องกับเอาท์พุตและเอฟเฟกต์ ซึ่งอาจถูกกำหนดเงื่อนไขความสัมพันธ์โดยพร็อพเพอร์ตี้ของเงื่อนไขในการทำงาน (Incondition) ซึ่งระบุเงื่อนไขทางตรรกะของผลลัพธ์ที่จะเกิด ดังนั้นเอาท์พุตและเอฟเฟกต์ จะกลายเป็นเอาท์พุตเชิงเงื่อนไข (Conditional Output) และเอฟเฟกต์เชิงเงื่อนไข (Conditional Effect)

กระบวนการยังสามารถอธิบายด้วยการประกอบกันของกระบวนการย่อย กระบวนการย่อยอาจเป็นกระบวนการอะตอมมิก (Atomic Process) กระบวนการประกอบ (Composite Process) หรือกระบวนการอย่างง่าย (Simple Process) กระบวนการอะตอมมิกเป็นกระบวนการที่ไม่สามารถมีกระบวนการย่อยได้อีก สามารถเรียกใช้ได้โดยตรง และกระทำ (Execute) ภายในขั้นตอนเดียว กระบวนการประกอบสามารถแยกได้เป็นกระบวนการที่ไม่ใช่กระบวนการประกอบหรือเป็นกระบวนการประกอบ การแยกกระบวนการสามารถระบุโดยใช้โครงสร้างควบคุม (Control Structure) เช่น ลำดับ (Sequence) ตัวแบ่ง (Split) ตัวแบ่ง-รวม (Split-Join) ลำดับอิสระ (Any-Order) ตัวเลือก (Choice) ทางเลือก (If-Then-Else) อีเทอเรท (Iterate) รีพีท-ไวลล์ (Repeat-While) รีพีท-อันทิล (Repeat-Until) กระบวนการอย่างง่ายไม่สามารถเรียกใช้ได้โดยตรง และไม่ได้เชื่อมโยงกับกราวนด์ แต่กระทำภายในขั้นตอนเดียว เช่นเดียวกับกระบวนการอะตอมมิก กระบวนการอย่างง่ายเป็นเพียงการกำหนดนามธรรม (Abstraction) ของการใช้งานกระบวนการอะตอมมิก หรือเตรียมการแสดงตัวอย่างอย่างง่ายของกระบวนการประกอบเพื่อการวางแผนหรือการคิดหาเหตุผล (Reasoning)

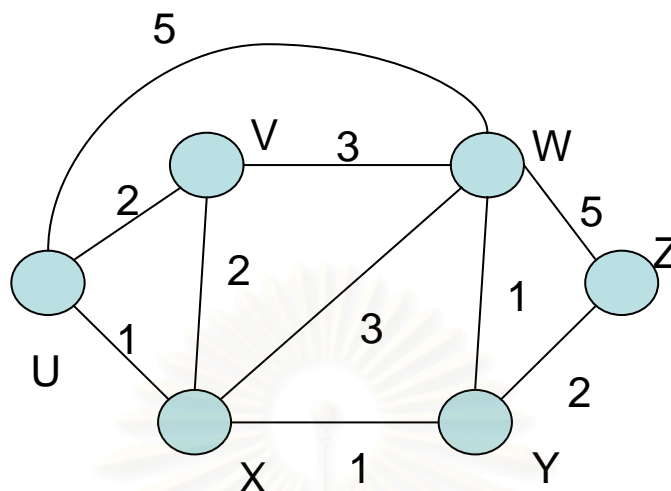

รูปที่ 2.1 อ็ปเปอร์ออนโทโลยีของอวล์-เอสโพรเซสโมเดล [7]

2.1.2 อัลกอริทึมไดจ์สตรา (Dijkstra's Algorithm)

อัลกอริทึมไดจ์สตรา (Dijkstra's Algorithm) [13] ได้รับการนำเสนอ ในปี ค.ศ.1959 โดย เอ็ดส์เจอร์ ไวบ์ ไดจ์สตรา (Edsger Wybe Dijkstra) โดยเป็นอัลกอริทึมที่ใช้แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ในการหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest Path) สำหรับการเดินทางจากโหนด (Node) หนึ่ง ไปยังอีกโหนดหนึ่ง

อัลกอริทึมไดจ์สตราจะใช้ค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุด โดยแต่ละเส้นทาง (Path) จะมีการกำหนดค่าน้ำหนัก (Weight) สำหรับการเดินทางจากโหนดเริ่มต้นไปยังโหนดปลายทาง ดังตัวอย่าง ดังรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 ตัวอย่างกราฟของเส้นทาง

กำหนดให้ U เป็นโหนดเริ่มต้น และ Z เป็นโหนดปลายทาง

$D(n)$ = ระยะทางที่สั้นที่สุดจากโหนดเริ่มต้นไปยังโหนด n ใดๆ เช่น $D(V) = 2$ หมายความว่า ระยะทางที่สั้นที่สุดจากจุดเริ่มต้นมายัง โหนด V มีค่าเท่ากับ 2 เป็นต้น

$P(n)$ = โหนดก่อนหน้าที่มีระยะทางสั้นที่สุดจากโหนดเริ่มต้นก่อนที่จะมาถึงโหนด n ใดๆ เช่น $P(V) = U$ หมายความว่า โหนดก่อนหน้าที่มีระยะทางสั้นที่สุดก่อนที่จะมาถึงโหนด V คือ โหนด U เป็นต้น

N' = เซตของโหนดที่ทราบเส้นทางที่สั้นที่สุดจากโหนดเริ่มต้นแล้ว

K = โหนดใดๆที่ไม่อยู่ใน N'

ขั้นตอนการทำงาน :

1. กำหนดให้ $N' = \{U\}$ ซึ่ง U คือโหนดเริ่มต้น สำหรับโหนด n ใดๆที่เป็นโหนดที่ติดต่อกับโหนด U แล้วให้สำรวจ ค่า $D(n)$ และ $P(n)$ ใส่ในตารางดังเช่นตารางที่ 2.1 ถ้าโหนดใดไม่ได้ติดต่อกับ U ให้ใส่เป็นค่าอนันต์ (∞)

2. ค้นหาโหนด K ที่มีค่า $D(n)$ น้อยที่สุดและไม่อยู่ใน N' แล้วทำการเพิ่ม K ลงใน N' (กรณีมีโหนด K มากกว่าหนึ่งจะเลือกเอากรณีใดกรณีหนึ่งมาก่อน)

3. ทำการปรับปรุงค่า $D(n)$ และ $P(n)$ สำหรับทุกโหนด n ที่ไม่อยู่ใน N' โดยเปรียบเทียบค่าเดิมของ $D(n)$ กับ $D(n)$ ใหม่ที่บวกระยะทางผ่านโหนดที่เพิ่มลงใน N' ถ้าสุด โดยจะเลือกค่าน้อยที่สุด บันทึกตารางพร้อมค่า $P(n)$ ถ้าสุด การปรับปรุงนี้เป็นการพิจารณาว่าค่า $D(n)$

จะสั้นลงหรือไม่หากวัดระยะทางผ่านโหนดที่เพิ่มลงใน N' ล่าสุด ถ้าการเพิ่มโหนดดังกล่าวไม่ได้ช่วยให้ค่า $D(n)$ ลดลงจะคงค่า $D(n)$ เดิมไว้

4. ทำซ้ำข้อ 2 จนกระทั่ง N' มีโหนดที่เกี่ยวข้องครบทุกโหนด

ตารางที่ 2.1 การคำนวณเส้นทางของรูปที่ 2.2 ด้วยวิธีไดจ์สตรา

ลำดับงาน	N'	$D(V),P(V)$	$D(W),P(W)$	$D(X),P(X)$	$D(Y),P(Y)$	$D(Z),P(Z)$
0	U	2,U	5,U	1,U	∞	∞
1	UX	2,U	4,X		2,X	∞
2	UXY	2,U	3,Y			4,Y
3	UXYV		3,Y			4,Y
4	UXYVW					4,Y
5	UXYVWZ					

จะพบว่า โหนด V, W และ X ติดต่อกับโหนด U ด้วยระยะทาง 2, 5 และ 1 ตามลำดับ จึงบันทึกค่าได้ดังลำดับงานที่ 0 ในตารางที่ 2.1 และ โหนด Y และ Z ไม่ได้ติดต่อกับ U จึงใส่เป็นค่าอนันต์ ระยะทางจาก U ไป X นั้นมีค่าน้อยที่สุดจึงเลือก X เข้าสู่เซต N' ระยะทางจาก U ไป V ค่าใหม่โดยผ่านโหนด X มีค่าเท่ากับ 3 ซึ่งค่าเดิมของระยะทางจาก U ไป V มีค่าเท่ากับ 2 จึงน้อยกว่าเพราะฉะนั้น ค่า $D(V)$ และ $P(V)$ จึงไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนค่าอื่นมีค่าน้อยลง จึงบันทึกตารางในลำดับงานที่ 1 และทำการเลือกค่าที่น้อยที่สุดเข้าสู่เซต N' ตามลำดับ เมื่อใน N' มีโหนดที่เกี่ยวข้องครบทุกโหนดแล้วเราจะทราบระยะทางที่สั้นที่สุดไปยังโหนดต่างๆ เช่น ระยะทางที่สั้นที่สุดจากโหนดเริ่มต้นไปยังโหนด Z มีค่าเท่ากับ 4 จากตารางจะพบว่าโหนด Z มีค่า $P(Z)$ เป็น Y เพราะฉะนั้นโหนดก่อนหน้ามาถึงโหนด Z คือ โหนด Y จากนั้นพิจารณาที่โหนด Y ก็จะพบว่าโหนดก่อนหน้าคือโหนด X ซึ่งโหนด X ก็มีโหนด U เป็นโหนดก่อนหน้า เพราะฉะนั้นการเดินทางจึงผ่านโหนด U, X และ Y ตามลำดับ

งานวิจัยนี้จะนำอัลกอริทึมไดจ์สตรามาใช้ในการหาแผนงานที่ดีที่สุด โดยจะแทนโหนดด้วยแต่ละเซอร์วิสของเว็บเซอร์วิสแต่ละประเภท และระยะทางจากโหนดหนึ่งไปยังอีกโหนดหนึ่งจะแทนด้วยระดับความเข้ากันได้ของแต่ละเซอร์วิสที่ประกอบกันซึ่งจะเป็นค่าที่ตัวกลางในการประกอบเว็บเซอร์วิสคำนวณให้ ถ้าสองเซอร์วิสที่ประกอบกันเข้ากันได้ยิ่งมากเท่าไรค่าก็จะยิ่งน้อยเพื่อให้สอดคล้องกับอัลกอริทึมไดจ์สตรา

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ (Automated Web Service Composition) โดย Do'nal Murtagh

งานวิจัย [5] นำเสนอการประกอบเว็บเซอร์วิสโดยนำความรู้ทางด้านปัญญาประดิษฐ์และตัววางแผน มาช่วยในการสร้างแผนงานในการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยจะนำเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้องซึ่งใช้ อาวล์-เอส ในการอธิบายพฤติกรรมเชิงหน้าที่และนำอินพุทของเว็บเซอร์วิสเริ่มต้นและเอาต์พุทของเว็บเซอร์วิสปลายทางที่ต้องการมาแปลงเป็นภาษาพีดีดีแอล (PDDL) ซึ่งเป็นภาษาที่ตัววางแผนที่เรียกว่า เจชอป (JSHOP) สามารถเข้าใจได้ จากนั้นจะส่งรายละเอียดข้างต้นไปยังตัววางแผน โดยตัววางแผนจะมีการติดต่อกับเครื่องมือคิดหาเหตุผลเพื่อพิจารณาเงื่อนไขก่อนการทำงาน และ เงื่อนไขหลังการทำงาน ของเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแผนงานที่เป็นไปได้ ออกมา

งานวิจัยนี้ในขณะที่ทำการประกอบเว็บเซอร์วิสจะไม่พิจารณาถึงเงื่อนไขการเข้าคู่กันของอินพุท เอาต์พุท และกรณีที่ เอฟเฟกต์ หรือ เอาต์พุท มีเงื่อนไขที่ต้องพิจารณา

2.2.2 การประกอบเว็บเซอร์วิสโดยพิจารณาคูณภาพ (Quality Driven Web Service Composition) โดย L. Zeng, B. Benatallah, M. Dumas, J. Kalagnanam

งานวิจัย [8] จะพิจารณาคูณภาพการให้บริการของเว็บเซอร์วิสอันได้แก่

1. ราคาในการดำเนินงาน (Execution Price) คือ จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายเมื่อมีการร้องขอใช้บริการ
2. ความยาวนานในการดำเนินงาน (Execution Duration) คือ ระยะเวลาในการดำเนินงาน
3. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) คือ ความน่าจะเป็นที่การทำงานของเว็บเซอร์วิสที่ถูกร้องขอ จะทำการตอบสนองต่อผู้ร้องขอตามเวลาที่กำหนด
4. ความสามารถในการใช้งานได้ (Availability) คือ ความน่าจะเป็นที่เว็บเซอร์วิสนั้นๆ สามารถติดต่อกับเพื่อขอใช้บริการได้
5. ความมีชื่อเสียงของบริการ (Reputation) คือ ความไว้วางใจในการให้บริการของเว็บเซอร์วิสนั้นๆ

เมื่อทำการวัดผลดังกล่าวแล้วจะนำมาคำนวณเป็นค่าคะแนนสำหรับเว็บเซอร์วิสนั้นๆเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการเลือกเว็บเซอร์วิสเพื่อการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยจะเลือกแผนการดำเนินงานที่มีค่าคะแนนโดยรวมดีที่สุดมาใช้

งานวิจัยนี้จะไม่ได้พิจารณาเว็บเซอร์วิสในเชิงความหมายและไม่ได้พิจารณาในด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิส แต่จะเน้นไปทางด้านคุณภาพการให้บริการของเว็บเซอร์วิสที่จะนำมาใช้ในการประกอบเว็บเซอร์วิส

2.2.3 การประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยข้อบังคับในเมทีออร์-เอส (Constraint Driven Web Service Composition in METEOR-S) โดย Rohit Aggarwal, Kunal Verma

งานวิจัย [10] นำเสนอการสร้างรูปแบบการประกอบเว็บเซอร์วิสในลักษณะของกระแสน้ำ โดยใช้เอกสารบีเพล และกำหนดลักษณะของเว็บเซอร์วิสที่ต้องการ โดยใช้แผ่นแบบการบริการ (Service Templates) โดยให้ผู้ออกแบบกำหนดรายละเอียดของเว็บเซอร์วิสที่ต้องการซึ่งจะประกอบไปด้วย สถานที่ตั้งของเซอร์วิส (Geographic Location of the Service) ความหมายเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของเว็บเซอร์วิส (Functional Semantics) อินพุต เอาท์พุท เงื่อนไขก่อนการทำงาน และ เงื่อนไขภายหลังการทำงาน (Post Condition) ในรูปออนโทโลยีเทอม และได้นำคุณภาพการให้บริการของเว็บเซอร์วิสเข้ามาช่วยในการพิจารณาประกอบเว็บเซอร์วิสด้วย

งานวิจัยนี้ในขณะที่ทำการประกอบเว็บเซอร์วิสจะไม่พิจารณาถึงเงื่อนไขการเข้าคู่กันของอินพุต เอาท์พุท และกรณีที เอฟเฟกต์ หรือ เอาท์พุท มีเงื่อนไขที่ต้องพิจารณา

2.2.4 การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติของเว็บเซอร์วิสเชิงความหมาย (Automatic Composition of Semantic Web Service) โดย Ruoyan Zhang, I. Budak Arpinar, Boanerges Aleman-Meza

งานวิจัย [14] นำ ดีเอเอ็มเอล-เอส (DAML-S) มาใช้ในการอธิบายออนโทโลยีที่จะใช้ในการทำการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ โดยใช้เทคนิคการประกอบเว็บเซอร์วิสชื่อว่า ไอเอ็มเอ (IMA) โดยการประกอบเว็บเซอร์วิสจะใช้การเข้ากันได้ของอินพุตของเว็บเซอร์วิสหนึ่ง กับเอาท์พุทของอีกเว็บเซอร์วิสหนึ่ง ซึ่งจะมีระดับความเข้ากันได้ตามออนโทโลยีที่กำหนด มาสร้างแผนงานที่เป็นไปได้ทั้งหมดขึ้นมา จากนั้นนำค่าเวลาการดำเนินงานของแต่ละเว็บเซอร์วิสและความเข้ากันได้ในระดับออนโทโลยีของอินพุตและเอาท์พุทมาคิดเป็นค่าน้ำหนักที่ใช้ในการเลือกประกอบเว็บเซอร์วิสที่เหมาะสม โดยใช้วิธีค้นหาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest Path) เพื่อเลือกแผนงานที่ดีที่สุดในการดำเนินงาน

งานวิจัยนี้ใช้เพียงการเข้ากันได้ของอินพุตและเอาท์พุทในด้านออนโทโลยีเท่านั้น แต่ไม่ได้พิจารณาในด้านอื่นๆซึ่งมีอยู่ในเว็บเซอร์วิสเช่น เงื่อนไขเริ่มต้นการทำงาน เอฟเฟกต์ เป็นต้น

2.2.5 การเข้าคู่และการจัดลำดับเว็บเซอร์วิสเชิงความหมายโดยใช้เซอร์วิสโพรไฟล์ร่วม (Matchmaking and Ranking of Semantic Web Services Using Integrated Service Profile) โดย Natenapa Sriharee, Twittie Senivongse

งานวิจัย [15] นำเสนอโมเดลการอธิบายเว็บเซอร์วิสที่เรียกว่าเซอร์วิสโพรไฟล์ร่วม (Integrated Service Profile) ซึ่งอธิบายความสามารถของเว็บเซอร์วิสในหลายแง่มุม และนำไปใช้ในการค้นหาเว็บเซอร์วิสได้ ผลการค้นหาเว็บเซอร์วิสยังถูกนำมาจัดลำดับการตรงกับความต้องการอีกด้วย เซอร์วิสโพรไฟล์ร่วมประกอบด้วยโพรไฟล์ย่อย 2 โพรไฟล์ คือ

1. โพรไฟล์แอททริบิวต์อย่างง่าย (Simple Attribute Profile) เป็นโพรไฟล์ที่ใช้สำหรับประกาศเว็บเซอร์วิสในยูติลิตี้โอแบบปกติ

2. โพรไฟล์ความสามารถ (Capability Profile) ถูกจัดการโดยระบบลงทะเบียนเชิงความหมาย (Semantic Registry) ตัวโพรไฟล์ความสามารถเองไม่ได้แสดงถึงความสามารถของเว็บเซอร์วิสแต่อย่างใด แต่จะใช้โพรไฟล์ย่อยในการแสดงความสามารถ ซึ่งประกอบด้วยโพรไฟล์ย่อย 4 โพรไฟล์

2.1 โพรไฟล์แอททริบิวต์เชิงความหมาย (Semantic Attribute Profile) บรรจุแอททริบิวต์เชิงความหมาย ซึ่งมีค่าเชิงออนโทโลยีอยู่ เพื่อประโยชน์ในการค้นหาเหตุผล

2.2 โพรไฟล์โครงสร้าง (Structural Profile) เป็นโครงสร้างของความรู้เชิงความหมาย (Semantic Knowledge) เกี่ยวกับบริการ ซึ่งผู้ใช้บริการคาดหวังที่จะรู้ก่อนการตัดสินใจใช้บริการ เช่น ผลกระทบของบริการ รายละเอียดการขาย การส่งของ

2.3 โพรไฟล์พฤติกรรม (Behavioural Profile) เป็นความสามารถทางหน้าที่ของบริการด้านการปฏิบัติงาน อินพุต เอาท์พุต เอฟเฟกต์ ซึ่งบางครั้งจะต้องมีเงื่อนไขเข้ามาเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขนี้จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับโพรไฟล์กฎ

2.4 โพรไฟล์กฎ (Rule Profile) แบ่งเป็น 2 ชนิดคือ เงื่อนไขเชิงพฤติกรรม (Behavioural Constraint) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับโพรไฟล์พฤติกรรม และเงื่อนไขในการปฏิบัติงาน (Operational Constraint) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับโพรไฟล์พฤติกรรม

ทั้งโพรไฟล์ความสามารถ และโพรไฟล์ย่อยทั้ง 4 โพรไฟล์สืบทอดมาจากอับเปอร์ออนโทโลยีของแต่ละโพรไฟล์

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอหลักการในการค้นหาเว็บเซอร์วิสโดยพิจารณาจากทุกโพรไฟล์ข้างต้น โดยแต่ละโพรไฟล์จะมีเงื่อนไขในการค้นหาที่แตกต่างกัน ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้ได้นำมาใช้ในการจัดลำดับการตรงความต้องการการค้นหา งานวิจัยนี้ได้ยกตัวอย่างการค้นหาเว็บเซอร์วิส และยังสามารถนำเสนอเฟรมเวิร์กสำหรับการประกาศและการค้นหาเว็บเซอร์วิส ผู้วิจัยจะนำแนวคิดการเข้าคู่ของออนโทโลยีทอมและเงื่อนไขเกี่ยวกับพฤติกรรมของเว็บเซอร์วิสจากงานวิจัยนี้มาใช้

บทที่ 3

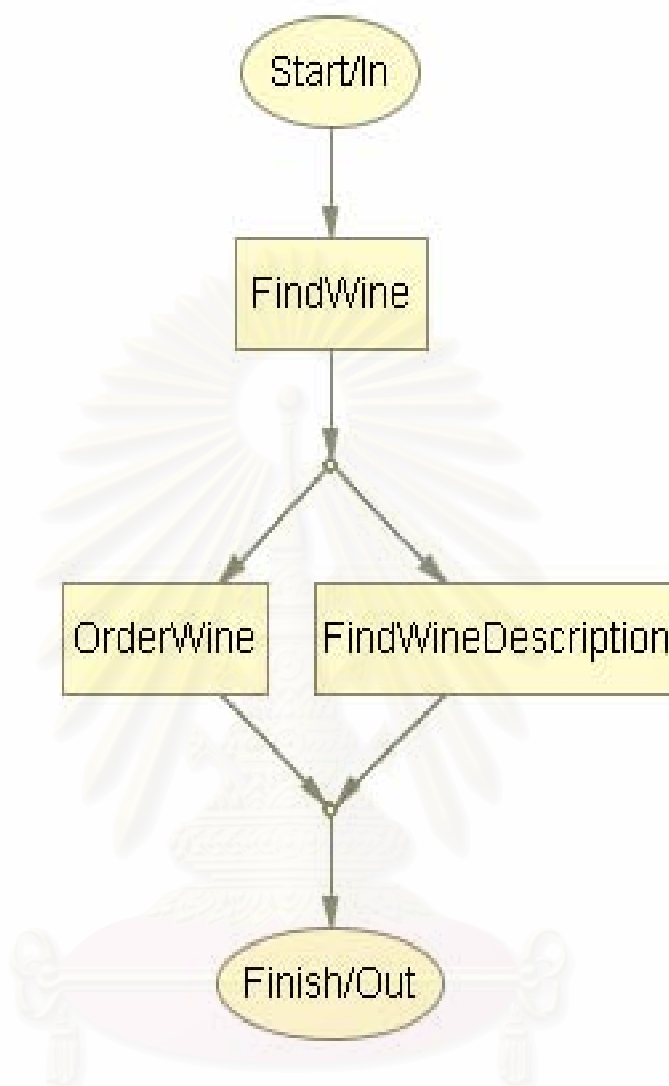
การประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติด้วยข้อกำหนดอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลที่มี ข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่

งานวิจัยนี้เสนอแนวทางการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยการพิจารณาพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่แสดงด้วยอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลโดยคำนึงถึงเงื่อนไขทางพฤติกรรม การอธิบายแนวคิดของการวิจัยนี้ จะใช้กรณีตัวอย่าง ได้แก่ “ผู้ให้บริการซึ่งเป็นนักออกแบบเว็บเซอร์วิสต้องการประกอบเว็บเซอร์วิสที่มีบริการการสั่งซื้อไวน์ที่เหมาะสมกับรายการอาหารที่กำหนด โดยมีข้อบังคับว่าบริการนี้จะรับบัตรเครดิตของบริษัท เอเม็กซ์ (Amex) และต้องมีบริการส่งถึงบ้านภายใน 3 วัน โดยที่อยู่ของลูกค้าอยู่ในกรุงเทพฯ พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของไวน์ที่สั่งซื้อด้วย”

3.1 กระแสงานและข้อบังคับในกระบวนการ

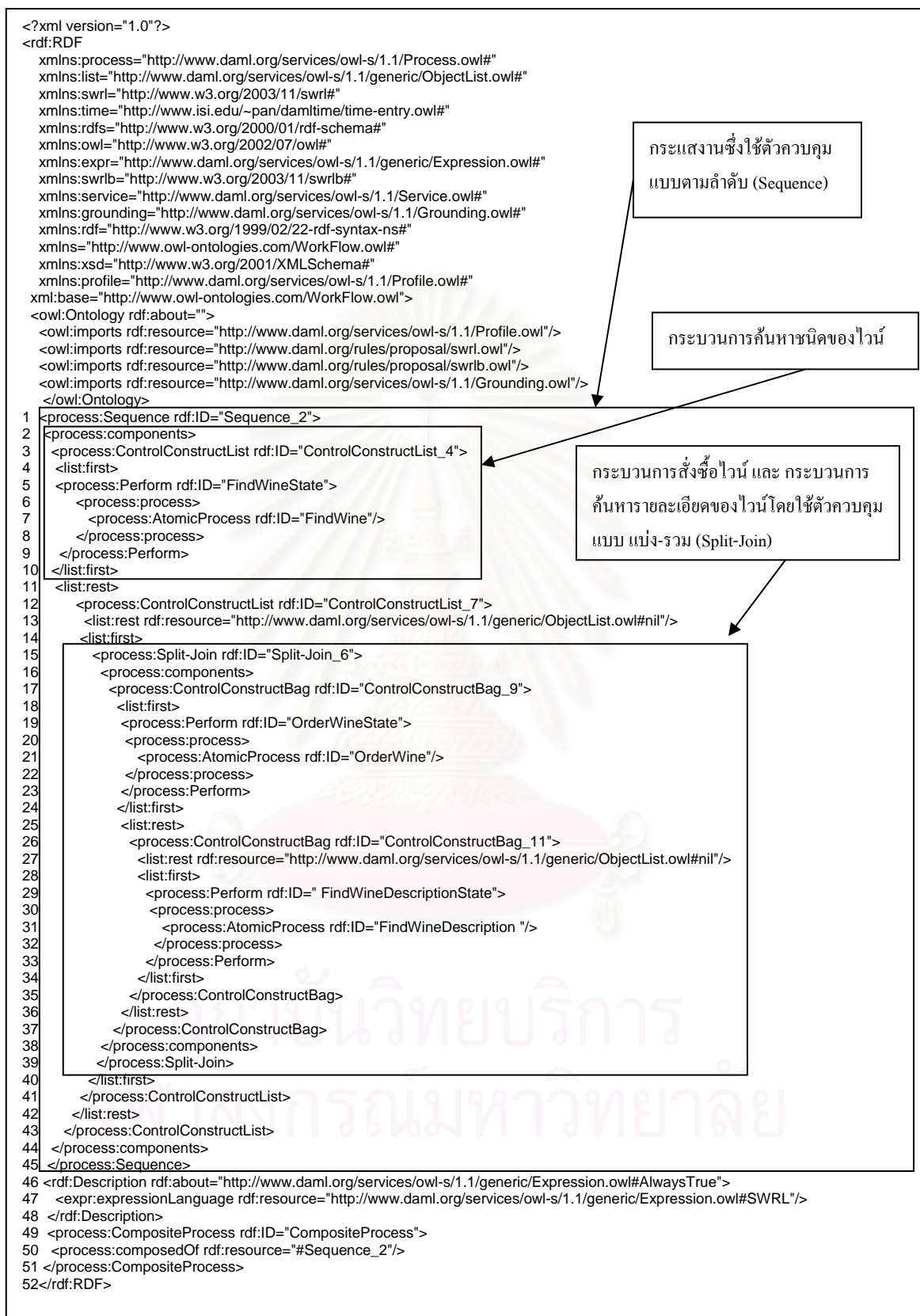
ผู้ให้บริการสามารถสร้างกระแสงานที่กำหนดรูปแบบการประกอบเว็บเซอร์วิสโดยใช้เครื่องมือสร้างออนโทโลยี เช่น โพรทีเจ (Protégé) [16] รูปที่ 3.1 แสดงกระแสงานของบริการของเว็บเซอร์วิสประกอบที่ให้บริการค้นหาไวน์พร้อมทั้งสั่งซื้อและแสดงรายละเอียดของไวน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.1 กระบวนการของบริการของเว็บเซอร์วิสประกอบที่ให้บริการค้นหาไวน์พร้อมทั้งสั่งซื้อและ
แสดงรายละเอียดของไวน์

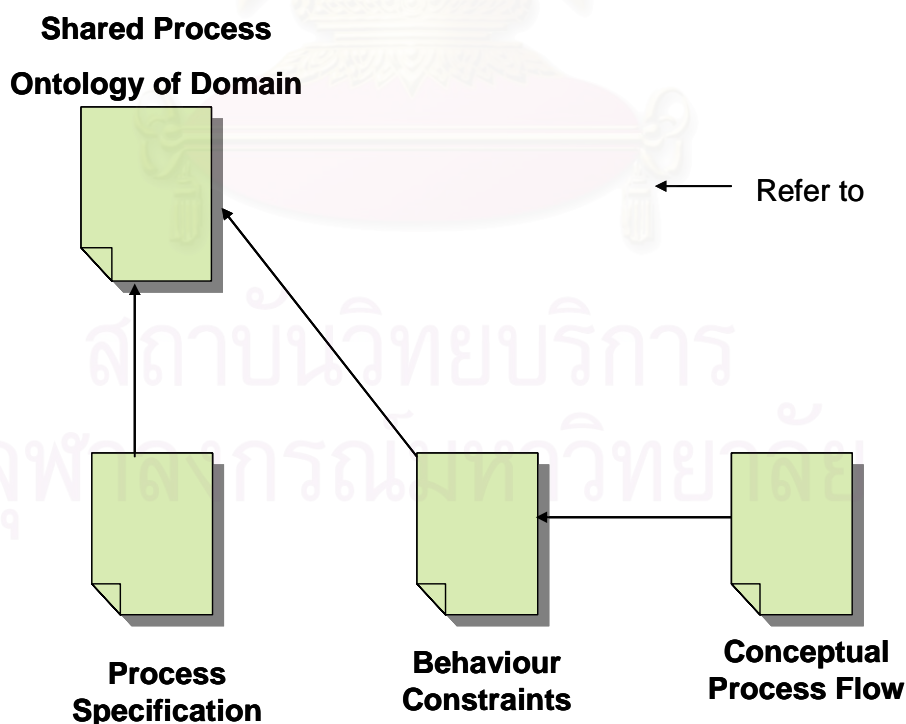
กระบวนการนี้มีการทำงานคือ เมื่อรับรายการอาหารเข้ามาเป็นอินพุตแล้วจะทำการค้นหาชนิดไวน์จากเซอร์วิสค้นหาไวน์ จากนั้นจะทำกระบวนการสั่งซื้อไวน์ และกระบวนการค้นหารายละเอียดของไวน์ โดยเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์และเซอร์วิสค้นหารายละเอียดของไวน์ และทำทั้งสองกระบวนการจนเสร็จจึงจบกระบวนการ อวล์-เอสโพรเซสโมเดลซึ่งอธิบายกระบวนการนี้แสดงได้ดังรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.2 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลที่ใช้อธิบายกระแสนงาน

ในกระแสดำเนินงานจะใช้ตัวควบคุม (Control Construct) เป็นแบบตามลำดับ (Sequence) (บรรทัดที่ 1) โดยเริ่มต้นด้วย กระบวนการค้นหาชนิดของไวน์ (บรรทัดที่ 5-9) ตามด้วยตัวควบคุมแบบ แบ่ง-รวม (Split-Join) สำหรับสองกระบวนการ คือ กระบวนการสั่งซื้อไวน์ และ กระบวนการค้นหารายละเอียดของไวน์ (บรรทัดที่ 15-39) เมื่อทั้งสองกระบวนการทำเสร็จเป็นอันจบกระแสดำเนินงาน

รูปที่ 3.3 แสดงภาพรวมการเชื่อมโยงระหว่างกระแสดำเนินงานและเว็บเซอร์วิสที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ เราจะทำการค้นหาโดยพิจารณาข้อกำหนดกระบวนการ (Process Specification) ของเว็บเซอร์วิสที่มีการลงทะเบียนไว้ซึ่งข้อกำหนดกระบวนการนี้ ผู้ให้บริการเว็บเซอร์วิสจะเป็นผู้กำหนดโดยอ้างอิงกับออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมน (Shared Process Ontology of Domain) ซึ่งจะสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญของโดเมนนั้น ตัวอย่างเช่น บางส่วนของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนร้านอาหาร แสดงในรูปที่ 3.4 และ บางส่วนของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนค้นหาไวน์ แสดงในรูปที่ 3.5 ส่วนผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสเองนอกเหนือจากการกำหนดกระแสดำเนินงานแล้วยังต้องใช้ออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนเพื่ออ้างอิงในการระบุข้อบังคับลักษณะพฤติกรรมเชิงหน้าที่ (Behaviour Constraints) ของเว็บเซอร์วิสที่ต้องการ เช่น ลักษณะอินพุต ลักษณะเอาต์พุต เงื่อนไขก่อนการทำงาน เอฟเฟกต์ ที่ต้องการ เป็นต้น กระแสดำเนินงานจะอาศัยเอกสารข้อกำหนดพฤติกรรมเชิงหน้าที่ในการบ่งบอกว่าแต่ละเซอร์วิสที่ระบุในกระแสดำเนินงานมีลักษณะอย่างไร

รูปที่ 3.3 ภาพรวมการเชื่อมโยงระหว่างกระแสดำเนินงานและลักษณะของเว็บเซอร์วิสที่ต้องการ

```

<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF
  xmlns:process="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#"
  xmlns:list="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#"
  xmlns:time="http://www.isi.edu/~pan/damlttime/time-entry.owl#"
  xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
  xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
  xmlns="http://www.owl-ontologies.com/WineShopDomain.owl#"
  xmlns:expr="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#"
  xmlns:swrlb="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#"
  xmlns:service="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Service.owl#"
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:grounding="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl#"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
  xmlns:daml="http://www.daml.org/2001/03/daml+oil#"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:profile="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl#"
  xml:base="http://www.owl-ontologies.com/WineShopDomain.owl">
  <owl:Ontology rdf:about="">
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/rules/proposal/swrlb.owl"/>
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl"/>
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/rules/proposal/swrl.owl"/>
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl"/>
  </owl:Ontology>
  <owl:Class rdf:ID="DeliveryDayCondition">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#Condition"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="OrderConfirmed">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Result"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="CustomerLocation">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#ResultVar"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="LocationCondition">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#Condition"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="AcceptedCreditCard">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#Condition"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="CustomerCreditcardType">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Local"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="WineName">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Input"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="CustomerInfo">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Input"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="DeliveryDay">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#ResultVar"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="OrderedWine">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="SellWineProcess">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#AtomicProcess"/>
  </owl:Class>
  <rdf:Description rdf:about="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#AlwaysTrue">
    <expr:expressionBody rdf:parseType="Literal"><swrl:AtomList xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
      xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#" rdf:about="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"></swrl:AtomList>
    </expr:expressionBody>
    <expr:expressionLanguage rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#SWRL"/>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>

```

รูปที่ 3.4 บางส่วนของออนโทโลจี้กระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนร้านขายไวน์

```

<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF
  xmlns:process="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#"
  xmlns:list="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#"
  xmlns:time="http://www.isi.edu/~pan/damlltime/time-entry.owl#"
  xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
  xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
  xmlns:expr="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#"
  xmlns:swrlb="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#"
  xmlns:service="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Service.owl#"
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:grounding="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl#"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
  xmlns="http://www.owl-ontologies.com/WineAgentDomain.owl#"
  xmlns:daml="http://www.daml.org/2001/03/daml+oil#"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:profile="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl#"
  xml:base="http://www.owl-ontologies.com/WineAgentDomain.owl">
  <owl:Ontology rdf:about="">
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/rules/proposal/swrl.owl"/>
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl"/>
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl"/>
    <owl:imports rdf:resource="http://www.daml.org/rules/proposal/swrlb.owl"/>
  </owl:Ontology>
  <owl:Class rdf:ID="FoodName">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Input"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="WineName">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="WinePrice">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="WineDescription">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
  </owl:Class>
  <owl:Class rdf:ID="WineAgentProcess">
    <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#AtomicProcess"/>
  </owl:Class>
  <rdf:Description rdf:about="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#AlwaysTrue">
    <expr:expressionLanguage rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#SWRL"/>
  </rdf:Description>
</rdf:RDF>

```

รูปที่ 3.5 บางส่วนของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนค้นหาไวน์

ผู้ให้บริการเว็บเซอร์วิสจะกำหนดพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสของตนซึ่งเกี่ยวกับร้านขายไวน์โดยการนำเอาออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนร้านขายไวน์นี้เข้ามาเป็นส่วนแสดงพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิส ดังตัวอย่าง แสดงในรูปที่ 3.6

```

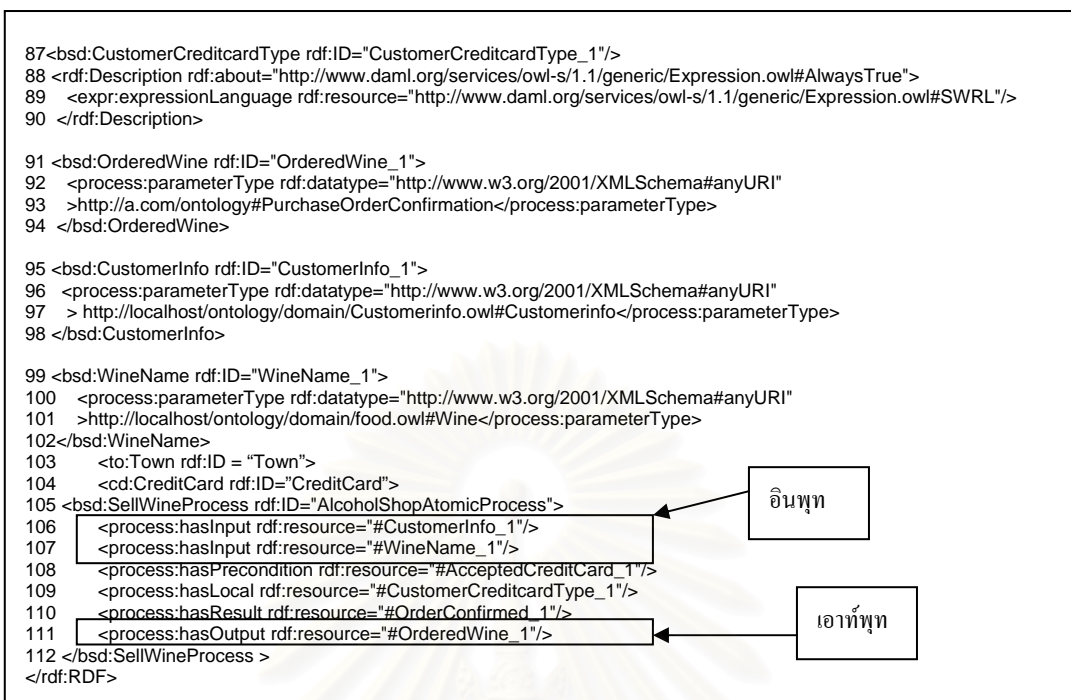
<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF
  xmlns:rss="http://purl.org/rss/1.0/"
  xmlns:cus="http://www.owl-ontologies.com/Custominfo.owl#"
  xmlns:fd="http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/food#"
  xmlns:expr="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#"
  xmlns:bsd="http://www.owl-ontologies.com/WineShopDomain.owl.owl#"
  xmlns:swrlb="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#"
  xmlns:p1="http://www.w3.org/TR/2003/CR-owl-guide-20030818/wine#"
  xmlns:vin="http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/wine#"
  xmlns:jms="http://jena.hpl.hp.com/2003/08/jms#"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:profile="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl#"
  xmlns="http://www.owl-ontologies.com/WineShop1.owl#"
  xmlns:process="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#"
  xmlns:list="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#"
  xmlns:time="http://www.isi.edu/~pan/damlttime/time-entry.owl#"
  xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
  xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
  xmlns:pi="http://a.com/ontology#"
  xmlns:service="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Service.owl#"
  xmlns:grounding="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl#"
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:protege="http://protege.stanford.edu/plugins/owl/protege#"
  xmlns:vcard="http://www.w3.org/2001/vcard-rdf/3.0#"
  xmlns:daml="http://www.daml.org/2001/03/daml+oil#"
  xmlns:to="http://www.owl-ontologies.com/Town.owl#"
  xmlns:cd="http://www.owl-ontologies.com/CreditCard.owl#"
  xml:base="http://www.owl-ontologies.com/WineShop1.owl">
<owl:Ontology rdf:about="">
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/customerinfo.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/Food.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/pip.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/WineShopDomain.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/CreditCard.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/Town.owl"/>
</owl:Ontology>

1<bsd:OrderConfirmed rdf:ID="OrderConfirmed_1">
2 <process:hasResultVar>
3   <bsd:DeliveryDay rdf:ID="DeliveryDay_1"/>
4 </process:hasResultVar>
5 <process:hasEffect>
6   <bsd:DeliveryDayCondition rdf:ID="DeliveryDayCondition_1">
7     <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral"
8     ><swrl:AtomList>
9     <rdf:first>
10      <swrl:BuiltinAtom>
11      <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#lessThanOrEqual"/>
12      <swrl:arguments>
13      <rdf:List>

```

เอฟเฟ็กต์

รูปที่ 3.6 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของส่วนแสดงพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของร้านขายไวน์

รูปที่ 3.6 อวาล์-เอส โพรเซส โมเดลของส่วนแสดงพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของร้านขายไวน์ (ต่อ)

จากรูปที่ 3.6 เว็บเซอร์วิสนี้ต้องการข้อมูลของลูกค้า (Customer Information) และ ชนิดของไวน์ (Wine Type) เพื่อเป็นอินพุต (บรรทัดที่ 106, 107) และได้ไวน์ที่สั่งแล้วเป็นเอาต์พุต (บรรทัดที่ 111) บริการมีเงื่อนไขก่อนการทำงาน คือจะรับบัตรเครดิตประเภท เอเม็กซ์ (Amex) และวีซ่า (Visa) (บรรทัดที่ 59-86) เอฟเฟกต์ของบริการนี้เป็นเอฟเฟกต์ที่มีเงื่อนไข ซึ่งขึ้นอยู่กับที่อยู่ของลูกค้าคือ ถ้าลูกค้าอยู่ในกรุงเทพฯจะส่งของให้ภายใน 3 วัน (บรรทัดที่ 5-54) โดยเงื่อนไขทั้งหมดอธิบายด้วยภาษาทูลสเวิร์ด และมีการนำเข้าออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนร้านขายไวน์ (บรรทัดที่ 1, 3, 6, 31, 56, 59, 87, 91, 95, 99, 105) สำหรับร้านขายไวน์อื่นๆอาจมีรายละเอียดส่วนแสดงพฤติกรรมเชิงหน้าที่ที่คล้ายคลึงกับร้านขายไวน์ร้านนี้แต่อาจจะแตกต่างในแง่ของเอฟเฟกต์ หรือ ชนิดพารามิเตอร์ (ParameterType) ของอินพุตหรือเอาต์พุตหรือเงื่อนไขก่อนการทำงาน เป็นต้น และเว็บเซอร์วิสที่ให้บริการประเภทอื่นๆที่เกี่ยวข้องก็จะมีส่วนแสดงพฤติกรรมเชิงหน้าที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับว่าอยู่ในโดเมนใดและมีออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังมีส่วนนำเข้าออนโทโลยีที่เกี่ยวข้องเช่น ออนโทโลยีเกี่ยวกับเมือง (บรรทัดที่ 103) และ ออนโทโลยีเกี่ยวกับบัตรเครดิต (บรรทัดที่ 104) ดังแสดงในรูปที่ 3.7

<pre><?xml version="1.0"?> <rdf:RDF xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#" xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#" xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#" xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#" xmlns="http://www.owl-ontologies.com/CreditCard.owl#" xml:base="http://www.owl-ontologies.com/CreditCard.owl"> <owl:Ontology rdf:about=""/> <owl:Class rdf:ID="Visa"> <rdfs:subClassOf> <owl:Class rdf:ID="CreditCard"/> </rdfs:subClassOf> </owl:Class> <owl:Class rdf:ID="Amex"> <rdfs:subClassOf rdf:resource="#CreditCard"/> </owl:Class> <owl:Class rdf:ID="Master"> <rdfs:subClassOf rdf:resource="#CreditCard"/> </owl:Class> </rdf:RDF></pre>	<pre><?xml version="1.0"?> <rdf:RDF xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#" xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#" xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#" xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#" xmlns="http://www.owl-ontologies.com/Town.owl#" xml:base="http://www.owl-ontologies.com/Town.owl"> <owl:Ontology rdf:about=""/> <owl:Class rdf:ID="Chantaburi"> <rdfs:subClassOf> <owl:Class rdf:ID="Town"/> </rdfs:subClassOf> </owl:Class> <owl:Class rdf:ID="Bangkok"> <rdfs:subClassOf rdf:resource="#Town"/> </owl:Class> <owl:Class rdf:ID="Chiangmai"> <rdfs:subClassOf rdf:resource="#Town"/> </owl:Class> <owl:Class rdf:ID="Chonburi"> <rdfs:subClassOf rdf:resource="#Town"/> </owl:Class> </rdf:RDF></pre>
--	---

รูปที่ 3.7 บางส่วนของออนโทโลยีเกี่ยวกับบัตรเครดิตและออนโทโลยีเกี่ยวกับเมือง

ในการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสจะระบุข้อบังคับ (Constraint) สำหรับแต่ละกระบวนการทำงานในกระแสนงานพร้อมทั้งอินพุทเพื่อให้ระบบทำการค้นหาเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้องที่ตรงตามข้อบังคับ เพื่อใช้ในการประกอบกันของเว็บเซอร์วิส ตัวอย่างอินพุทและข้อบังคับของกระบวนการทำงานแสดงไว้ในรูปที่ 3.8

<pre>1 input : http://localhost/ontology/domain/food.owl#MealCourse 2 http://localhost/ontology/domain/customerinfo.owl#Customerinfo 3 #FindWine{ 4 Q = { 5 HasInput(Process,FoodName)^l 6 HasOutput(Process,WineName)^o 7 } 8 } 9 #OrderWine{ 10 Q = { 11 HasInput(Process,WineName)^l 12 HasInput(Process,CustomerInfo)^l 13 HasOutput(Process,OrderedWine)^o 14 HasCustomerCreditcardType(CreditCardType,Amex)^P 15 HasCustomerLocation(CustomerLocation,Bangkok)^R 16 HasDeliveryDay(DeliveryDay,LessThanOrEqual,3)^R 17 } 18 } 19 } 20 } 21 #FindWineDescription{ 22 Q = { 23 HasInput(Process,WineName)^l 24 HasOutput(Process,WineDescription)^o 25 } 26 }</pre>
--

รูปที่ 3.8 อินพุทและข้อบังคับแต่ละส่วนกระบวนการในกระแสนงานซึ่งต้องการค้นหา

จากรูปที่ 3.8 ให้ชื่อเซอรัวิสที่สอดคล้องกับกระแสนแต่ละเซอรัวิสที่ต้องการค้นหาแสดงอยู่หลังสัญลักษณ์ # เช่น บรรทัดที่ 3 เป็นการบอกว่าเริ่มการกำหนดข้อบังคับของเซอรัวิสค้นหาไวน์ และข้อความลักษณะพฤติกรรมของเว็บเซอรัวิสซึ่งต้องการค้นหา (Q) เป็นเซตของนิพจน์โดยอยู่ในรูปแบบ property (subject, object) ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบของอาร์ดีเอฟ (RDF) <subject, property, object> สำหรับเงื่อนไขแบบช่วงตัวเลขของแต่ละส่วนกระบวนการจะอยู่ในรูปแบบ property(argument, relationaloperator, literalvalue1 [, literalvalue2]) แต่ละนิพจน์จะมีสัญลักษณ์กำกับว่าเป็นเงื่อนไขเกี่ยวกับอะไร เช่น P, I, O, R หมายถึง เงื่อนไขก่อนการทำงาน อินพุท เอาท์พุท เงื่อนไขของผลลัพธ์ ตามลำดับ

ในการพิจารณาว่าเว็บเซอรัวิสหนึ่งๆ ตรงกับความต้องการหรือไม่ ข้อกำหนดกระบวนการของเว็บเซอรัวิสจะถูกแปลงไปเป็นนิพจน์ในทำนองเดียวกับข้อความค้นหา การแปลงข้อกำหนดกระบวนการไปเป็นนิพจน์ทำได้โดยการใช้ตัวแจง (Parser) ซึ่งแบ่งได้เป็นสามส่วนที่แตกต่างกัน ส่วนแรกคือส่วนกระบวนการภายในจะได้รับการแปลงโดยใช้เอพีไอสำหรับตัวแจงของอวาล์-เอส (OWL-S Parser API) ส่วนถัดมาคือส่วนที่เกี่ยวข้องกับออนโทโลยีของโดเมนต่างๆ ส่วนนี้จะได้รับการแปลงโดยตัวแจงสำหรับออนโทโลยีของจินา (Jena) [17] และส่วนสุดท้ายคือส่วนที่เป็นภาษากฎสเวิร์ด จะได้รับการแปลงโดยตัวแจงภาษาสเวิร์ด จากนั้นนำนิพจน์เหล่านี้มาคิดหาเหตุผลการเข้าคู่กันโดยใช้เครื่องมือคิดหาเหตุผลได้แก่ บอสซาม (Bossam) [18] ซึ่งตรงส่วนนี้จะทำในลักษณะเดียวกับงานวิจัย [19]

3.2 เงื่อนไขในการเข้าคู่ (Matching Criteria)

การค้นหาเว็บเซอรัวิสที่มีกระบวนการเป็นไปตามที่ต้องการ จะพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ภายในข้อกำหนดอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลว่าเข้าคู่กับข้อความค้นหาหรือไม่ โดยการพิจารณาจะอาศัยเงื่อนไขการเข้าคู่ต่างๆ ที่ประยุกต์ใช้จากงานวิจัย [15] ได้แก่ การเข้าคู่ของออนโทโลยีเทอม (หัวข้อที่ 3.2.1) การเข้าคู่ของช่วงตัวเลข (หัวข้อที่ 3.2.2) และการเข้าคู่ของเซตข้อมูลแน่นับ (หัวข้อที่ 3.2.3)

3.2.1 การเข้าคู่ของออนโทโลยีเทอม

เงื่อนไขการเข้าคู่ที่ใช้กับออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมน รวมทั้งโดเมนออนโทโลยีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีพื้นฐานจากความสัมพันธ์แบบคลาส-ซับคลาสของออนโทโลยีซึ่งมีใช้ในงานวิจัย [15] กำหนดให้ C_0 เป็นคอนเซ็ปต์ (Concept) ซึ่งระบุในการค้นหา และ C_p เป็นคอนเซ็ปต์ในข้อกำหนดกระบวนการ

- 1) ถ้า $C_Q \equiv C_P$ แล้ว C_P จะเข้าคู่อย่างถูกต้อง (Exact Match) สำหรับ C_Q เมื่อ \equiv หมายถึง เท่าเทียมกับ โดยจะให้น้ำหนักเป็น 1
- 2) ถ้า $C_P \sqsubseteq C_Q$ แล้ว C_P จะเข้าคู่อย่างเจาะจง (Specialised Match) สำหรับ C_Q เมื่อ \sqsubseteq หมายถึง ครอบคลุมโดย (Is Subsumed By) โดยจะให้น้ำหนักเป็น 2
- 3) ถ้า $C_Q \sqsubseteq C_P$ แล้ว C_P จะเข้าคู่อย่างกว้าง (Generalised Match) สำหรับ C_Q ซึ่งหมายความว่าคอนเซ็ปต์ของการค้นหาเจาะจงมากกว่าคอนเซ็ปต์ของข้อกำหนดกระบวนการ โดยจะให้น้ำหนักเป็น 3
- 4) ถ้า $(C_Q \not\sqsubseteq C_P) \wedge (C_P \not\sqsubseteq C_Q) \wedge (C_Q \sqsubseteq C_C) \wedge (C_P \sqsubseteq C_C)$ แล้ว C_P จะเข้าคู่บางส่วน (Partial Match) สำหรับ C_Q เมื่อ $\not\sqsubseteq$ หมายถึง ไม่ครอบคลุมโดย และ C_C เป็นโหนดในออนโทโลยีเดียวกัน โดยจะให้น้ำหนักเป็น 4
- 5) กรณีอื่นนอกเหนือจากสี่กรณีข้างต้น C_P จะไม่เข้าคู่ (Fail Match) สำหรับ C_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น ∞

ซึ่งสามารถสรุปโดยรวมได้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สรุปค่าน้ำหนักของลักษณะการเข้าคู่ทางออนโทโลยีเทอม

ลักษณะการเข้าคู่	น้ำหนัก
เข้าคู่อย่างถูกต้อง	1
เข้าคู่อย่างเจาะจง	2
เข้าคู่อย่างกว้าง	3
เข้าคู่บางส่วน	4
ไม่เข้าคู่	∞

3.2.2 การเข้าคู่ของช่วงตัวเลข (Numerical Range)

ให้ N_Q เป็นเซตไม่ว่าง (Nonempty Set) ของค่าช่วงตัวเลขของนิพจน์ในการค้นหา (S_Q) และ N_P เป็นเซตไม่ว่างของค่าช่วงตัวเลขของนิพจน์ในข้อกำหนดกระบวนการ (S_P)

- 1) ถ้า $N_P \subseteq N_Q$ แล้ว S_P จะเข้าคู่อย่างถูกต้องสำหรับ S_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น 1
- 2) ถ้า $N_Q \subseteq N_P$ แล้ว S_P จะเข้าคู่แบบเสียบเข้า (Plug-In Match) สำหรับ S_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น 2
- 3) ถ้า $(N_P \cap N_Q \neq \emptyset) \wedge (N_P \not\subseteq N_Q) \wedge (N_Q \not\subseteq N_P)$ แล้ว S_P จะเข้าคู่อย่างอ่อน (Weak Match) สำหรับ S_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น 3
- 4) ถ้า $N_P \cap N_Q = \emptyset$ แล้ว S_P จะไม่เข้าคู่สำหรับ S_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น ∞

ซึ่งสามารถสรุปโดยรวมได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สรุปค่านำหนักของลักษณะการเข้าสู่ของช่วงตัวเลข

ลักษณะการเข้าสู่	น้ำหนัก
เข้าสู่อย่างถูกต้อง	1
เข้าสู่อย่างเลียบเข้า	2
เข้าสู่อย่างอ่อน	3
ไม่เข้าสู่	∞

3.2.3 การเข้าสู่ของเซตข้อมูลเจนนับ (Enumeration Values)

ให้ E_Q เป็นเซตไม่ว่างของค่าข้อมูลเจนนับ i ของนิพจน์ในการค้นหา และ E_P เป็นเซตไม่ว่างของค่าข้อมูลเจนนับ j ของนิพจน์ในข้อกำหนดกระบวนการ โดยค่าข้อมูลเจนนับ อาจเป็นค่าข้อมูลพื้นฐานของเอกซ์เอ็มแอลสกีมา (XML Schema Data Type) หรือเป็นออนโทโลยีเทอม (Concept)

หากค่าข้อมูลเจนนับเป็นค่าพื้นฐานของเอกซ์เอ็มแอลสกีมา :

1.) $\forall i, \exists j: (i \in E_Q) \wedge (j \in E_P) \wedge (i = j)$ แล้ว E_P จะเข้าสู่อย่างถูกต้อง (Exact Match) สำหรับ E_Q โดยจะให้น้ำหนักรวมเท่ากับผลบวกของน้ำหนักการเข้าสู่สำหรับแต่ละคู่ของ i และ j ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1

2.) กรณีอื่นนอกเหนือจากนี้ E_P จะไม่เข้าสู่ (Fail Match) สำหรับ E_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น ∞

หากค่าข้อมูลเจนนับเป็นออนโทโลยีเทอม :

1.) $\forall i, \exists j: (i \in E_Q) \wedge (j \in E_P) \wedge (i \otimes j)$ โดยที่ \otimes หมายถึงการเข้าสู่ของออนโทโลยีเทอมตามหัวข้อที่ 3.1 แล้ว E_P จะเข้าสู่สำหรับ E_Q โดยจะให้น้ำหนักรวมเท่ากับผลบวกของน้ำหนักการเข้าสู่สำหรับแต่ละคู่ของ i และ j ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 1-4 แล้วแต่กรณี

2.) กรณีอื่นนอกเหนือจากนี้ E_P จะไม่เข้าสู่ (Fail Match) สำหรับ E_Q โดยจะให้น้ำหนักเป็น ∞

ซึ่งสามารถสรุปโดยรวมได้ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 สรุปค่าน้ำหนักของลักษณะการเข้าสู่ของเซตข้อมูลเจนนับ

ลักษณะข้อมูลเจนนับ	ลักษณะการเข้าสู่	น้ำหนัก
ค่าพื้นฐานทางเอกซ์เอ็มแอลสกีมา	เข้าสู่อย่างถูกต้อง	1
	ไม่เข้าสู่	∞
ค่าข้อมูลเจนนับเป็นออนโทโลยีเทอม	เข้าสู่อย่างถูกต้อง	1
	เข้าสู่อย่างเจาะจง	2
	เข้าสู่อย่างกว้าง	3
	เข้าสู่บางส่วน	4
	ไม่เข้าสู่	∞

ในการนำเว็บเซอร์วิสมาพิจารณาเงื่อนไขการเข้าสู่ตามหัวข้อที่ 3.2.1 – 3.2.3 นั้น หากเว็บเซอร์วิสที่นำมาพิจารณามีการเข้าสู่ที่มีค่าน้ำหนักเป็น ∞ จะไม่นำเว็บเซอร์วิสนั้นมาพิจารณาในการประกอบเว็บเซอร์วิส

3.3 ตัวอย่างการพิจารณาการประกอบกันของเว็บเซอร์วิสตามกระแสนงาน

สมมติว่าส่วนทำการค้นหาเว็บเซอร์วิสพบสองเว็บเซอร์วิสที่มีพฤติกรรมเชิงหน้าที่ตรงตามที่กำหนดในส่วนของกระบวนการสั่งซื้อไวน์ในกระแสนงาน โดยรูปแบบอย่างย่อที่อธิบายพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสทั้งสองแสดงในรูปที่ 3.9 และ 3.10 ตามลำดับ

```

1 Service = WineShop1
2 prefix
3 cus =http://www.owl-ontologies.com/CustomerInfo.owl#
4 fd = http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/Food#
5 pi = http://a.com/ontology#
6 bsd=http://www.owl-ontologies.com/WineShopDomain.owl#

7 Input {
8 <bsd:WineName>WineName_1.ParameterType =<fd:Wine>
9 <bsd:CustomerInfo>CustomerInfo_1.ParameterType = <cus:CustomerInfo>
10 }

11 Precondition{
12 <bsd:AcceptedCreditCard>
13 CreditCardType = Amex
14 }

15 Effect{
16 Constraint : if <bsd:CustomerLocation>CustomerLocation = Bangkok
17 Then <bsd:DeliveryDay>DeliveryDay<=3
18 }

19 Output{
20 <bsd:OrderedWine>OrderedBeverage_1.ParameterType =
21 <pi:PurchaseOrderConfirmation>
22}

```

รูปที่ 3.9 รายละเอียดอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสแรกที่เกี่ยวข้องกับการสั่งซื้อไวน์

```

1 Service = WineShop2
2 prefix
3 cus = http://www.owl-ontologies.com/CustomerInfo.owl#
4 fd = http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/Food#
5 pi = http://a.com/ontology#
6 bsd= http://www.owl-ontologies.com/WineShopDomain.owl#

7 Input {
8 <bsd:WineName>WineName_2.ParameterType = <fd:Bordeaux>
9 <bsd:CustomerInfo>Customerinfo_2.ParameterType = <cus:CustomerInfo>
10 }

11 Precondition{
12 <bsd:AcceptedCreditCard>
13 CreditCardType = Amex, Visa
14 }

15 Effect{
16 Constraint : if <bsd:CustomerLocation>CustomerLocation = Bangkok
17             Then <bsd:DeliveryDay>DeliveryDay<=5
18 }

19 Output{
20 <bsd:OrderedWine>OrderedBeverage_2.ParameterType =
21 <pi:PurchaseOrderConfirmation>

22}

```

รูปที่ 3.10 รายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสที่สองที่เกี่ยวกับการสั่งซื้อไวน์

รูปแบบเต็มจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับรูปที่ 3.6 โดยในรูปแบบย่อมีการอธิบายว่าแต่ละส่วนมาจากออนโทโลยีใด อาทิเช่น บรรทัดที่ 7-10 ของรูปที่ 3.9 ในส่วนข้อมูลอินพุตที่รับชื่อของไวน์ (บรรทัดที่ 8) จะบอกว่าพารามิเตอร์นี้ นำเข้ามาจากออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนร้านขายไวน์ (ในที่นี้ใช้ตัวแปรแทนคือ <bsd:WineName>) และมีชนิดพารามิเตอร์ที่นำเข้ามาจากออนโทโลยีอาหารในส่วนของไวน์ (ในที่นี้ใช้ตัวแปรแทนคือ <fd:Wine>) เป็นต้น ในทำนองเดียวกันเราสามารถอธิบายรูปแบบย่อที่อธิบายพฤติกรรมเชิงหน้าที่ของสองเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวกับการค้นหาไวน์ซึ่งมีอินพุตตรงตามที่ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสกำหนด โดยรูปที่ 3.11 แสดงรายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสแรก และ รูปที่ 3.12 แสดงรายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสที่สอง

```

1 Service = WineAgent1
2 prefix
3 fd = http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/Food#
4 wad= http://www.owl-ontologies.com/WineAgentDomain.owl#

5 Input {
6 <wad:FoodName>FoodName_1.ParameterType = <fd:MealCourse>

7 }

8 Output{
9 <wad:WineName>WineName_1.ParameterType = <fd:DryWine>

10}

```

รูปที่ 3.11 รายละเอียดตัวอย่างย่อของเว็บเซอร์วิสแรกที่เกี่ยวกับการค้นหาไวน์

```

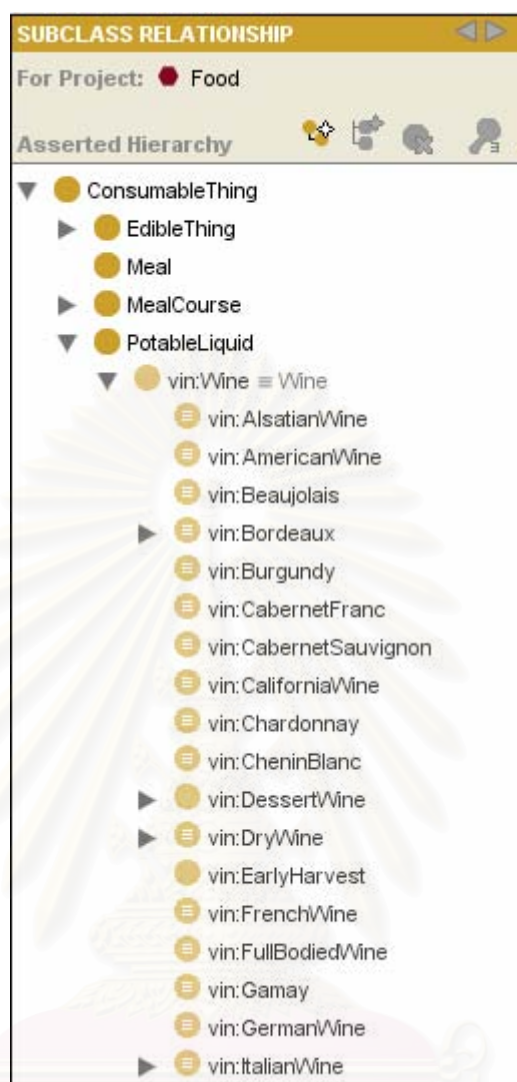
1 Service = WineAgent2
2 prefix
3 fd = http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/Food#
4 wad=http://www.owl-ontologies.com/WineAgentDomain.owl#
5 Input {
6 <wad:FoodName>FoodName_2.ParameterType = <fd:Meal>
7 }
8 Output{
9 <wad:WineName>WineName_2.ParameterType = <fd:Wine>
10}

```

รูปที่ 3.12 รายละเอียดตัวอย่างของเว็บเซอร์วิสที่สองที่เกี่ยวกับการค้นหาไวน์

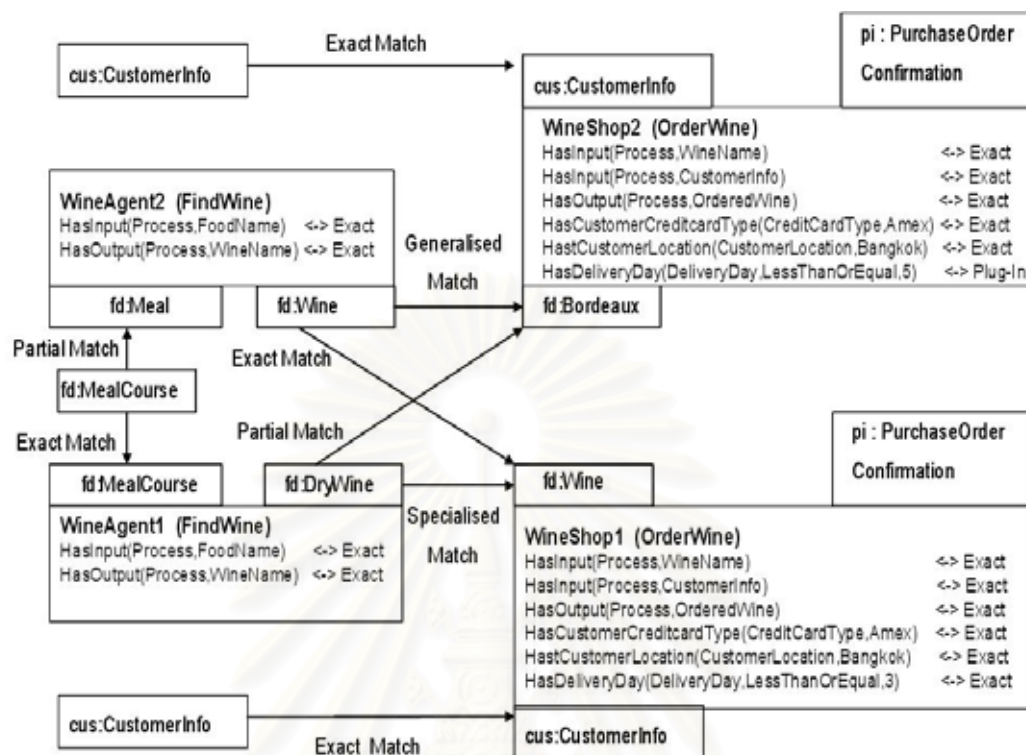
ในขั้นตอนการสร้างแผนงานที่เป็นไปได้ตามกระแสนำเข้ามาทั้งหมด ระบบจะทำการตรวจสอบการเข้าสู่ของเอาต์พุตของเซอร์วิสการค้นหาไวน์กับอินพุตของเซอร์วิสที่ให้บริการสั่งซื้อไวน์ และ เซอร์วิสค้นหาคำอธิบายรายละเอียดของไวน์ โดยใช้ออนโทโลยีเกี่ยวกับอาหาร ดังแสดงในรูปที่ 3.13 ในตัวอย่างนี้เราจะให้ความสำคัญกับเซอร์วิสให้บริการสั่งซื้อไวน์ มากกว่า เซอร์วิสการค้นหาคำอธิบายรายละเอียดของไวน์ ดังนั้น ระบบจะทำการค้นหาเซอร์วิสที่เหมาะสมกันระหว่างเซอร์วิสค้นหาไวน์กับเซอร์วิสให้บริการสั่งซื้อไวน์ก่อนดังแสดงในรูปที่ 3.14 โดยการเข้าคูนั้นจะดูทั้งการเข้าสู่โดยเงื่อนไขทางออนโทโลยีเทอมของพฤติกรรมเชิงหน้าที่และเงื่อนไขทางช่วงตัวเลขของข้อบังคับในกระบวนการ จากนั้น ระบบจะทำการตรวจสอบเซอร์วิสเกี่ยวกับการค้นหาคำอธิบายไวน์ที่เหมาะสมกับเซอร์วิสการค้นหาไวน์ซึ่งได้จากการเข้าสู่ที่เหมาะสมแล้วกับเว็บเซอร์วิสการสั่งซื้อไวน์อีกทีหนึ่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.13 ออนโทโลยีอาหาร

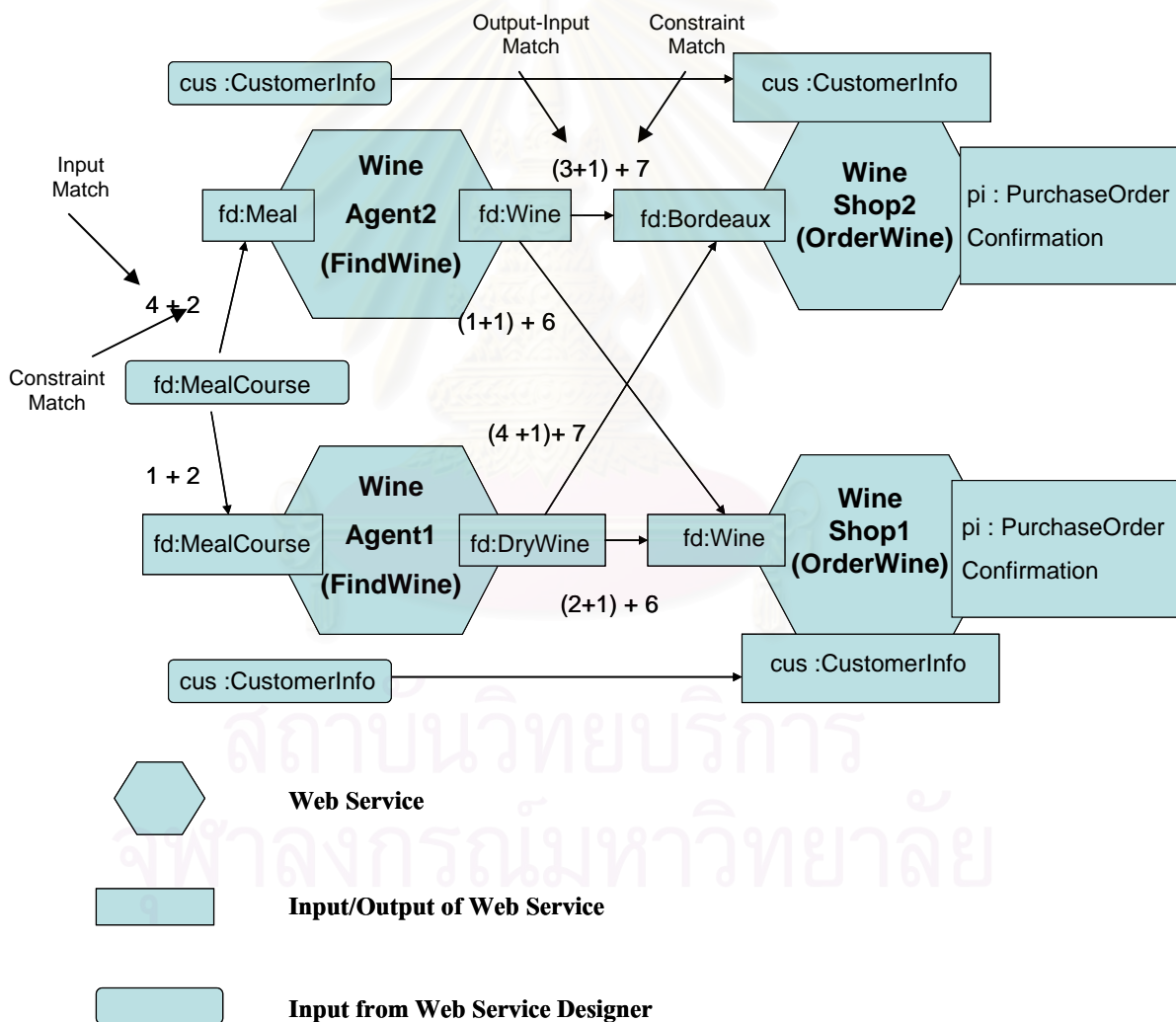
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 3.14 การเข้าคู่กันระหว่างเซอร์วิสค้นหาไวน์และเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์

การพิจารณาเงื่อนไขการเข้าคู่ระหว่างอินพุตและเอาต์พุตของสองเว็บเซอร์วิสที่จะพิจารณาตามหัวข้อที่ 3.2 จะถูกเปลี่ยนเป็นค่าน้ำหนักดั่งที่กำหนดเพื่อใช้ในการหาแผนงานที่ดีที่สุดโดยอาศัยวิธีการหาเส้นทางที่สั้นที่สุดโดยอัลกอริทึมของไดจ์สตรา โดยค่าน้ำหนักที่จะแทนในแต่ละเส้นของกราฟจะเท่ากับ น้ำหนักการเข้าคู่กันระหว่างอินพุตและเอาต์พุตของเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้องบวกกับผลรวมของการเข้าคู่ของข้อบังคับในกระบวนการ ตัวอย่างเช่น ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสระบุพฤติกรรมเชิงหน้าที่และข้อบังคับสำหรับเว็บเซอร์วิสที่ให้บริการสั่งซื้อไวน์ทั้งหมดหกข้อ (ดังรูปที่ 3.8) สมมติให้เว็บเซอร์วิส WineShop1 ที่ให้บริการสั่งซื้อไวน์ (ดังรูปที่ 3.9 และ 3.14) มีพฤติกรรมเชิงหน้าที่และข้อบังคับในกระบวนการที่เข้าคู่กับที่ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสกำหนดทั้งหกข้อและทุกข้อเป็นแบบเข้าคู่อย่างถูกต้อง (Exact Match) ซึ่งการเข้าคู่ลักษณะนี้เราให้น้ำหนักเท่ากับ 1 เพราะฉะนั้นผลรวมของการเข้าคู่ของข้อกำหนดกระบวนการจึงเท่ากับ 6 ในขณะที่เว็บเซอร์วิส WineShop2 ที่ให้บริการสั่งซื้อไวน์เช่นกัน (ดังรูปที่ 3.10 และ 3.14) เข้าคู่อย่างถูกต้อง 5 ข้อและเข้าคู่แบบเสียบเข้า (Plug-In Match) 1 ข้อในเรื่องเกี่ยวกับจำนวนวันในการส่งของ ซึ่งใช้เวลาน้อยกว่า 5 วัน แต่ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสต้องการน้อยกว่า 3 วัน จึงมีน้ำหนักเท่ากับ 2 ในข้อนี้ ดังนั้นผลรวมของการเข้าคู่ของข้อกำหนดกระบวนการจึงเท่ากับ 7 จากนั้นจึงพิจารณาน้ำหนักการเข้าคู่กันระหว่างอินพุตและเอาต์พุต เช่น เซอร์วิสการค้นหาไวน์ WineAgent2 (ดังรูปที่ 3.12) มีชนิดของเอาต์พุตที่

เข้าคู่อย่างถูกต้องตามเงื่อนไขทางออนโทโลยีเทอมกับชนิดอินพุทของเซอร์วิสการสั่งซื้อไวน์ WineShop1 จึงมีน้ำหนักเป็น 1 แต่ในขณะที่เดียวกันเซอร์วิสการค้นหาไวน์ WineAgent2 มีเงื่อนไขการเข้าคู่กันทางออนโทโลยีกับเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์ WineShop2 แบบเข้าคู่อย่างกว้าง (Generalised Match) จึงมีน้ำหนักเป็น 3 นอกจากนี้เซอร์วิสสั่งซื้อไวน์ WineShop1 และ WineShop2 ต่างก็มีการเข้าคู่อย่างถูกต้องตามเงื่อนไขทางออนโทโลยีเทอมกับชนิดอินพุทข้อมูลลูกค้าที่ผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสกำหนดมา จึงมีน้ำหนักเป็น 1 เป็นต้น โดยสรุปแล้วน้ำหนักการเข้าคู่กันระหว่างอินพุทและเอาต์พุทของเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้อง กับ ผลรวมของการเข้าคู่ของข้อบังคับกระบวนการระหว่างเซอร์วิสค้นหาไวน์และเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์แสดงได้ดังรูปที่ 3.15 โดยนำรูปแบบสัญลักษณ์การนำเสนอมาจากงานวิจัย [14] และปรับรูปแบบเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

รูปที่ 3.15 น้ำหนักของแต่ละเส้นเชื่อมต่อระหว่างเซอร์วิสค้นหาไวน์และเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์

ระบบจะรับค่าความพึงพอใจจากผู้ประกอบเว็บเซอร์วิส ซึ่งแทนด้วยสัญลักษณ์ λ และมีค่าไม่เกิน 1 ซึ่งจะบ่งบอกว่าผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสให้ความสำคัญกับการเข้าสู่ของอินพุตและเอาต์พุตของเว็บเซอร์วิสหรือผลรวมของการเข้าสู่ของข้อบังคับในกระบวนการมากกว่ากัน ดังนั้นค่าน้ำหนักบนแต่ละเส้นเชื่อมต่อจะกลายเป็น

$$\text{น้ำหนัก} = \lambda * \text{น้ำหนักการเข้าสู่กันระหว่างอินพุตและเอาต์พุตของเว็บเซอร์วิส} + (1-\lambda) * \text{ผลรวมของการเข้าสู่ของข้อบังคับในกระบวนการของเว็บเซอร์วิส}$$

จากสูตร เราจะสามารถคำนวณเส้นทางที่สั้นที่สุดซึ่งหมายถึง แผนงานการประกอบเว็บเซอร์วิสที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบเว็บเซอร์วิสมากที่สุดได้ ตารางที่ 3.4 แสดงเส้นทางที่สั้นที่สุดที่คำนวณได้สำหรับกราฟรูปที่ 3.15 เมื่อกำหนดค่า λ เป็นค่าต่างๆ

ตารางที่ 3.4 เส้นทางที่สั้นที่สุดที่คำนวณได้ภายใต้ค่าความพอใจต่างๆ

λ	เส้นทางที่สั้นที่สุด	ค่าน้ำหนักรวม
$\lambda = 0$	WineAgent1->WineShop1 WineAgent2->WineShop1	8
$\lambda = 0.5$	WineAgent1->WineShop1	6
$\lambda = 1$	WineAgent1->WineShop1	4

ถ้าเส้นทางที่สั้นที่สุดที่หาได้มีมากกว่าหนึ่งทางเลือก (ดังเช่นกรณี $\lambda = 0$ ข้างต้น) ระบบจะสุ่มเลือกมาเส้นทางหนึ่ง เมื่อระบบได้เว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่จะใช้ในกระบวนการแล้ว ระบบจะนำข้อมูลเหล่านี้ไปสร้างเป็นเอกสารบีเฟลด์ต่อไป

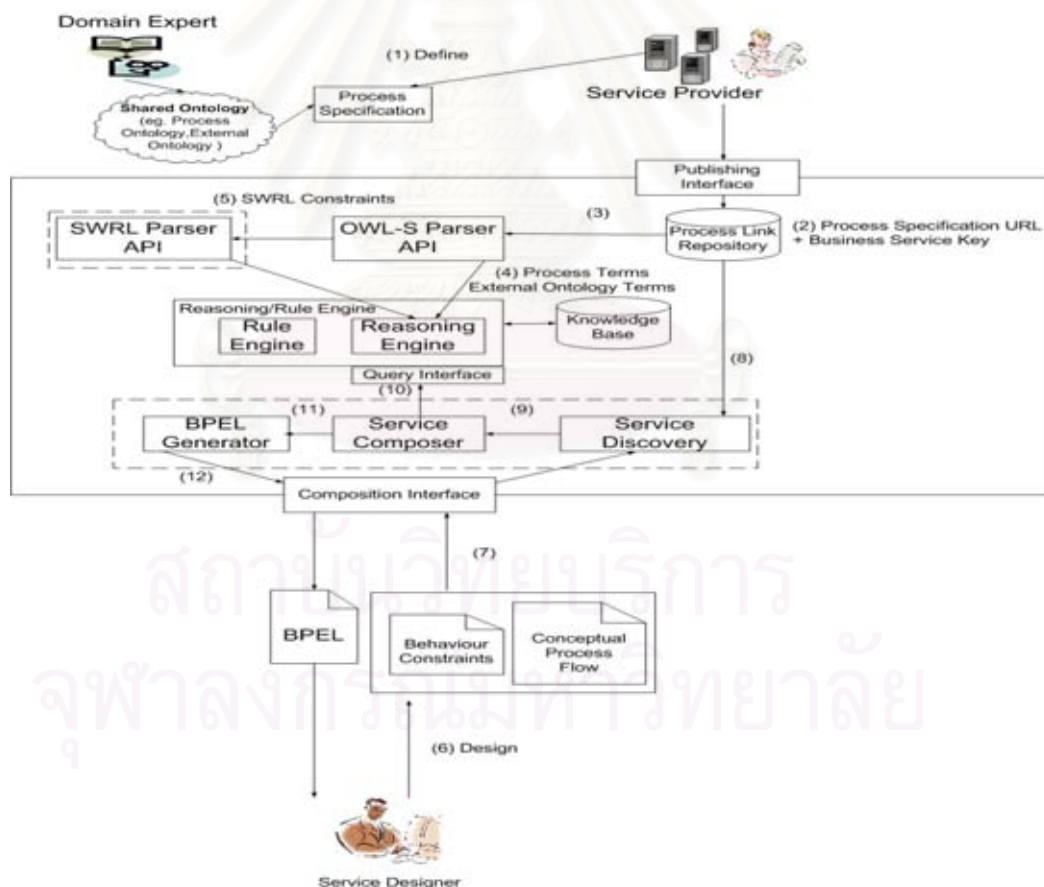
บทที่ 4

สถาปัตยกรรมการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยอาศัยข้อกำหนดกระบวนการ ในรูปอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล

ในบทนี้จะกล่าวถึงการออกแบบและพัฒนาสถาปัตยกรรมการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยอาศัยข้อกำหนดกระบวนการในรูปอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล โดยสถาปัตยกรรมประกอบด้วยตัวกลาง (Mediator) ที่ทำหน้าที่รับการประกาศบริการและให้บริการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ

4.1 การออกแบบการทำงานของตัวกลาง

การทำงานของตัวกลางสามารถแสดงเป็นเฟรมเวิร์กได้ดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 เฟรมเวิร์กสำหรับการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ

ส่วนประกอบภายในตัวกลางมีดังนี้

1. ส่วนของตัวกลางที่ทำหน้าที่รับการประกาศจากผู้ให้บริการ (**Publishing Interface**) ทำหน้าที่รับการลงทะเบียนจากผู้ให้บริการและส่งรายละเอียดการลงทะเบียนที่เกี่ยวข้องไปเก็บไว้ในฐานข้อมูลเชื่อมโยงข้อกำหนดกระบวนการ
2. ส่วนของตัวกลางที่ทำหน้าที่รับข้อมูลการประกอบเว็บเซอร์วิส (**Composition Interface**) ทำหน้าที่รับกระแสวนอวล์-เอส และ ข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่จากนักออกแบบเว็บเซอร์วิสเพื่อเข้ามาประมวลผลยังตัวกลาง
3. ฐานข้อมูลเชื่อมโยงข้อกำหนดกระบวนการ (**Process Link Repository**) ทำหน้าที่เก็บยูอาร์แอลข้อกำหนดกระบวนการและรหัสบิสิเนสเซอร์วิสที่ได้จากการลงทะเบียนเว็บเซอร์วิสไว้กับยูดีดีไอ [4] โดยฐานข้อมูลนี้จะรับข้อมูลมาจากส่วนของตัวกลางที่ทำหน้าที่รับการประกาศจากผู้ให้บริการ
4. ตัวแจนอวล์-เอส (**OWL-S Paser API**) ทำหน้าที่ในการแยกส่วน เทอมของกระบวนการ เทอมของออนโทโลยีภายนอก และ ในส่วนข้อบังคับที่เป็นภาษาสเวิร์ด จากข้อกำหนดกระบวนการ
5. ตัวแจนสเวิร์ด (**SWRL Paser API**) ทำหน้าที่แปลงภาษาสเวิร์ด ให้เป็นลักษณะคำสั่ง เพื่อให้เครื่องมืออนุมานสามารถเข้าใจและอนุมานได้เพื่อเก็บไว้ในฐานข้อมูลความรู้ (**Knowledge Base**)
6. เครื่องมืออนุมาน (**Reasoning/Rule Engine**) ทำหน้าที่อนุมานเทอมของกระบวนการ เทอมของออนโทโลยีภายนอกและข้อบังคับที่เป็นภาษาสเวิร์ด และเก็บไว้ในฐานข้อมูลความรู้
7. ส่วนค้นหาเซอร์วิส (**Service Discovery**) ทำหน้าที่อ่านเอกสารข้อบังคับกระบวนการทำงานและทำการค้นหาเว็บเซอร์วิสที่ตรงตามข้อบังคับกระบวนการทำงานและส่งยูอาร์แอลของเว็บเซอร์วิสที่เกี่ยวข้องที่ได้จากฐานข้อมูลเชื่อมโยงข้อกำหนดกระบวนการให้ส่วนประกอบเว็บเซอร์วิส
8. ส่วนประกอบเซอร์วิส (**Service Composer**) ทำหน้าที่หาแผนงานการประกอบเว็บเซอร์วิสที่ดีที่สุดโดยอาศัยอัลกอริทึมไดจ์สตรา

9. ส่วนสร้างเอกสารบีเพล (BPEL Genrator) ทำหน้าที่สร้างเอกสารบีเพลจากแผนงานที่ดีที่สุดที่ประมวลได้จากส่วนประกอบเว็บเซอร์วิส

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนา ตัวแจงสเวิร์ล ส่วนค้นหาเซอร์วิส ส่วนประกอบเซอร์วิส และส่วนสร้างเอกสารบีเพล ขึ้นเอง (ส่วนที่ล้อมรอบด้วยเส้นประในรูปที่ 4.1)

4.2 ขั้นตอนการทำงาน

จากรูปที่ 4.1 ขั้นตอนการทำงานเพื่อการประกอบเว็บเซอร์วิสมีดังนี้

- (1) ผู้ให้บริการสร้างข้อกำหนดกระบวนการอวล์-เอส โพรเซสโมเดลสำหรับเว็บเซอร์วิสของตนเอง โดยข้อกำหนดกระบวนการจะอยู่บนพื้นฐานของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมน (Shared Process Ontology of Domain) และ ออนโทโลยีภายนอก (External Ontology) ซึ่งจะสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญของโดเมนนั้น (Domain Expert) การสร้างข้อกำหนดกระบวนการของผู้ให้บริการสามารถกระทำได้โดยใช้เครื่องมือสร้างออนโทโลยีโพรทีเจ (Protégé)
- (2) ทุกๆเซอร์วิสจะทำการลงทะเบียนกับยูดีดีไอ (UDDI) และจากนั้นจะมาทำการลงทะเบียนกับส่วนของตัวกลางที่ทำหน้าที่รับการประกาศจากผู้ให้บริการ (Publishing Interface) โดย ยูอาร์แอลข้อกำหนดกระบวนการและรหัสบิสิเนสเซอร์วิสที่ได้จากการลงทะเบียนกับยูดีดีไอ จะถูกจัดเก็บไว้ที่ฐานข้อมูลเชื่อมโยงข้อกำหนดกระบวนการ (Process Link Repository)
- (3) ตัวแจงอวล์-เอส (OWL-S Pasrer API) จะถูกใช้ในการแยกส่วน เทอมของกระบวนการ เทอมของออนโทโลยีภายนอก และ ในส่วนข้อบังคับที่เป็นภาษาสเวิร์ล จากข้อกำหนดกระบวนการ
- (4) เทอมของกระบวนการและเทอมของออนโทโลยีภายนอก จะถูกอนุมานโดยเครื่องมืออนุมาน แล้วข้อมูลทุกอย่างที่อนุมานได้จะถูกนำมาเก็บไว้เป็นองค์ความรู้ในฐานความรู้ (Knowledge Base)
- (5) ข้อบังคับที่เป็นภาษาสเวิร์ลจะถูกแจงโดยตัวแจงสเวิร์ล (SWRL Pasrer API) และถูกอนุมานโดยเครื่องมืออนุมาน แล้วข้อมูลทุกอย่างที่อนุมานได้จะถูกนำมาเก็บไว้เป็นองค์ความรู้ในฐานความรู้
- (6) ในการประกอบเว็บเซอร์วิส นักออกแบบเว็บเซอร์วิสจะทำการออกแบบโดยอ้างอิงออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมน และ ออนโทโลยีภายนอก จากนั้นจะทำการออกแบบกระแสนงานอวล์-เอส และ ข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่ โดยใช้เครื่องมือโพรทีเจ
- (7) ทำการส่งกระแสนงานอวล์-เอส และ ข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่ให้ส่วนของตัวกลางที่ทำหน้าที่รับข้อมูลการประกอบเว็บเซอร์วิส (Composition Interface)

(8) กระแสงานอวาล์-เอส และ ข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่ จะถูกใช้ในการทำการค้นหาบริการที่เกี่ยวข้องจากฐานข้อมูลเชื่อมโยงข้อกำหนดกระบวนการ

(9) บริการที่เกี่ยวข้องทั้งหมดจะถูกนำมาเปรียบเทียบโดยส่วนของการประกอบเว็บเซอร์วิส (Service Composer) เพื่อหาบริการที่ตรงกับความต้องการของนักออกแบบเว็บเซอร์วิส

(10) ส่วนของการประกอบเว็บเซอร์วิสจะทำการติดต่อกับเครื่องมืออนุมานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง (Fact) จากฐานความรู้และคำนวณการเข้าสู่ของข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่ กับ เครื่องมือตรวจสอบกฎ (Rule Engine)

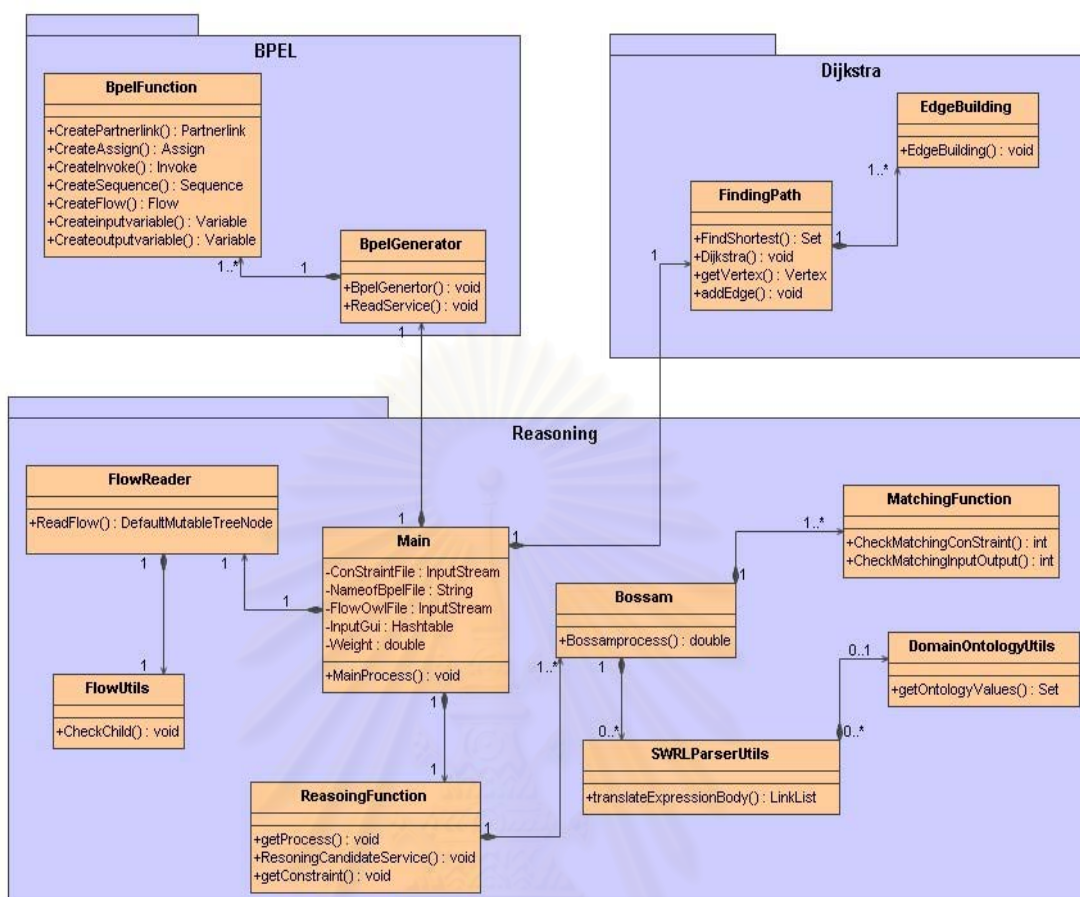
(11) เมื่อได้การประกอบเว็บเซอร์วิสที่ดีที่สุดแล้วจะทำการสร้างเอกสารบีเพล ในส่วนของการสร้างเอกสารบีเพล (BPEL Generator)

(12) ทำการส่งเอกสารบีเพล และ เอกสารดับเบิลยูเอสดีแอลที่เกี่ยวข้องให้กับนักออกแบบเว็บเซอร์วิส

4.3 การออกแบบตัวกลาง

การออกแบบตัวกลางสามารถแสดงได้ด้วยแผนภาพคลาส โดยแบ่งออกเป็น 3 แพ็คเกจคือ แพ็คเกจการอนุมานออนโทโลยี แพ็คเกจการค้นหาแผนงานที่ดีที่สุด และ แพ็คเกจการสร้างเอกสารบีเพล ดังรูปที่ 4.2 โดยแพ็คเกจการอนุมานออนโทโลยีมีหน้าที่รับข้อมูลเกี่ยวกับกระแสงานอวาล์-เอส และ ข้อมูลพฤติกรรมเชิงหน้าที่และทำการอนุมานตรวจสอบโดยใช้เครื่องมือการอนุมาน แพ็คเกจการค้นหาแผนงานที่ดีที่สุดมีหน้าที่ค้นหาแผนงานที่ดีที่สุดโดยอาศัยอัลกอริทึมไดจ์สตรา และแพ็คเกจการสร้างเอกสารบีเพลทำการรับแผนงานที่ดีที่สุดจากแพ็คเกจการค้นหาแผนงานที่ดีที่สุดมาทำการสร้างเอกสารบีเพล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.2 แผนภาพคลาสของตัวกลางสำหรับการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา

ในการพัฒนาตัวกลางในการประกอบเว็บเซอร์วิสนั้น ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการพัฒนาดังนี้

1. จาวาเอสดีเค (Java SDK) รุ่น 1.5 เพื่อใช้เป็นตัวแปลโปรแกรม
2. อีคลิพส์ (Eclipse) รุ่น 3.2 สำหรับเป็นเครื่องมือและสภาพแวดล้อมสำหรับการพัฒนาตัวกลาง
3. เจเอสพี (JSP) รุ่น 2.4 สำหรับเป็นภาษาในการเขียนสคริปต์
4. อาพาเช ทอมแคท (Apache Tomcat) รุ่น 5.0 สำหรับเป็นเว็บคอนเทนเนอร์
5. มายเอสคิวแอล (Mysql) รุ่น 5.0.24 สำหรับเป็นฐานข้อมูล
6. โพรทีเจ รุ่น 3.1 สำหรับสร้างแฟ้มข้อมูลอวล์ของผู้ให้บริการ และโดเมนออนโทโลยี
7. จีนา รุ่น 2.1 สำหรับประมวลผลออนโทโลยี
8. บอสซาม รุ่น 0.8 สำหรับประมวลผลการเข้าสู่ของบริการ

9. ตัวแจกอวาล์-เอส เอพีไอ รุ่น 1.0 สำหรับประมวลผลเพิ่มข้อมูลอวาล์-เอส

10. ไอบีเอ็ม บีพีดับเบิลยูเอสฟอร์เจ (BPWS4J) [20] รุ่น 2.1 สำหรับทดสอบเอกสาร
บีเพล

11. เน็ตบีนส์ (NetBeans) [21] รุ่น 5.5 ใช้สำหรับสร้างเอกสารบีเพลแบบปกติเพื่อนำมา
เปรียบเทียบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

การทดสอบตัวกลางในการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยอาศัยข้อกำหนด กระบวนการในรูปอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล

การทดสอบด้วยกรณีศึกษานั้นจะทดสอบด้วยกรณีศึกษาที่มีโครงสร้างกระแสนงานแบบลำดับร่วมกับแบบแบ่ง-ร่วม กรณีศึกษาที่มีโครงสร้างกระแสนงานแบบลำดับร่วมกับแบบแบ่ง และเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากตัวกลางกับผลลัพธ์ที่ได้จากวิธีปกติ โดยจะแสดงการใช้งานตัวกลางที่พัฒนาขึ้น โดยละเอียด

5.1 กรณีศึกษาที่มีโครงสร้างกระแสนงานแบบลำดับร่วมกับแบบแบ่ง-ร่วม

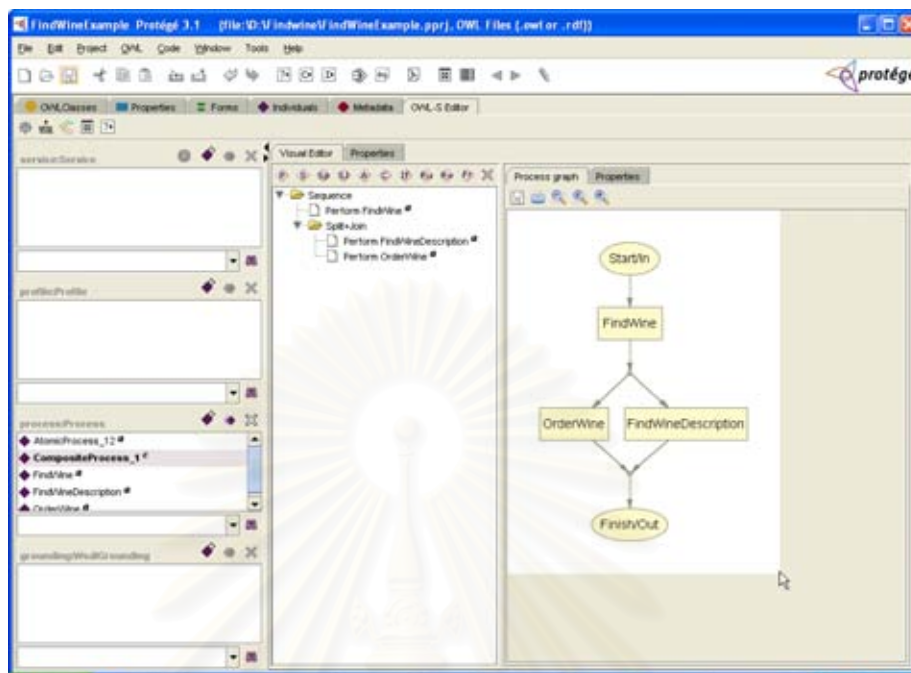
กรณีศึกษานี้จะใช้ตัวอย่างในหัวข้อที่ 3.1 ซึ่งได้แก่ “ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นนักร้องแบบเว็บเซอร์วิสต้องการประกอบเว็บเซอร์วิสที่มีบริการการสั่งซื้อไวน์ที่เหมาะสมกับรายการอาหารที่กำหนด โดยมีข้อบังคับว่าบริการนี้จะรับบัตรเครดิตของบริษัทอเมริกันซ์ (Amex) และต้องมีบริการส่งถึงบ้านภายใน 3 วัน โดยที่อยู่ของลูกค้าอยู่ในกรุงเทพฯ พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดของไวน์ที่สั่งซื้อด้วย” โดยนักร้องแบบเว็บเซอร์วิสออกแบบกระแสนงานโดยใช้โปรแกรมโพรซีเจอร์ ดังรูปที่ 5.1 และออกแบบข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการโดยอาศัยออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของกระบวนการนั้นๆดังในรูปที่ 5.2 ซึ่งจะใช้เว็บเซอร์วิสที่มีพฤติกรรมเชิงหน้าที่ต่างๆกันในการทดลอง ดังตารางที่ 5.1 และออนโทโลยีที่ใช้ในกรณีศึกษานี้ดังรูปที่ 5.3

ตารางที่ 5.1 พฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่ใช้ในกรณีศึกษาแรก

ชื่อเว็บเซอร์วิส	ลักษณะ
FindWine1	Input=MealCourse Output = RedWine
FindWine2	Input = RedMeatCourse Output = Wine
FindWine3	Input = FishCourse Output = DryWine

ตารางที่ 5.1 พฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่ใช้ในกรณีศึกษาแรก (ต่อ)

OrderWine1	Input = Wine Input = CustomerInfo Output = PurchaseOrderConfirmation DeliveryDay <=3 Town = Bangkok CreditType = Amex
OrderWine2	Input = DryWine Input = CustomerInfo Output = PurchaseOrderConfirmation DeliveryDay <=5 Town = Bangkok CreditType = Visa
OrderWine3	Input = Bordeaux Input = CustomerInfo Output = PurchaseOrderConfirmation DeliveryDay <=4 Town = Bangkok CreditType = Amex,Visa
FindWineDescription1	Input = RedWine Output = WineDescription
FindWineDescription2	Input = Wine Output = WineDescription
FindWineDescription3	Input = Bordeaux Output = WineDescription

รูปที่ 5.1 การออกแบบกระบวนการงาน โดยโปรแกรมโปรตีเจของกรณีศึกษาแรก

```

Constraints.txt - Notepad
File Edit Format View Help
input:
http://localhost/ontology/domain/food.owl#MealCourse
http://localhost/ontology/domain/customerinfo.owl#Customerinfo

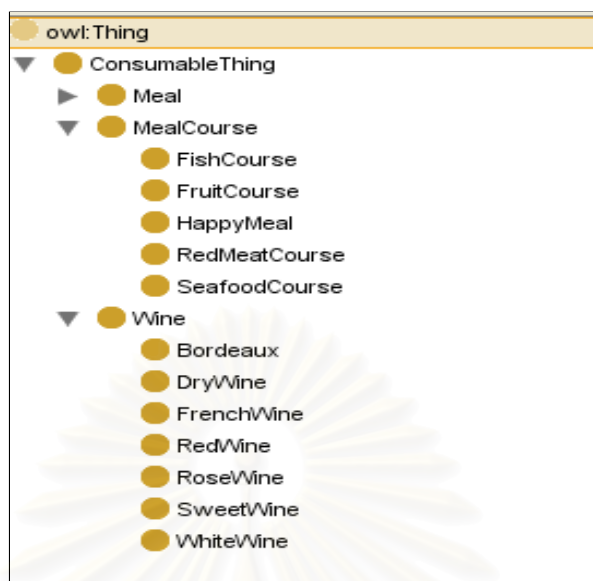
#Findwine{
  Q = {
    HasInput(Process, FoodName)
    HasOutput(Process, wineName)
  }
}

#Orderwine{
  Q = {
    HasInput(Process, wineName)
    HasInput(Process, CustomerInfo)
    HasOutput(Process, Orderedwine)
    HasCustomerCreditcardType(CreditcardType, Amex)
    HasCustomerLocation(CustomerLocation, Bangkok)
    HasDeliveryDay(DeliveryDay, lessThanOrEqualTo, 3)
  }
}

#FindwineDescription{
  Q = {
    HasInput(Process, wineName)
    HasOutput(Process, wineDescription)
  }
}

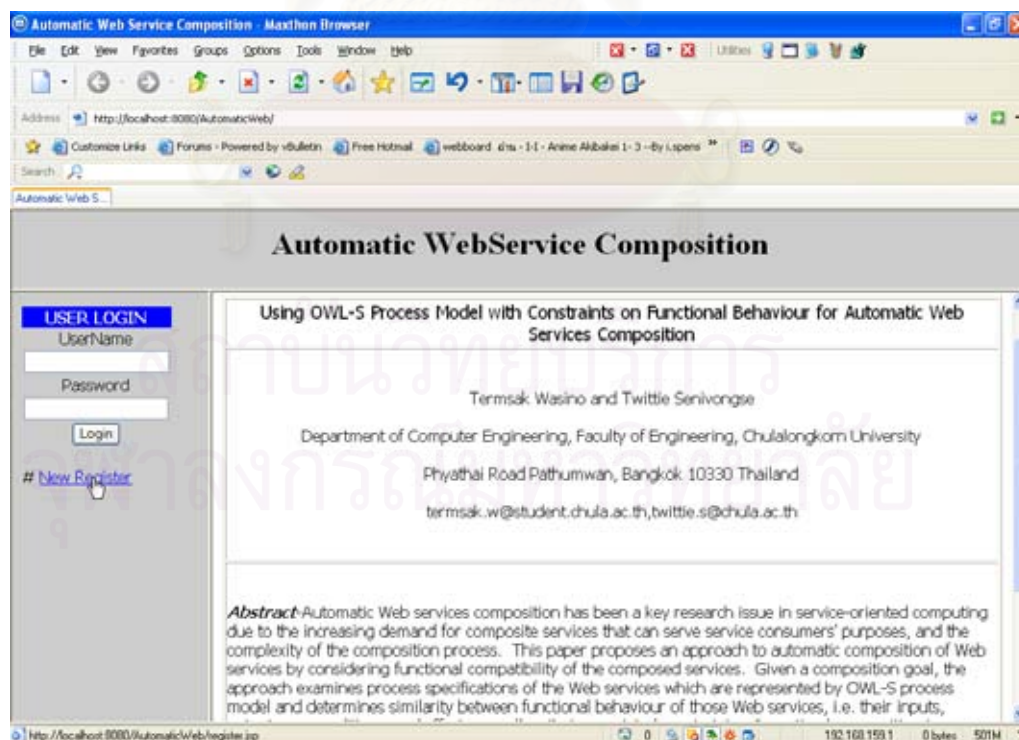
```

รูปที่ 5.2 การกำหนดข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการของกรณีศึกษาแรก

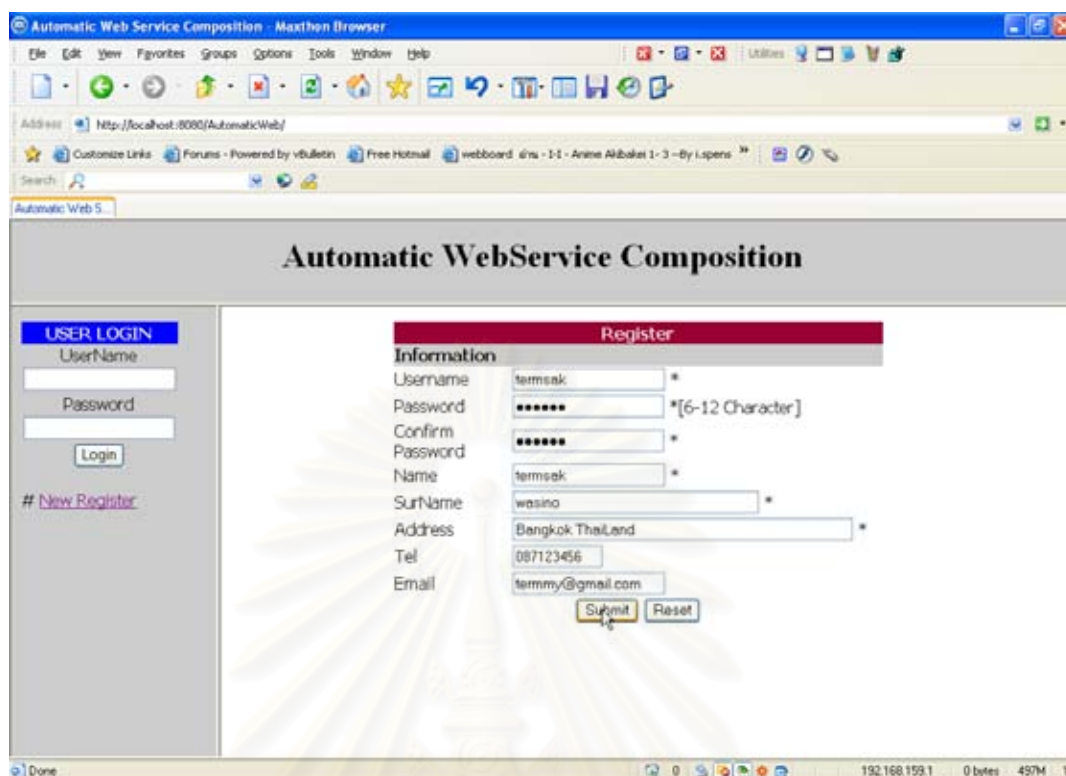

รูปที่ 5.3 ออนโทโลยีที่ใช้ในกรณีศึกษาแรก

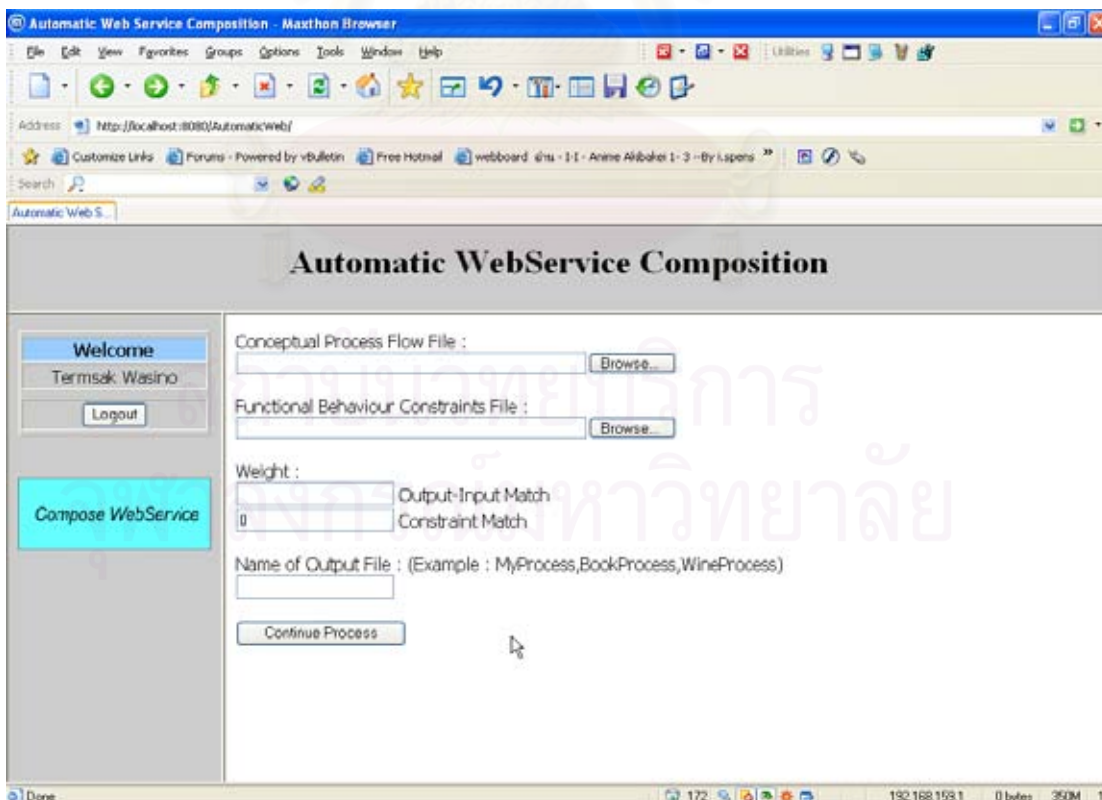
หลังจากจัดเตรียมไฟล์อวล์-เอสจากการสร้างด้วยโปรแกรมโปรทีเจ และ ไฟล์ที่ทำการกำหนดข้อกำหนดกระบวนการต่างๆแล้ว ให้เข้าไปยังเว็บไซต์ของตัวกลางดังรูปที่ 5.4 จากนั้นทำการสมัครสมาชิกเพื่อขอใช้บริการ ดังรูปที่ 5.5 และทำการล็อกอิน เพื่อเข้าไปใช้งานดังรูปที่ 5.6

รูปที่ 5.4 หน้าเว็บของตัวกลาง

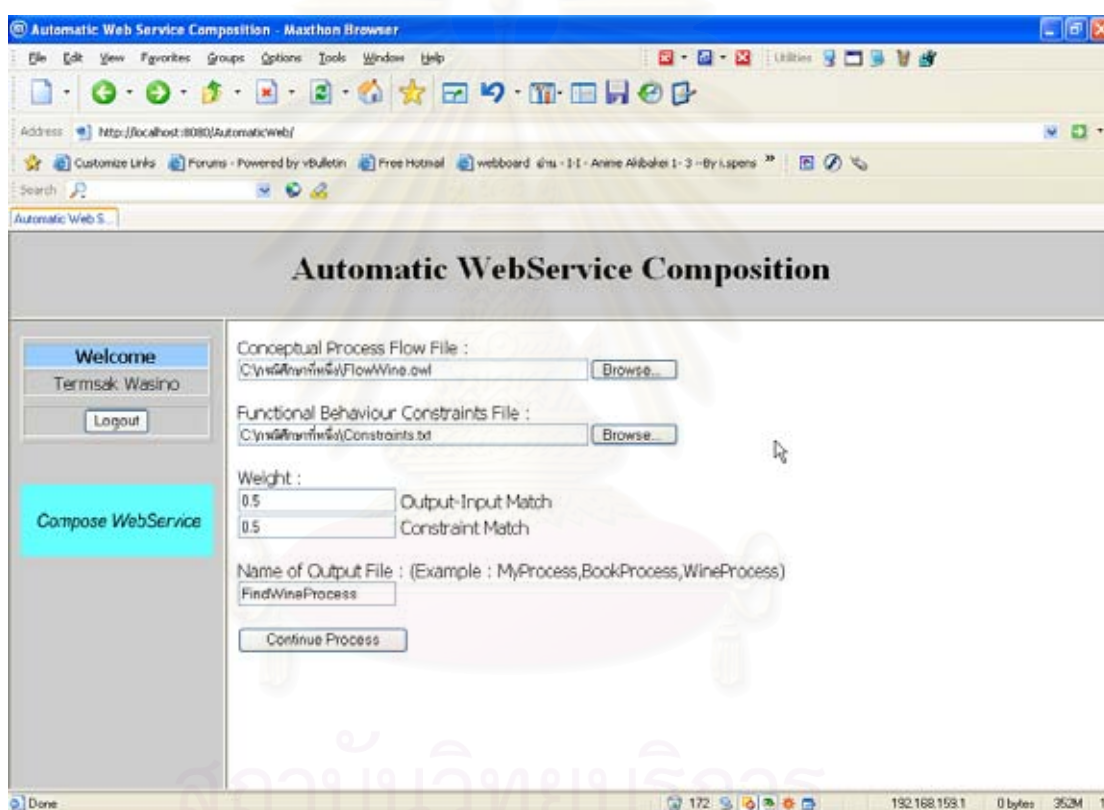

รูปที่ 5.5 การสมัครสมาชิกเพื่อขอใช้บริการ

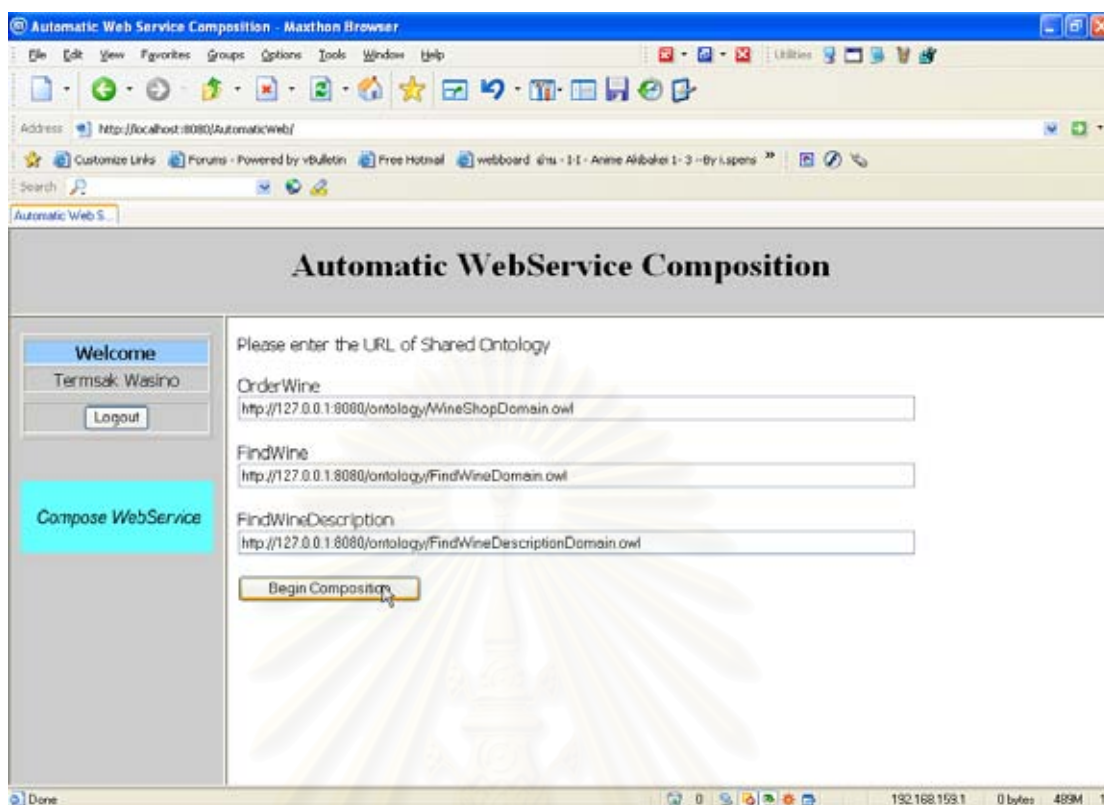
รูปที่ 5.6 หน้าเว็บหลังจากการล็อกอินเพื่อเข้าใช้บริการจากตัวกลาง

จากนั้นจึงทำการอัปโหลดไฟล์อวล์-เอส จากการสร้างด้วยโปรแกรมโพธิเจ และ ไฟล์ที่ทำการกำหนดข้อกำหนดกระบวนการต่างๆ ขึ้นไปยังตัวกลางพร้อมกับกำหนดค่าน้ำหนัก λ ในช่องการเข้าคู่ของข้อมูลขาเข้าและข้อมูลขาออกระหว่างเว็บเซอร์วิส จากนั้นกำหนดชื่อเอกสารของผลลัพธ์ ดังรูปที่ 5.7 เมื่อคลิกปุ่มสั่งให้เริ่มทำงานขึ้นไป ตัวกลางจะทำการอ่านเอกสารที่อัปโหลดขึ้นไปพร้อมกับถามถึงออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมน ให้ทำการใส่ยูอาร์แอลของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของแต่ละกระบวนการลงไปดังรูปที่ 5.8 และกดปุ่มเพื่อให้ตัวกลางเริ่มทำการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ

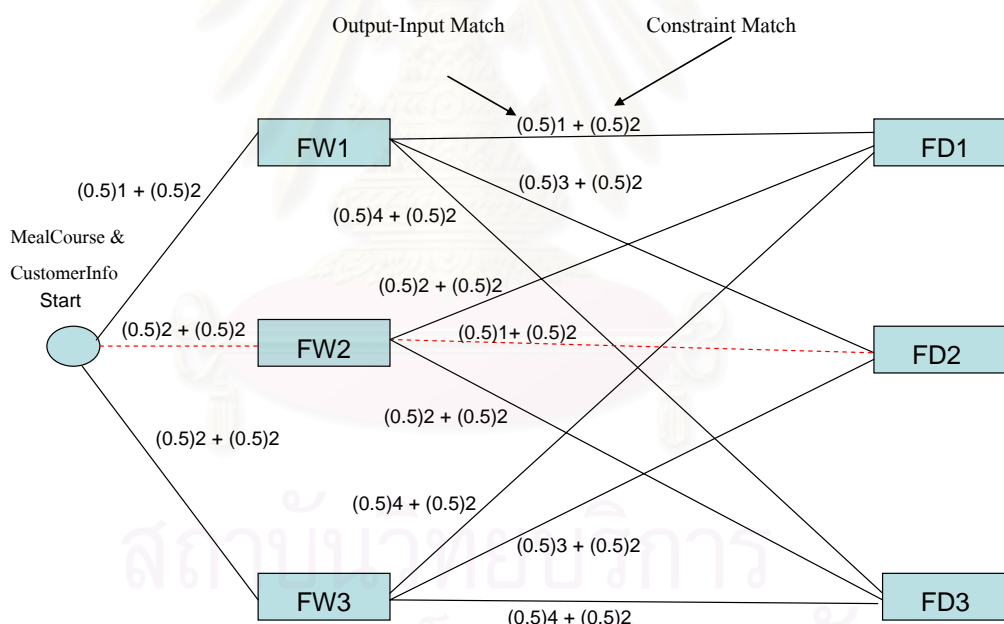
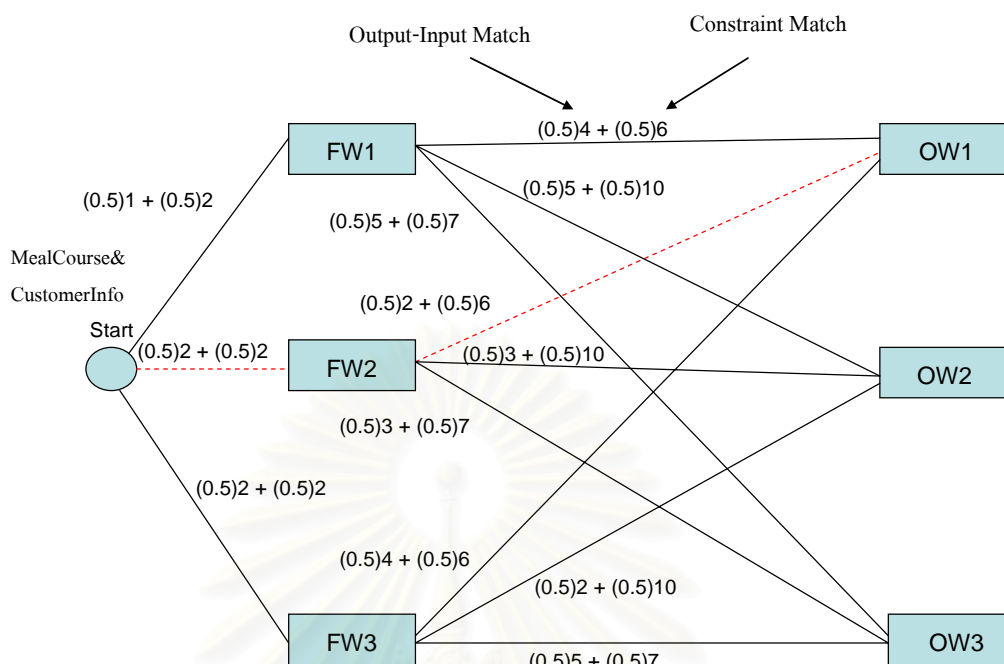
รูปที่ 5.7 การอัปโหลดไฟล์กระแสนงานและข้อกำหนดกระบวนการของกรณีศึกษาแรก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

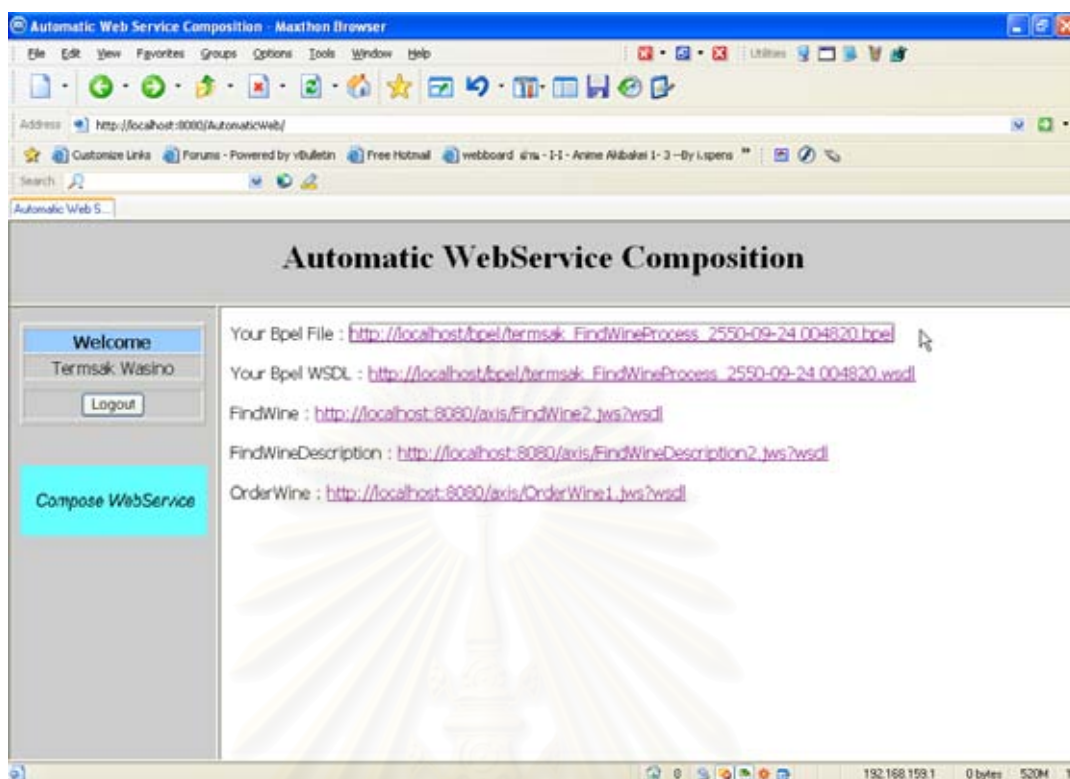
รูปที่ 5.8 การใส่ค่ายูอาร์แอลของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของ
กรณีศึกษาแรก

ภายในขั้นตอนการประกอบเว็บเซอร์วิส ตัวกลางจะพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้วิธีของ
ไดจ์สตราซึ่งแสดงได้ดังรูปที่ 5.9 และเลือกแผนงานที่ดีที่สุดซึ่งแสดงไว้ด้วยเส้นเชื่อมประ แล้ว
สร้างไฟล์บีเพลที่มีชื่อตามชื่อของล็อกอินผู้เข้าร่วมกับชื่อที่ผู้ใช้กำหนดขึ้นและวันเวลาที่สร้างไฟล์
ขึ้นมาพร้อมทั้งไฟล์ดับเบิลยูเอสดีแอลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดดังรูปที่ 5.10 จากนั้นทำการจัดเก็บไฟล์ที่
เกี่ยวข้องทั้งหมดไปยังเครื่องของผู้ใช้บริการดังรูปที่ 5.11

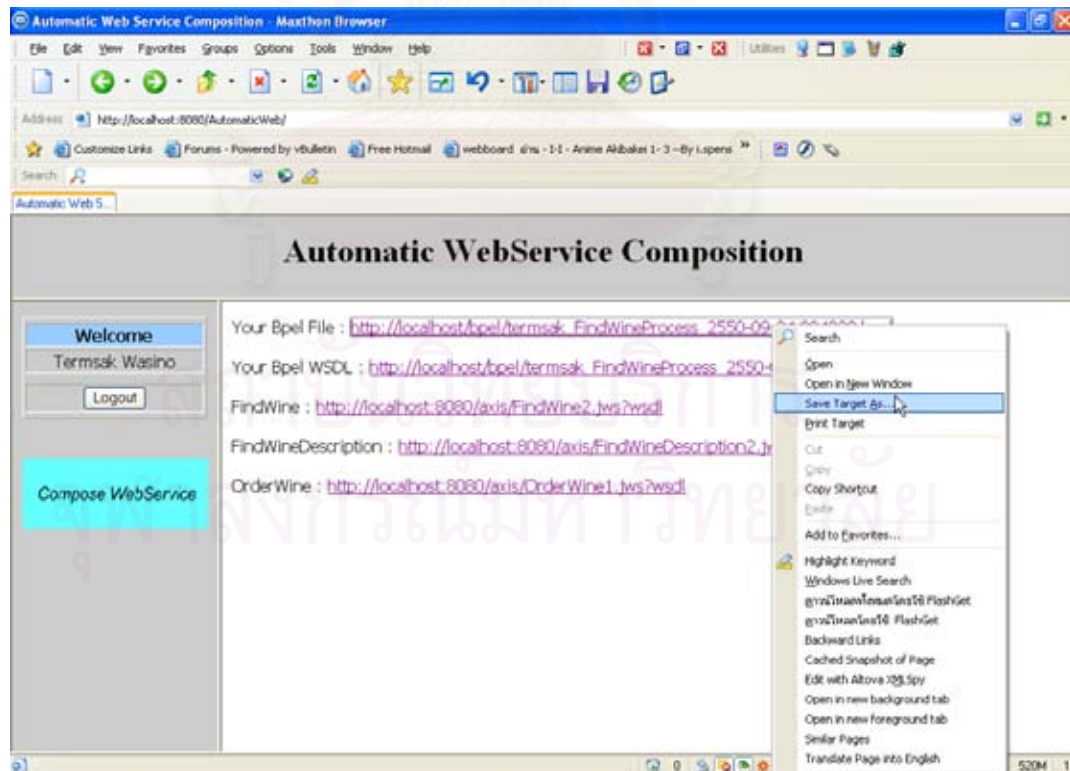

- จุดเริ่มต้น
- เว็บเซอร์วิส
- เส้นทางที่เป็นไปได้
- เส้นทางที่ถูกเลือก
- FW = FindWine
- OW = OrderWine
- FD = FindWineDescription
- $\lambda = 0.5$

รูปที่ 5.9 การใช้วิธีของไดจ์สตราเพื่อหาแผนงานที่ดีที่สุดในการฝึกษาแรก

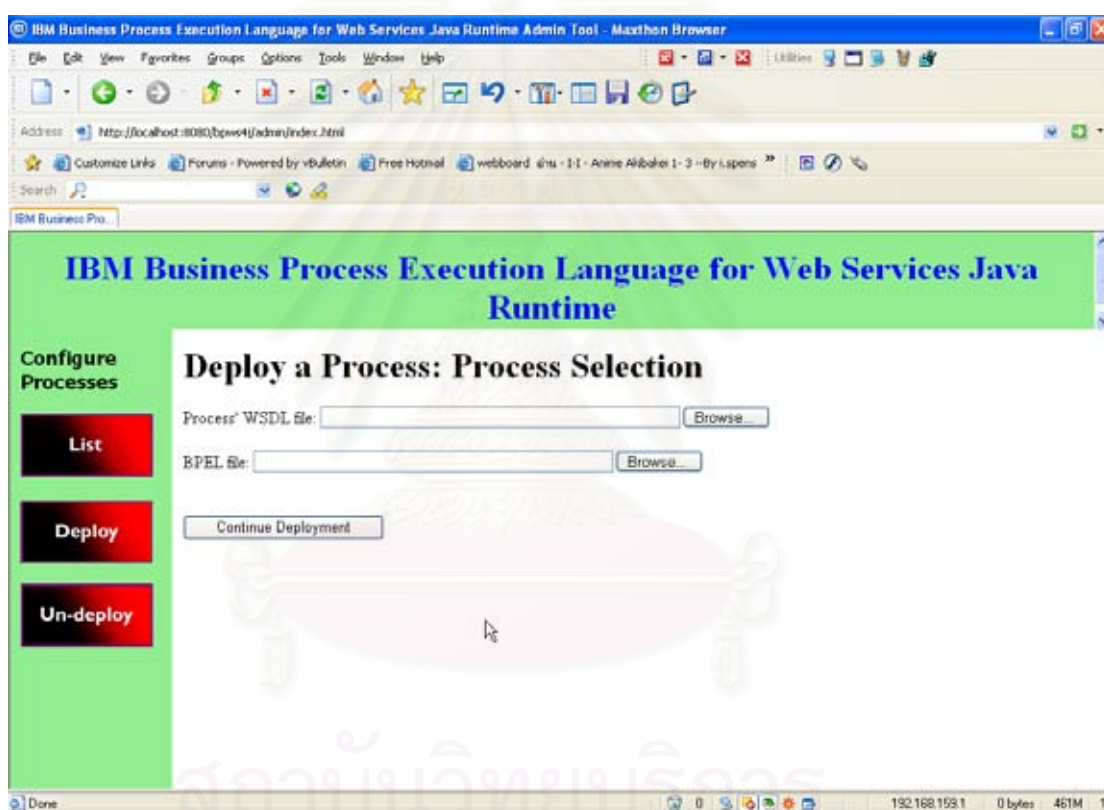

รูปที่ 5.10 ผลลัพธ์ของการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติของกรณีศึกษาแรก

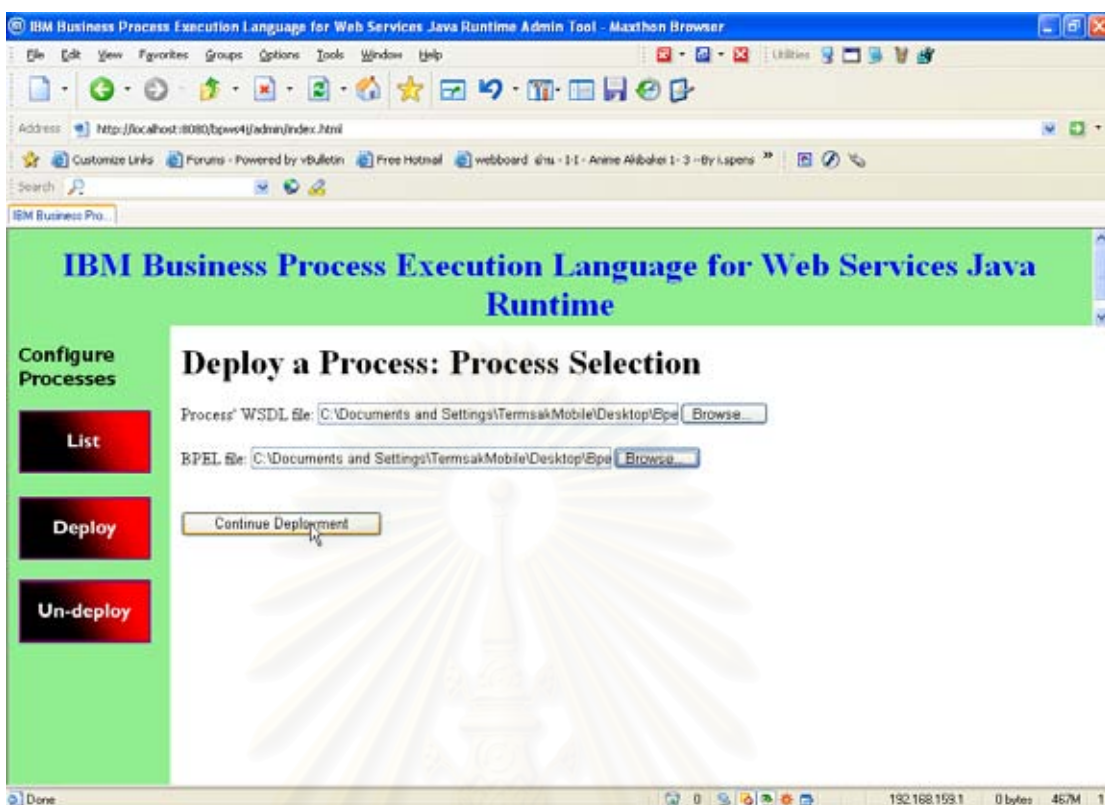

รูปที่ 5.11 การจัดเก็บไฟล์ผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้งานของกรณีศึกษาแรก

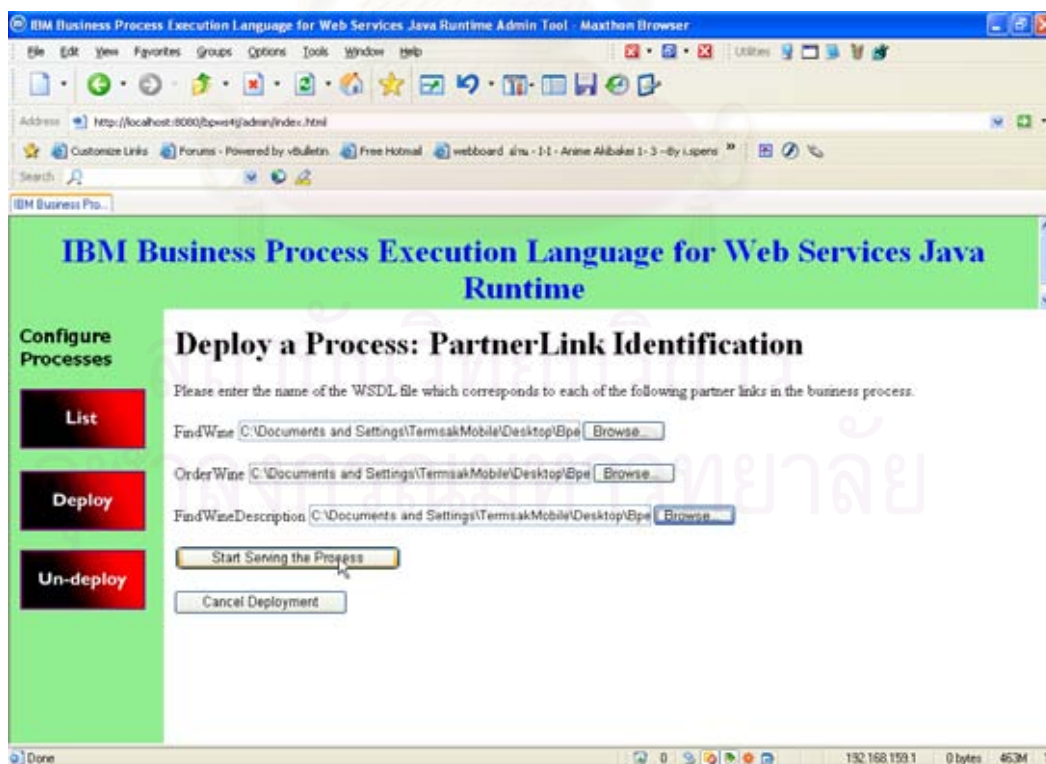
เมื่อทำการจัดเก็บไฟล์ที่เป็นผลลัพธ์ที่ได้ทั้งหมด ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ได้โดยการดีพลอยไปยังเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับเอกสารบีเพล อาทิเช่น ไอบีเอ็มบีพีดับเบิลยูเอสฟอร์เจ (BPWS4J) รุ่น 2.1 ดังรูปที่ 5.12 จากนั้นทำการอัปโหลดไฟล์บีเพล และ ดับเบิลยูเอสดีแอลสำหรับไฟล์บีเพล ที่ได้จากการทำงานของตัวกลาง ดังแสดงในรูปที่ 5.13 เมื่อคลิกทำงานลำดับถัดไป เครื่องมือจะทำการถามถึงดับเบิลยูเอสดีแอลของกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ให้ทำการอัปโหลดดับเบิลยูเอสดีแอลของกระบวนการที่เกี่ยวข้องซึ่งได้มาพร้อมกับผลลัพธ์จากตัวกลางประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ ดังรูปที่ 5.14 จากนั้นทำการดีพลอยเซอร์วิส เครื่องมือจะทำการแจ้งรายละเอียดการดีพลอยเพื่อนำไปใช้งานดังรูปที่ 5.15

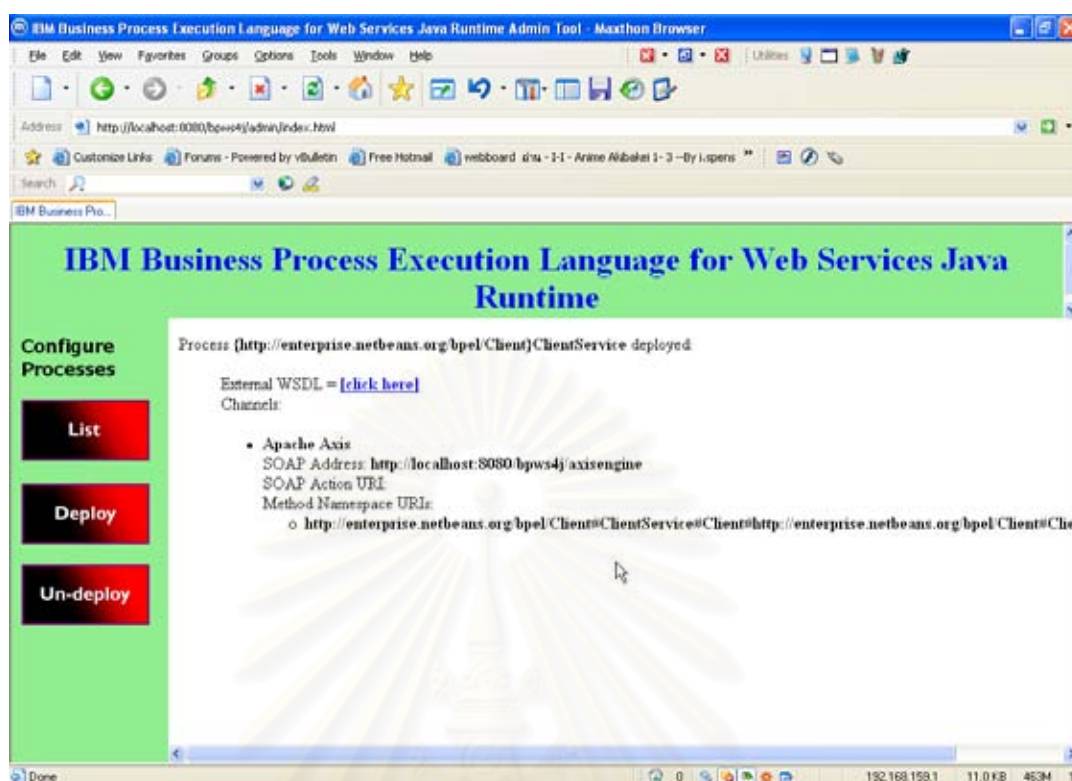
รูปที่ 5.12 หน้าจอรับการดีพลอยไฟล์บีเพล

รูปที่ 5.13 การอัปโหลดไฟล์บีเพิลและดับเบิลยูเอสแอลของบีเพิล

รูปที่ 5.14 การอัปโหลดไฟล์ดับเบิลยูเอสแอลของกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 5.15 รายละเอียดการดีพลอยเพื่อนำไปใช้งาน

5.2 กรณีศึกษาที่มีโครงสร้างกระแสดำเนินการแบบลำดับร่วมกับแบบแบ่ง

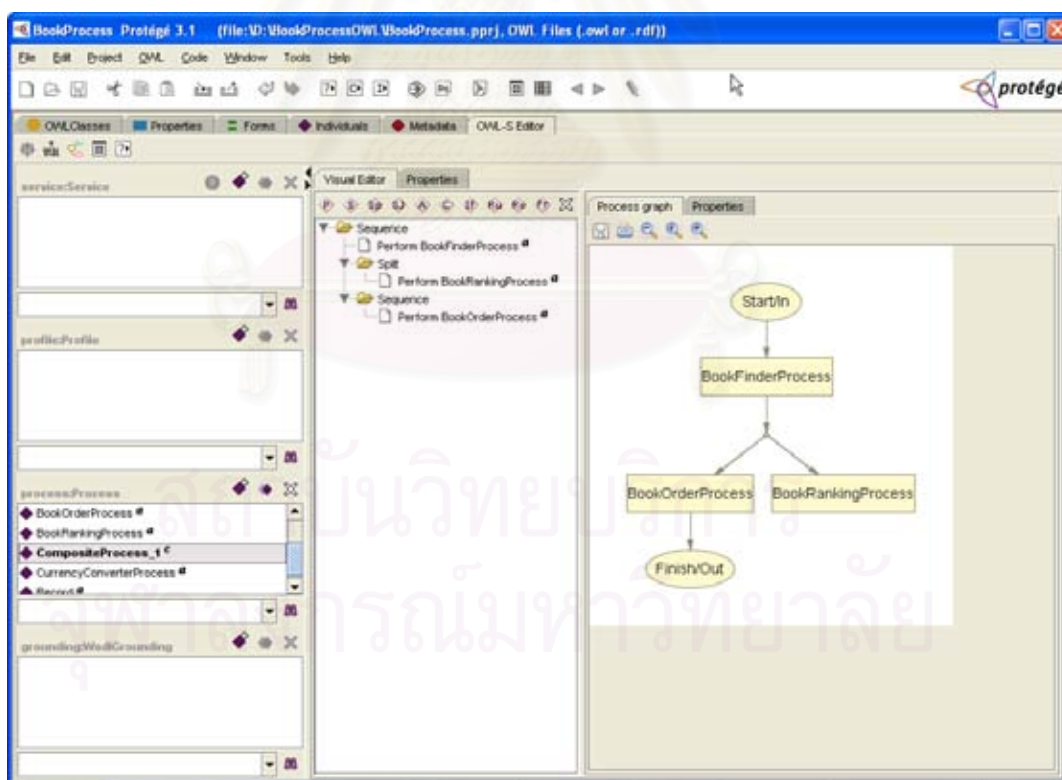
กรณีศึกษานี้จะใช้ตัวอย่างได้แก่ “ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นนักออกแบบเว็บเซอร์วิสต้องการประกอบเว็บเซอร์วิสที่มีบริการการสั่งซื้อหนังสือออนไลน์ โดยมีข้อบังคับว่าบริการนี้จะรับประกันเครดิตของบริษัทเอเม็กซ์ (Amex) และต้องมีบริการส่งถึงบ้านภายใน 3 วัน โดยที่อยู่ของลูกค้าอยู่ในกรุงเทพฯ พร้อมทั้งส่งข้อมูลการสั่งซื้อไปยังเว็บที่ทำการจัดลำดับหนังสืออัตโนมัติด้วย” โดยนักออกแบบเว็บเซอร์วิสออกแบบกระแสดำเนินการโดยใช้โปรแกรมโพรโทคอลที่เจ ดังรูปที่ 5.16 และออกแบบข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการโดยอาศัยออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของกระบวนการนั้นๆดังในรูปที่ 5.17 ซึ่งจะใช้เว็บเซอร์วิสที่มีพฤติกรรมเชิงหน้าที่ต่างกันในกรณีทดลอง ดังตารางที่ 5.2 และออนโทโลยีที่ใช้ในการทดลองดังรูปที่ 5.18

ตารางที่ 5.2 พฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่ใช้ในกรณีศึกษาที่สอง

ชื่อเว็บเซอร์วิส	ลักษณะ
BookFinder1	Input = Manga Output = BookISBN
BookFinder2	Input = Teens Output = ISBN
BookFinder3	Input = School Output = ISBN
BookOrder1	Input = BookISBN Input = CustomerInfo Output = PurchaseOrderConfirmation DeliveryDay ≤ 3 Town = Bangkok CreditType = Amex
BookOrder2	Input = ISBNBook Input = CustomerInfo Output = PurchaseOrderConfirmation DeliveryDay ≤ 5 Town = Bangkok CreditType = Visa
BookOrder3	Input = ISBN Input = CustomerInfo Output = PurchaseOrderConfirmation DeliveryDay ≤ 4 Town = Bangkok CreditType = Amex, Visa

ตารางที่ 5.2 พฤติกรรมเชิงหน้าที่ของเว็บเซอร์วิสที่ใช้ในกรณีศึกษาที่สอง (ต่อ)

BookRanking1	Input = BookISBN Output = int
BookRanking2	Input = ISBN Output = int
BookRanking3	Input = ISBNBook Output = int

รูปที่ 5.16 การออกแบบกระแสนงานโดยโปรแกรมโปรตีเจของกรณีศึกษาที่สอง

```

BookOrderConstraints.txt - Notepad
File Edit Format View Help

input:
http://localhost/ontology/domain/Book.owl#Manga
http://localhost/ontology/domain/customerinfo.owl#Customerinfo

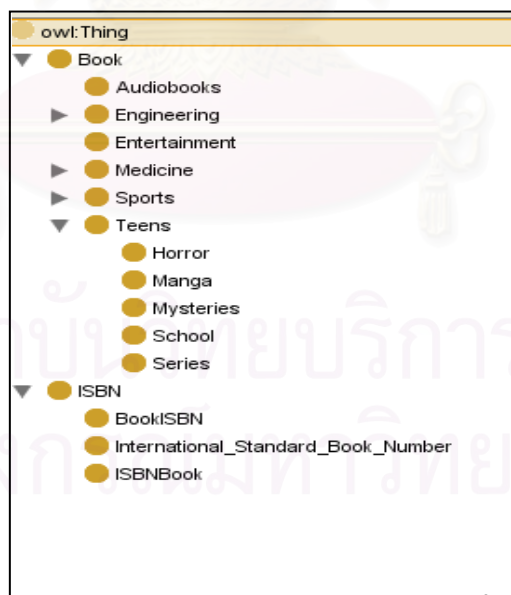
#BookFinderProcess{
  Q = {
    HasInput(Process,BookName)
    HasOutput(Process,BookISBN)
  }
}

#BookOrderProcess{
  Q = {
    HasInput(Process,BookISBN)
    HasInput(Process,CustomerInfo)
    HasOutput(Process,OrderedBook)
    HasCustomerCreditcardType(CreditCardType,Amex)
    HasCustomerLocation(CustomerLocation,Bangkok)
    HasDeliveryDay(DeliveryDay,lessThanOrEqual,3)
  }
}

#BookRankingProcess{
  Q = {
    HasInput(Process,BookISBN)
  }
}

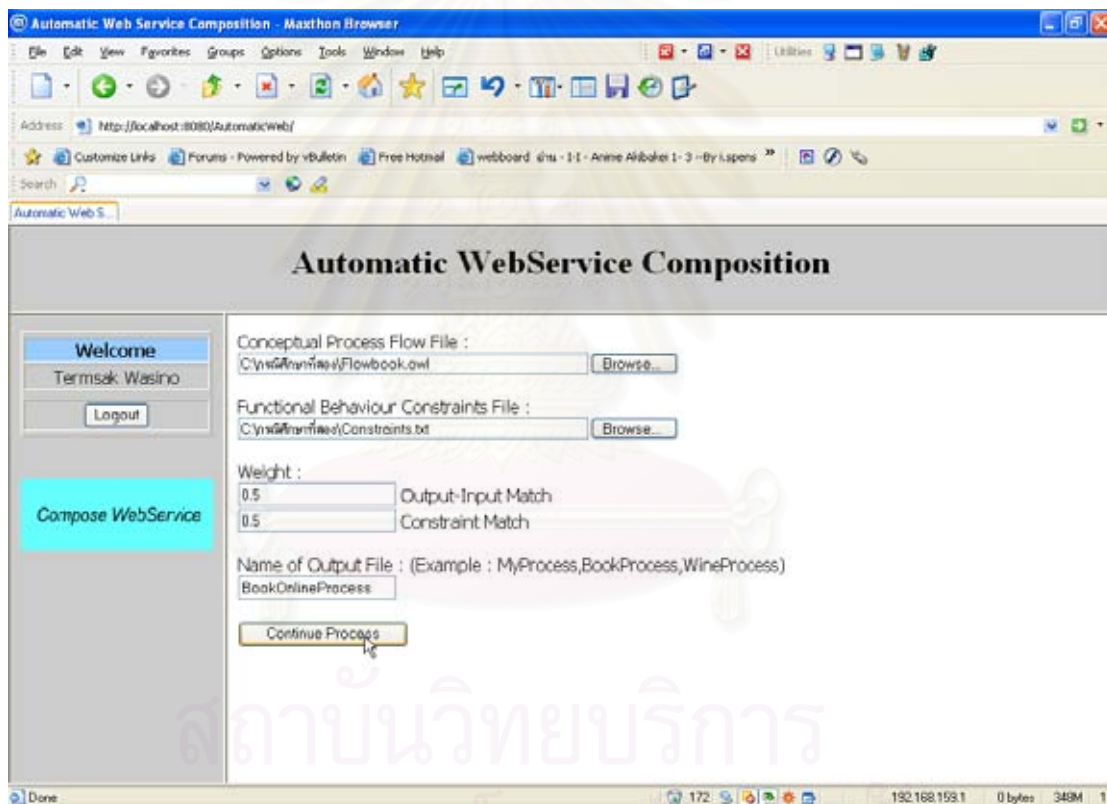
```

รูปที่ 5.17 การกำหนดข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการของกรณีศึกษาที่สอง

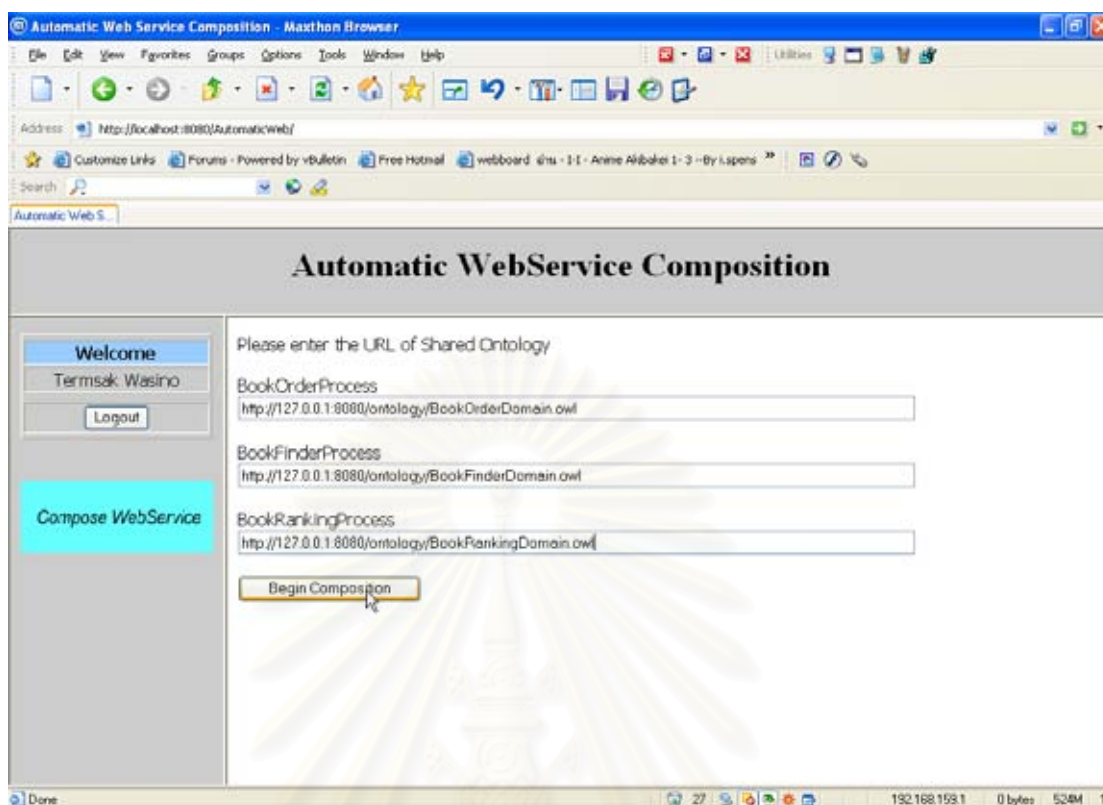

รูปที่ 5.18 ออนโทโลยีที่ใช้ในกรณีศึกษาที่สอง

หลังจากจัดเตรียมไฟล์อ่าวล์-เอสจากการสร้างด้วยโปรแกรมโพธิเจ และ ไฟล์ที่ทำการกำหนดข้อกำหนดกระบวนการต่างๆแล้ว ให้เข้าไปยังเว็บไซต์ของตัวกลางดังรูปที่ 5.4 จากนั้นทำการสมัครสมาชิกเพื่อขอใช้บริการ ดังรูปที่ 5.5 และทำการล็อกอิน เพื่อเข้าไปใช้งานดังรูปที่ 5.6 จากนั้นจึงทำการอัปโหลดไฟล์อ่าวล์-เอส จากการสร้างด้วยโปรแกรมโพธิเจ และ ไฟล์ที่ทำการกำหนดข้อกำหนดกระบวนการต่างๆ ขึ้นไปยังตัวกลางพร้อมกับกำหนดค่าน้ำหนัก λ ดังรูปที่ 5.19 เมื่อคลิกปุ่มสั่งให้เริ่มทำงานขึ้นไป ตัวกลางจะทำการอ่านไฟล์ที่อัปโหลดขึ้นไปพร้อมกับถามถึงออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมน ให้ทำการใส่ยูอาร์แอลของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของแต่ละกระบวนการลงปาดังรูปที่ 5.20 และกดปุ่มเพื่อให้ตัวกลางเริ่มทำการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ

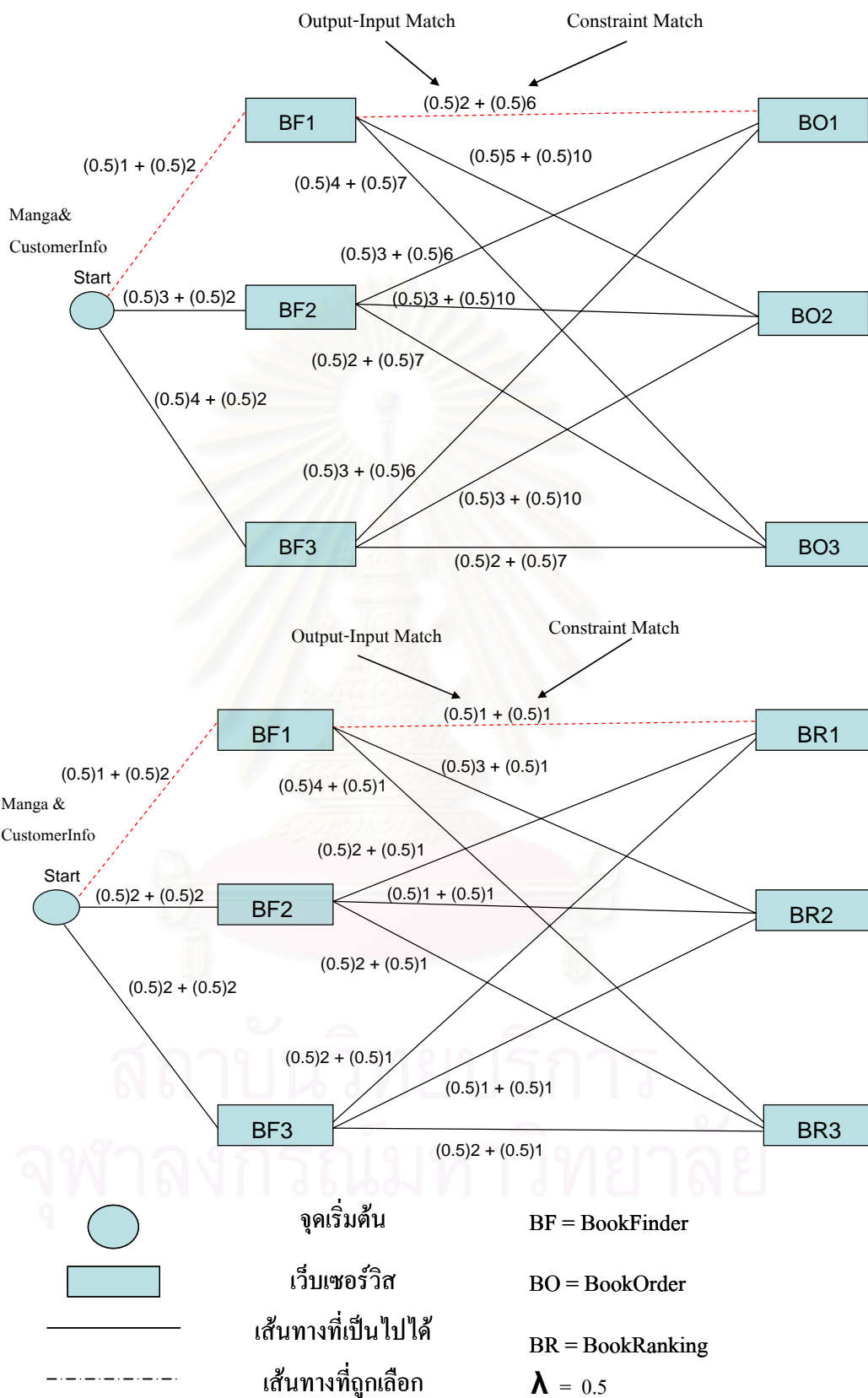
รูปที่ 5.19 การอัปโหลดไฟล์กระบวนการและข้อกำหนดกระบวนการของกรณีศึกษาที่สอง

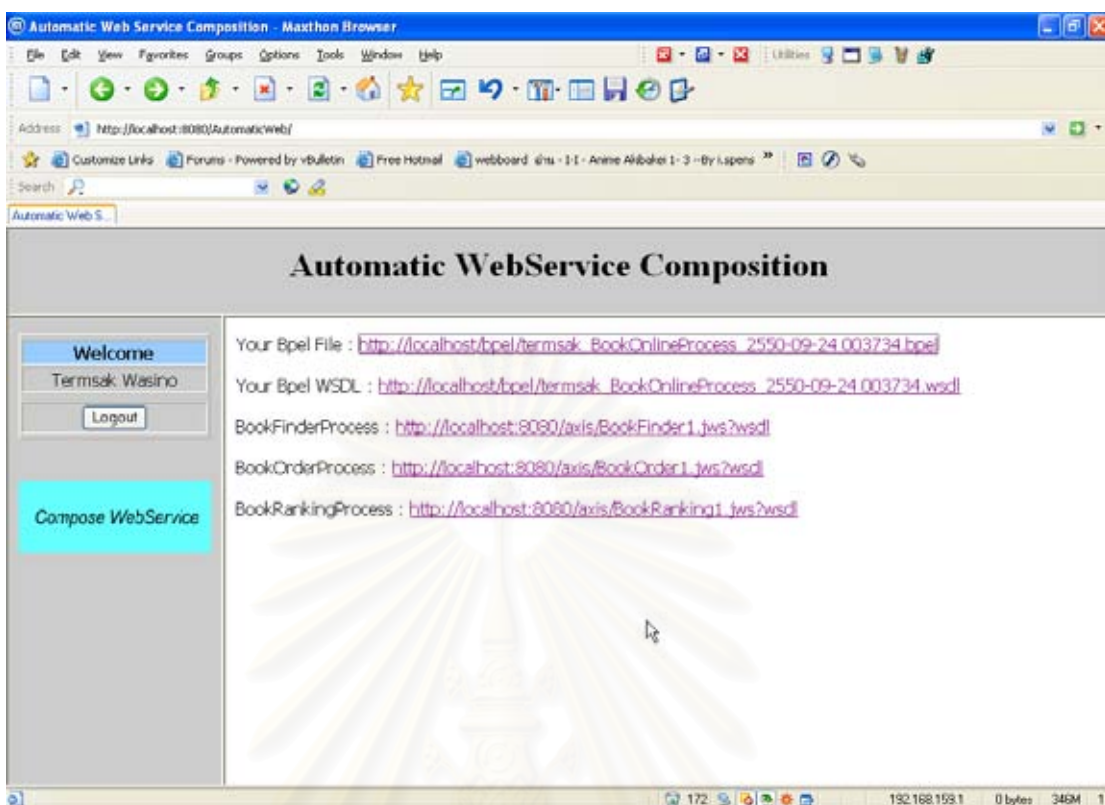
รูปที่ 5.20 การใส่ค่ายูอาร์แอลของออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนของ
กรณีศึกษาที่สอง

ภายในขั้นตอนการประกอบเว็บเซอร์วิส ตัวกลางจะพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้วิธีของ
ไดจ์สตราซึ่งแสดงได้ดังรูปที่ 5.21 และเลือกแผนงานที่ดีที่สุดซึ่งแสดงไว้ด้วยเส้นเชื่อมประ แล้ว
สร้างไฟล์บีเพลที่มีชื่อตามชื่อของล็อกอินผู้ใช้ร่วมกับชื่อที่ผู้ใช้กำหนดขึ้นและวันเวลาที่สร้างไฟล์
ขึ้นมาพร้อมทั้งไฟล์ดับเบิลยูเอสดีแอลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดดังรูปที่ 5.22 จากนั้นทำการจัดเก็บไฟล์ที่
เกี่ยวข้องทั้งหมดไปยังเครื่องของผู้ให้บริการดังรูปที่ 5.23

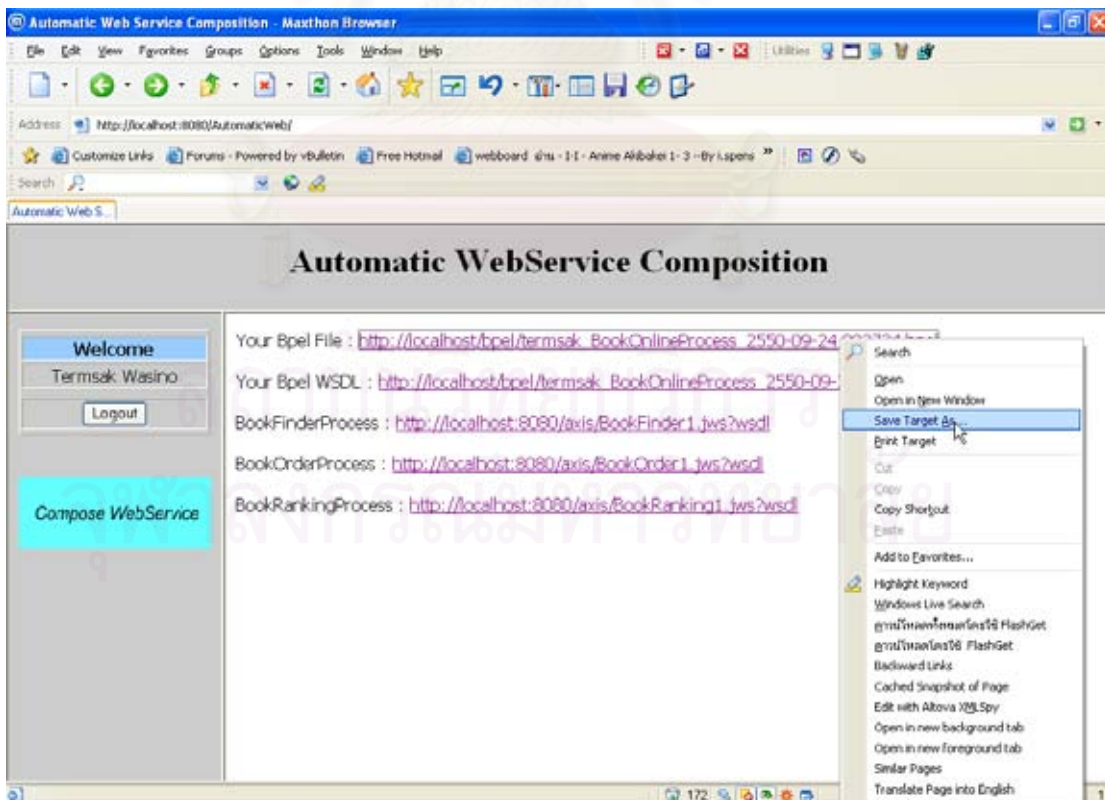
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 5.21 การใช้วิธีของไดจ์สตราเพื่อหาแผนงานที่ดีที่สุดที่สุดในกรณีศึกษาที่สอง

รูปที่ 5.22 ผลลัพธ์ของการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติของกรณีศึกษาที่สอง

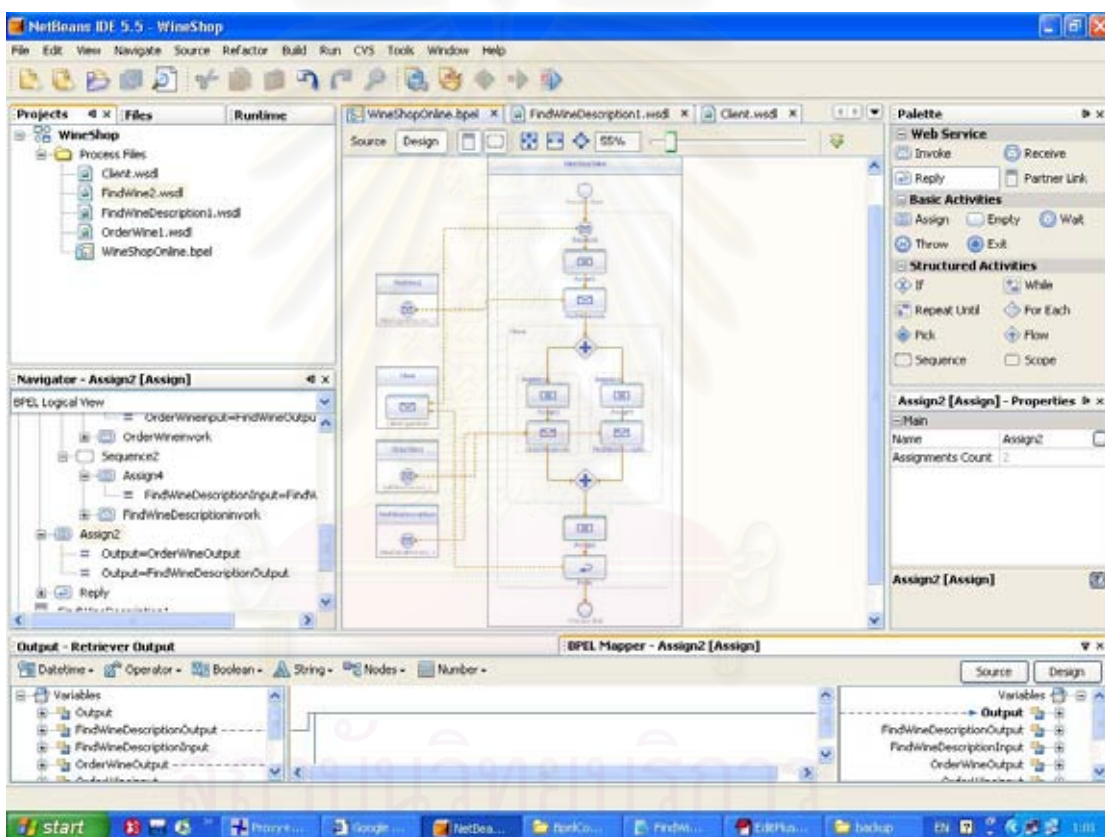

รูปที่ 5.23 การจัดเก็บไฟล์ผลลัพธ์ที่ได้ไปใช้งานของกรณีศึกษาที่สอง

เมื่อทำการจัดเก็บไฟล์ที่เป็นผลลัพธ์ที่ได้ทั้งหมด ผู้ใช้สามารถนำไปใช้ได้โดยการดีพลอยไปยังเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานเกี่ยวกับเอกสารบีเพล ดังเช่นกรณีศึกษาแรก

5.3 การเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้จากตัวกลางกับการประกอบเว็บเซอร์วิสตามปกติ

รูปที่ 5.24 แสดงการใช้โปรแกรมเนตบีนส์ทำการประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยวิธีปกติ รูปที่ 5.25 แสดงไฟล์บีเพลของกรณีศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสตามปกติด้วยโปรแกรมเนตบีนส์ และ รูปที่ 5.26 แสดงไฟล์บีเพลของกรณีศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสจากตัวกลาง

รูปที่ 5.24 การใช้โปรแกรมเนตบีนส์ประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยวิธีปกติ

รูปที่ 5.25 ไฟล์บีเพลของกรณีศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสตามปกติด้วย
โปรแกรมเน็ทบีเอส

```

<assign name="Assign2">
  <copy>
    <from variable="OrderWineOutput" part="SellWineProcess_1Return"/>
    <to variable="Output" part="SellWineProcess_1Return"/>
  </copy>
  <copy>
    <from variable="FindWineDescriptionOutput" part="WineDetailProcess_1Return"/>
    <to variable="Output" part="WineDetailProcess_1Return"/>
  </copy>
</assign>
<reply name="Reply" partnerLink="Client" operation="ClientOperation" portType="ns1:ClientPortType" variable="Output"/>
</sequence>
</process>

```

รูปที่ 5.25 ไฟล์บีเพลของกรณีศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสตามปกติด้วย
โปรแกรมเนตบีนส์ (ต่อ)

```

<process xmlns="http://schemas.xmlsoap.org/ws/2003/03/business-process/"
  name="BpelProcess"
  targetNamespace="http://xmlns.oracle.com/Bpel"
  xmlns:tns="http://xmlns.oracle.com/Bpel">
  <partnerLinks>
    <partnerLink name="Client" xmlns:ns1="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" partnerLinkType="ns1:ClientPartner"
  myRole="ClientPortTypeRole"/>
    <partnerLink name="FindWine" xmlns:ns2="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws" partnerLinkType="ns2:FindWineLinkType"
  partnerRole="FindWineRole"/>
    <partnerLink name="FindWineDescription" xmlns:ns3="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
  partnerLinkType="ns3:FindWineDescriptionLinkType" partnerRole="FindWineDescriptionRole"/>
    <partnerLink name="OrderWine" xmlns:ns4="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws" partnerLinkType="ns4:OrderWineLinkType"
  partnerRole="OrderWineRole"/>
  </partnerLinks>
  <variables>
    <variable name="Input" xmlns:ns5="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" messageType="ns5:ClientOperationRequest"/>
    <variable name="Output" xmlns:ns6="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" messageType="ns6:ClientOperationReply"/>
    <variable name="FindWineinput" xmlns:ns7="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws"
  messageType="ns7:WineAgentProcess_1Request"/>
    <variable name="FindWineoutput" xmlns:ns8="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws"
  messageType="ns8:WineAgentProcess_1Response"/>
    <variable name="FindWineDescriptioninput" xmlns:ns9="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
  messageType="ns9:WineDetailProcess_1Request"/>
    <variable name="FindWineDescriptionoutput" xmlns:ns10="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
  messageType="ns10:WineDetailProcess_1Response"/>
    <variable name="OrderWineinput" xmlns:ns11="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws"
  messageType="ns11:SellWineProcess_1Request"/>
    <variable name="OrderWineoutput" xmlns:ns12="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws"
  messageType="ns12:SellWineProcess_1Response"/>
  </variables>
  <sequence>
    <receive name="Receive"
      partnerLink="Client" xmlns:ns13="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" portType="ns13:ClientPortType"
  operation="ClientOperation"
      variable="Input" createInstance="yes">
    </receive>
    <assign >
      <copy>
        <from variable="Input" part="in0"/>
        <to variable="FindWineinput" part="in0"/>
      </copy>
    </assign>
    <invoke name="FindWineinvork"
      partnerLink="FindWine" xmlns:ns14="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws" portType="ns14:FindWine2"
  operation="WineAgentProcess_1"
      inputVariable="FindWineinput" outputVariable="FindWineoutput">
    </invoke>
    <flow>
      <sequence>
        <assign >
          <copy>
            <from variable="FindWineoutput" part="WineAgentProcess_1Return"/>
            <to variable="FindWineDescriptioninput" part="in0"/>
          </copy>
        </assign>
      </sequence>
    </flow>
  </sequence>
</process>

```

รูปที่ 5.26 ไฟล์บีเพลของกรณีศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยตัวกลาง

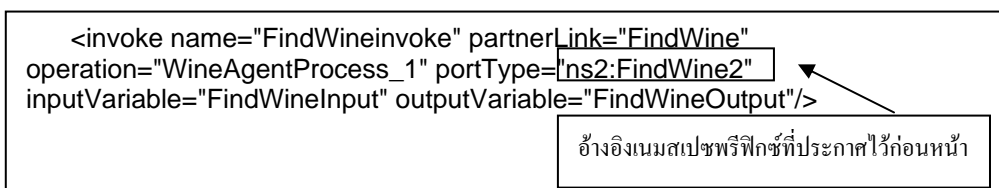
```

<invoke name="FindWineDescriptioninvork"
  partnerLink="FindWineDescription" xmlns:ns15="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
  portType="ns15:FindWineDescription1" operation="WineDetailProcess_1"
  inputVariable="FindWineDescriptioninput" outputVariable="FindWineDescriptionoutput">
  </invoke>
</sequence>
<sequence>
  <assign >
    <copy>
      <from variable="FindWineoutput" part="WineAgentProcess_1Return"/>
      <to variable="OrderWineinput" part="in0"/>
    </copy>
  </assign>
  <invoke name="OrderWineinvork"
    partnerLink="OrderWine" xmlns:ns16="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws" portType="ns16:OrderWine1"
    operation="SellWineProcess_1"
    inputVariable="OrderWineinput" outputVariable="OrderWineoutput">
  </invoke>
</sequence>
</flow>
<assign >
  <copy>
    <from variable="OrderWineoutput" part="SellWineProcess_1Return"/>
    <to variable="Output" part="SellWineProcess_1Return"/>
  </copy>
</assign>
<assign >
  <copy>
    <from variable="FindWineDescriptionoutput" part="WineDetailProcess_1Return"/>
    <to variable="Output" part="WineDetailProcess_1Return"/>
  </copy>
</assign>
<reply name="Reply"
  partnerLink="Client" xmlns:ns17="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" portType="ns17:ClientPortType"
  operation="ClientOperation"
  variable="Output">
</reply>
</sequence>
</process>

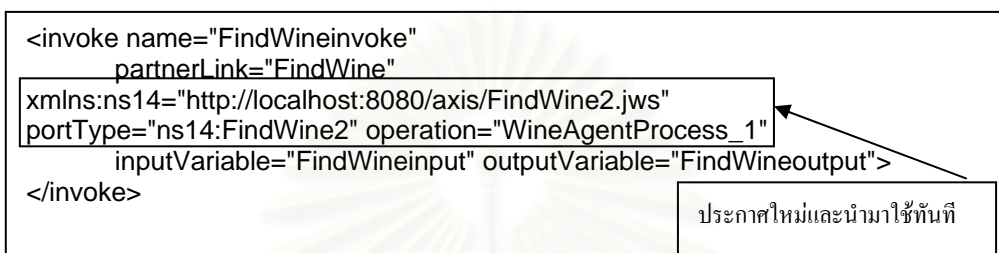
```

รูปที่ 5.26 ไฟล์บีเพลของกรณีศึกษาแรกที่ได้จากการประกอบเว็บเซอร์วิสด้วยตัวกลาง (ต่อ)

ไฟล์เอกสารบีเพลที่ได้จากการประกอบแบบปกติจะมีการประกาศเนมสเปซแอตทริบิวต์ (Namespace Attribute) และกำหนดพรีฟิกซ์ (Prefix) ในการอ้างอิงถึงเนมสเปซยูอาร์แอล (Namespace URL) ของพาร์ตเนอร์ลิงก์ (PartnerLink) ก่อนเพียงครั้งเดียวโดยประกาศไว้ภายใน รูดแท็ก (Root Tag) ของเอกสารและทุกครั้งที่มีการเรียกใช้ชื่อพรีฟิกซ์ที่ประกาศไว้ และมีการ ประกาศนำเข้าไปไฟล์ดับเบิลยูเอสดีแอลของเว็บเซอร์วิสต่างๆใน โปรเจกต์การทำงานของเนตบีเอส สำหรับการสร้างไฟล์เอกสารบีเพล แต่ไฟล์เอกสารบีเพลที่ได้จากตัวกลางจะไม่มีการประกาศ เนมสเปซแอตทริบิวต์ไว้ที่รูดแท็กและไม่มีการประกาศนำเข้าไปไฟล์ดับเบิลยูเอสดีแอลของเว็บ เซอร์วิสต่างๆแต่จะอ้างอิงเป็นยูอาร์แอลแทน และจะประกาศเนมสเปซภายในแต่ละแท็กที่มีการ อ้างอิงโดยเปลี่ยนพรีฟิกซ์ไปเรื่อยๆจึงต่างจากการประกอบแบบปกติ แต่การทำงานจะให้ผล เหมือนกัน ยกตัวอย่างเช่น ในการร้องขอบริการ (Invoke) เซอร์วิสค้นหาไวน์ของไฟล์เอกสารบีเพล ที่ทำการประกอบปกติ ดังรูปที่ 5.27 จะมีการอ้างอิงพรีฟิกซ์ที่ทำการประกาศไว้ก่อนที่รูดแท็ก แต่ การร้องขอบริการเซิร์ฟเวอร์ค้นหาไวน์ของไฟล์เอกสารบีเพลที่ทำการประกอบโดยตัวกลางจะอ้างอิง ถึงพรีฟิกซ์ที่ทำการประกาศใหม่ไว้ในแท็กนั้น ดังรูปที่ 5.28

รูปที่ 5.27 แท็กการร้องขอบริการเซอร์วิสค้นหาไวน์ของไฟล์บีเพลที่ทำการประกอบแบบปกติ

รูปที่ 5.28 แท็กการร้องขอบริการเซอร์วิสค้นหาไวน์ของไฟล์บีเพลที่ทำการประกอบโดยตัวกลาง

เพราะฉะนั้นความแตกต่างในระหว่างการประกอบแบบปกติและการใช้ตัวกลางจะมีเพียงเล็กน้อยในด้านการประกาศเนมสเปซและพรีฟิกซ์ แต่ในด้านกระบวนการทำงานภายในจะเหมือนกันและให้ผลการทำงานที่เหมือนกัน แต่ตัวกลางนั้นจะช่วยลดขั้นตอนการค้นหาเว็บเซอร์วิสที่นำมาใช้ในการประกอบเว็บเซอร์วิสและระยะเวลาในการประกอบเว็บเซอร์วิส พร้อมทั้งยังสามารถพิจารณาในเชิงความหมายได้อีกด้วย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ได้นำเสนอการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติโดยอาศัยข้อกำหนดกระบวนการในรูปของอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลที่มีข้อบังคับด้านพฤติกรรมเชิงหน้าที่ ซึ่งงานวิจัยนี้อธิบายข้อกำหนดกระบวนการด้วยอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลเนื่องจากมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย และ อธิบายเงื่อนไขกระบวนการด้วยภาษาทูลสเวิร์ด รูปแบบกระแสนงานที่งานวิจัยนี้สนใจได้แก่ กระแสนงานที่มีโครงสร้างเป็นแบบตามลำดับ แบบแบ่ง และแบบแบ่ง-รวม

ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวกลางเพื่อช่วยในการประกอบเว็บเซอร์วิสอย่างอัตโนมัติ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยได้ใช้กรณีศึกษาการประกอบเว็บเซอร์วิสสั่งซื้อไวน์ และการประกอบเว็บเซอร์วิสสั่งซื้อหนังสือออนไลน์ เพื่อทดสอบตัวกลาง พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลที่ได้กับวิธีการประกอบเว็บเซอร์วิสแบบปกติ โดยผลที่ได้นั้นเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้งานที่ต้องการประกอบเว็บเซอร์วิส

6.2 ปัญหาและอุปสรรค

1. ถึงแม้ว่าเพิ่มข้อมูลอวาล์-เอสจะเป็นที่แพร่หลายในงานวิจัยเกี่ยวกับเว็บเซอร์วิส และมีเครื่องมือตัวแรงอวาล์-เอสให้ใช้ แต่การใช้งานยังมีข้อจำกัดคือตัวแรงอวาล์-เอสยังไม่สามารถอ่านออนโทโลยีที่ซับซ้อนมากๆ ดังนั้นออนโทโลยีที่นำมาใช้จึงต้องไม่ซับซ้อนจนตัวแรงอวาล์-เอสอ่านไม่ได้

2. ภาษาทูลสเวิร์ดซึ่งเป็นภาษาทูลที่แพร่หลายในงานวิจัยยังไม่มีตัวแรงที่ใช้งานได้ยืดหยุ่นเพียงพอ เนื่องจากตัวแรงภาษาทูลสเวิร์ดที่มีอยู่ได้ถูกออกแบบเพื่อการประมวลผลโปรแกรมเชิงตรรกะเท่านั้น ไม่ได้ถูกออกแบบให้ใช้ร่วมกับอวาล์-เอสโพรเซสโมเดล ทำให้ในการพัฒนาต้องทำการสร้างตัวแรงภาษาทูลสเวิร์ดขึ้นเอง

3. ตัวอนุมานสเวิร์ดของเครื่องมืออนุมานที่ใช้คือ บอสซาม สามารถแรงได้เพียงบางส่วนของมาตรฐานของภาษาสเวิร์ดเท่านั้น

6.3 แนวทางการวิจัยต่อไป

ประเด็นที่งานวิจัยนี้ยังไม่ได้ศึกษา และสามารถทำการวิจัยเพิ่มเติมได้ในอนาคตได้แก่

1. สามารถพัฒนาตัวกลางของงานวิจัยนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในเรื่องของเวลาในการประกอบเว็บเซอร์วิส โดยเปลี่ยนแปลงอัลกอริทึมของการค้นหาแผนงานที่ดีที่สุดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และ ลดภาระการคำนวณเกี่ยวกับข้อกำหนดกระบวนการของแต่ละกระบวนการ โดยออกแบบระบบให้ทำการคำนวณเหล่านี้ไว้ล่วงหน้าและเก็บไว้ในฐานข้อมูลเมื่อถึงเวลาก็นำมาใช้ได้ หรือ เก็บแผนที่เคยมีผู้ใช้บริการก่อนหน้านี้เอาไว้แล้วและตัวงานมีลักษณะคล้ายกัน เพราะปัจจุบันตัวกลางต้องทำการคำนวณใหม่ทุกครั้งที่มีการประกอบเว็บเซอร์วิสใหม่ในแต่ละครั้ง
2. ในการพิจารณาเงื่อนไขการเข้าสู่ของช่วงตัวเลขในกรณีที่เว็บเซอร์วิสที่ค้นพบมีข้อกำหนดเชิงพฤติกรรมเป็นซับเซตของข้อกำหนดเชิงพฤติกรรมที่กำหนด จะถือว่าเป็นการเข้าสู่อย่างถูกต้อง ตัวอย่างเช่นกรณีศึกษาแรกในหัวข้อที่ 5.1 นักออกแบบเว็บเซอร์วิสต้องการเว็บเซอร์วิสที่มีระยะเวลาส่งไวน์ภายใน 3 วัน แต่ถ้าเว็บเซอร์วิสที่ค้นพบสามารถส่งไวน์ให้ภายใน 2 วันจะเข้ากรณีเข้าสู่อย่างถูกต้อง การกำหนดการเข้าสู่ในลักษณะซับเซตนี้เป็นการรับรองว่า เงื่อนไขของเว็บเซอร์วิสที่ค้นพบจะทำให้เงื่อนไขตามข้อกำหนดของนักออกแบบเว็บเซอร์วิสเป็นจริงด้วย [15] อย่างไรก็ตามในบางกรณีค่าช่วงตัวเลขแบบซูเปอร์เซตจะให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าแบบเป็นซับเซต ยกตัวอย่างเช่น นักออกแบบเว็บเซอร์วิสต้องการส่วนลดไวน์ 10% แต่เว็บเซอร์วิสที่ค้นพบให้ส่วนลดไวน์ 15% ซึ่งกรณีนี้งานวิจัยจะถือว่าเป็นการเข้าสู่แบบเสียเปรียบ แต่ในความเป็นจริงแล้วเว็บเซอร์วิสที่ให้ส่วนลดไวน์ 15% ย่อมเป็นที่ต้องการของนักออกแบบเว็บเซอร์วิสมากกว่าเว็บเซอร์วิสที่ให้ส่วนลดไวน์ที่น้อยกว่า 10% ซึ่งงานวิจัยถือว่าเป็นการเข้าสู่อย่างถูกต้อง ดังนั้นในกรณีนี้การเข้าสู่แบบเสียเปรียบจะเข้ากันได้กับข้อกำหนดของนักออกแบบเว็บเซอร์วิสได้ดีกว่าการเข้าสู่แบบถูกต้อง ลักษณะเช่นนี้จะถือว่าเป็นข้อจำกัดของการพิจารณา จึงควรมีการขยายกฎการพิจารณาให้สามารถรองรับความหมายของเงื่อนไขได้ว่าการเป็นซับเซตหรือซูเปอร์เซตถึงจะเหมาะสมกว่ากัน
3. ตัวกลางยังไม่รองรับ โครงสร้างของไฟล์อวล์-เอสที่เป็นแบบอื่นนอกเหนือจากโครงสร้าง แบบตามลำดับ แบบแบ่ง และแบบแบ่งร่วม จึงควรทำให้ครอบคลุมทุกกรณี

4. งานวิจัยนี้สามารถพัฒนาต่อไปให้สมบูรณ์ขึ้นโดยการพิจารณาค่าคุณภาพการให้บริการ (Quality of Service) ร่วมด้วยในการพิจารณาประกอบเว็บเซอร์วิส
5. เนื่องจากออนโทโลยีกระบวนการที่ใช้ร่วมกันภายในโดเมนยังไม่มีมาตรฐานตายตัว จึงควรติดต่อร่วมมือกับกลุ่มนักวิจัยทางด้านออนโทโลยีเพื่อผลักดันให้มีการกำหนดออนโทโลยีมาตรฐานสำหรับโดเมนงานต่างๆเพื่อนำไปใช้ต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- [1] Cerami, E. Web Services Essentials. First Edition. O'Reilly, 2002.
- [2] Huhns, M. N., Singh, M. P. Service-Oriented Computing: Key Concepts and Principles. IEEE Internet Computing. (January-February 2005): 75-81.
- [3] BPEL. Business Process Execution Language for Web Services (Online). (2003).
<http://www-106.ibm.com/developerworks/webservice/library/ws-bpel>
- [4] uddi.org. UDDI: Universal Description, Discovery, and Integration of Web Services (online). (2002). <http://www.uddi.org>.
- [5] Murtagh D. Automatic Web Service Composition. Master's Thesis. Department of Computer Science, University of Dublin, 2004.
- [6] Burstein, M. et al. Semantic Web Services Architecture. IEEE Internet Computing (2005): 72-81.
- [7] OWL-S Coalition. OWL-S 1.1 Release (online). <http://www.daml.org/services/owl-s/1.1>
- [8] Zeng, L.; Benatallah, B.; Dumas, M.; Kalagnanam J. Quality Driven Web Service Composition. Proceedings of the 12 th International World Wide Web Conference, Budapest, Hungary (2003): 411-421
- [9] Sounsri, S.; Wichadakul, D.; Savamipak, D. A Genetic Algorithm for an Automated Web Service Composition. The 1 st National Conference on Computing and Information Technology, Bangkok, Thailand (2005): 322-328
- [10] Aggarwal, R.; Verma, K. Constraint Driven Web Service Composition in METEOR-S. IEEE International Conference on Services Computing, Shanghai, China (2004): 23-30.
- [11] Klusch, M.; Gerber, A.; Schmidt, M. Semantic Web Service Composition Planning with OWLS-XPlan. Proceedings of the 1st Intl. AAAI Fall Symposium on Agents and the Semantic Web, Arlington VA, United States of America (2005): 77-84
- [12] Horrocks, I., Patel-Schneider, P.F., Boley, H., Tabet, S., Grosz, B., Dean, M. SWRL: A Semantic Web Rule Language combining OWL and RuleML. (online). (2003). <http://daml.org/2003/11/swrl/>
- [13] Cormen, H. T.; Leiserson, E. C.; Rivest, L. R.; Stein, C. Introduction to Algorithms, Second Edition, pp. 595–601. United States of America: MIT Press and McGraw-Hill, 2001.

- [14] Zhang, R.; Arpinar, B. I.; Aleman-Meza B. Automatic Composition of Web Service. Proceedings of the International Conference on Web Services, Las Vegas, Nevada, United States of America (2003): 38-41.
- [15] Sriharee, N., Senivongse, T. Matchmaking and Ranking of Semantic Web Services Using Integrated Service Profile. International Journal of Metadata, Semantics and Ontologies. 1,2 (2006): 100-118.
- [16] Protégé. (online). <http://protege.stanford.edu/>
- [17] Jena Semantic Web Framework: Jena. (online). <http://jena.sourceforge.net/index.html>
- [18] Bossam Rule/Owl Reasoner. (online). <http://mknows.etri.re.kr/bossam/>
- [19] Suwannopas, P.; Senivongse, T. Discovering Semantic Web Service with Process Specifications. International Conference on Distributed Applications and Interoperable Systems, LNCS 4025, Bologna, Italy (2006): 113-127.
- [20] BPWS4J. The IBM Business Process Execution Language for Web Services Java Run Time (online). <http://www.alphaworks.ibm.com/tech/bpws4j>
- [21] NetBeans. (online). <http://www.netbeans.org/>

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลที่ใช้ในการทดสอบและผลลัพธ์ที่ได้จากตัวกลาง

ในภาคผนวกนี้จะแสดงตัวอย่างอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลที่ใช้ในการทดสอบและไฟล์บีเพลผลลัพธ์ที่ได้จากตัวกลาง ในกรณีศึกษาจะแสดงเฉพาะอวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของบริการแรกของแต่ละกระบวนการเท่านั้น

```

<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF
  xmlns:rss="http://purl.org/rss/1.0/"
  xmlns:cus="http://www.owl-ontologies.com/CustomInfo.owl#"
  xmlns:fd="http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/food#"
  xmlns:expr="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#"
  xmlns:bsd="http://www.owl-ontologies.com/WineShopDomain.owl#"
  xmlns:swrlb="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#"
  xmlns:p1="http://www.w3.org/TR/2003/CR-owl-guide-20030818/wine#"
  xmlns:vin="http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/wine#"
  xmlns:jms="http://jena.hpl.hp.com/2003/08/jms#"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:profile="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl#"
  xmlns="http://www.owl-ontologies.com/AlcoholShop.owl#"
  xmlns:process="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#"
  xmlns:list="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#"
  xmlns:time="http://www.isi.edu/~pan/damtime/time-entry.owl#"
  xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
  xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
  xmlns:pi="http://a.com/ontology#"
  xmlns:service="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Service.owl#"
  xmlns:grounding="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl#"
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:protege="http://protege.stanford.edu/plugins/owl/protege#"
  xmlns:vcard="http://www.w3.org/2001/vcard-rdf/3.0#"
  xmlns:daml="http://www.daml.org/2001/03/daml+oil#"
  xmlns:to="http://www.owl-ontologies.com/Town.owl#"
  xmlns:cd="http://www.owl-ontologies.com/CreditCard.owl#"
  xml:base="http://www.owl-ontologies.com/AlcoholShop.owl">
<owl:Ontology rdf:about="">
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/customerinfo.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/Food.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/pip.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/WineShopDomain.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/CreditCard.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://localhost:8080/ontology/Town.owl"/>
</owl:Ontology>

1<bsd:OrderConfirmed rdf:ID="OrderConfirmed_1">
2  <process:hasResultVar>
3    <bsd:DeliveryDay rdf:ID="DeliveryDay_1"/>
4  </process:hasResultVar>
5  <process:hasEffect>
6    <bsd:DeliveryDayCondition rdf:ID="DeliveryDayCondition_1">
7      <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral"
8        ><swrl:AtomList>
9        <rdf:first>
10         <swrl:BuiltinAtom>
11         <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#lessThanOrEqual"/>
12         <swrl:arguments>
13         <rdf:List>

```

รูปที่ ก.1 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของร้านขายไวน์แรก


```

14 <rdf:first rdf:resource="#DeliveryDay_1"/>
15 </rdf:rest>
16 </rdf:List>
17 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#int"
18 >3</rdf:first>
19 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
20 </rdf:List>
21 </rdf:rest>
22 </rdf:List>
23 </swrl:arguments>
24 </swrl:BuiltinAtom>
25 </rdf:first>
26 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
27 </swrl:AtomList></expr:expressionBody>
28 </bsd:DeliveryDayCondition>
29 </process:hasEffect>
30 </process:inCondition>
31 <bsd:LocationCondition rdf:ID="LocationCondition_1">
32 <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral"
33 ><swrl:AtomList>
34 <rdf:first>
35 <swrl:BuiltinAtom>
36 <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#equal"/>
37 <swrl:arguments>
38 <rdf:List>
39 <rdf:first rdf:resource="#CustomerLocation_1">
40 </rdf:rest>
41 </rdf:List>
42 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
43 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
44 > http://www.owl-ontologies.com/Town.owl#Bangkok</rdf:first>
45 </rdf:List>
46 </rdf:rest>
47 </rdf:List>
48 </swrl:arguments>
49 </swrl:BuiltinAtom>
50 </rdf:first>
51 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
52 </swrl:AtomList></expr:expressionBody>
53 </bsd:LocationCondition>
54 </process:inCondition>
55 </process:hasResultVar>
56 <bsd:CustomerLocation rdf:ID="CustomerLocation_1"/>
57 </process:hasResultVar>
58 </bsd:OrderConfirmed>
59 <bsd:AcceptedCreditCard rdf:ID="AcceptedCreditCard_1">
60 <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral"
61 ><swrl:AtomList>
62 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
63 <rdf:first>
64 <swrl:BuiltinAtom>
65 <swrl:arguments>
66 <rdf:List>
67 <rdf:rest>
68 <rdf:List>
69 <rdf:rest>
70 <rdf:List>
71 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
72 >http://www.owl-ontologies.com/CreditCard.owl#Amex</rdf:first>
73 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
74 </rdf:List>
75 </rdf:rest>
76 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
77 >http://www.owl-ontologies.com/CreditCard.owl#Visa</rdf:first>
78 </rdf:List>
79 </rdf:rest>
80 <rdf:first rdf:resource="#CustomerCreditcardType_1"/>
81 </rdf:List>
82 </swrl:arguments>
83 <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#equal"/>
84 </swrl:BuiltinAtom>
85 </rdf:first></expr:expressionBody>
86 </bsd:AcceptedCreditCard>

```

รูปที่ ก.1 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของร้านขายไวน์แรก (ต่อ)

```

87<bsd:CustomerCreditcardType rdf:ID="CustomerCreditcardType_1"/>
88 <rdf:Description rdf:about="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#AlwaysTrue">
89 <expr:expressionLanguage rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#SWRL"/>
90 </rdf:Description>

91 <bsd:OrderedWine rdf:ID="OrderedWine_1">
92 <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
93 >http://a.com/ontology#PurchaseOrderConfirmation</process:parameterType>
94 </bsd:OrderedWine>

95 <bsd:CustomerInfo rdf:ID="CustomerInfo_1">
96 <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
97 > http://localhost/ontology/domain/CustomerInfo.owl#CustomerInfo</process:parameterType>
98 </bsd:CustomerInfo>

99 <bsd:WineName rdf:ID="WineName_1">
100 <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
101 >http://localhost/ontology/domain/food.owl#Wine</process:parameterType>
102</bsd:WineName>
103 <to:Town rdf:ID = "Town">
104 <cd:CreditCard rdf:ID="CreditCard">
105 <bsd:SellWineProcess rdf:ID="AlcoholShopAtomicProcess">
106 <process:hasInput rdf:resource="#CustomerInfo_1"/>
107 <process:hasInput rdf:resource="#WineName_1"/>
108 <process:hasPrecondition rdf:resource="#AcceptedCreditCard_1"/>
109 <process:hasLocal rdf:resource="#CustomerCreditcardType_1"/>
110 <process:hasResult rdf:resource="#OrderConfirmed_1"/>
111 <process:hasOutput rdf:resource="#OrderedWine_1"/>
112 </bsd:SellWineProcess >
</rdf:RDF>

```

รูปที่ ก.1 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของร้านขายไวน์แรก (ต่อ)

```

<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF
  xmlns:process="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#"
  xmlns:list="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#"
  xmlns:time="http://www.isi.edu/~pan/damltime/time-entry.owl#"
  xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
  xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
  xmlns:fo="http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/food#"
  xmlns:expr="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#"
  xmlns:swrlb="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#"
  xmlns="http://www.owl-ontologies.com/FindWine1.owl#"
  xmlns:service="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Service.owl#"
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:grounding="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl#"
  xmlns:fwd="http://www.owl-ontologies.com/FindWineDomain.owl#"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
  xmlns:daml="http://www.daml.org/2001/03/daml+oil#"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:profile="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl#"
xml:base="http://www.owl-ontologies.com/FindWine1.owl">
<owl:Ontology rdf:about="">
  <owl:imports rdf:resource="http://127.0.0.1:8080/ontology/Food.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://127.0.0.1:8080/ontology/FindWineDomain.owl"/>
</owl:Ontology>
<fwd:FoodName rdf:ID="FoodName_1">
  <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
  >http://localhost/ontology/domain/food.owl#MealCourse</process:parameterType>
</fwd:FoodName>
<fwd:WineAgentProcess rdf:ID="WineAgentProcess_1">
  <process:hasOutput>
    <fwd:WineName rdf:ID="WineName_1">
      <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
      >http://localhost/ontology/domain/food.owl#RedWine</process:parameterType>
    </fwd:WineName>
  </process:hasOutput>
  <process:hasInput rdf:resource="#FoodName_1"/>
</fwd:WineAgentProcess>
<rdf:Description rdf:about="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#AlwaysTrue">
  <expr:expressionLanguage rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#SWRL"/>
  <expr:expressionBody rdf:parseType="Literal"><swrl:AtomList xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#" rdf:about="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"><swrl:AtomList>
  </expr:expressionBody>
</rdf:Description>
</rdf:RDF>

```

รูปที่ ก.2 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของบริการค้นหาไวน์บริการแรก

```

<?xml version="1.0"?>
<rdf:RDF
  xmlns:process="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Process.owl#"
  xmlns:list="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#"
  xmlns:time="http://www.isi.edu/~pan/damlttime/time-entry.owl#"
  xmlns:rdfs="http://www.w3.org/2000/01/rdf-schema#"
  xmlns:owl="http://www.w3.org/2002/07/owl#"
  xmlns:fo="http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/food#"
  xmlns:expr="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#"
  xmlns:swrlb="http://www.w3.org/2003/11/swrlb#"
  xmlns="http://www.owl-ontologies.com/FindWineDescription1.owl#"
  xmlns:service="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Service.owl#"
  xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:grounding="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Grounding.owl#"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#"
  xmlns:fdd="http://www.owl-ontologies.com/FindWineDescriptionDomain.owl#"
  xmlns:daml="http://www.daml.org/2001/03/daml+oil#"
  xmlns:dc="http://purl.org/dc/elements/1.1/"
  xmlns:profile="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/Profile.owl#"
xml:base="http://www.owl-ontologies.com/FindWineDescription1.owl">
<owl:Ontology rdf:about="">
  <owl:imports rdf:resource="http://127.0.0.1:8080/ontology/Food.owl"/>
  <owl:imports rdf:resource="http://127.0.0.1:8080/ontology/FindWineDescriptionDomain.owl"/>
</owl:Ontology>
<fdd:WineDescription rdf:ID="WineDescription_1">
  <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
  >http://www.w3.org/2001/XMLSchema#string</process:parameterType>
</fdd:WineDescription>
<rdf:Description rdf:about="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#AlwaysTrue">
  <expr:expressionLanguage rdf:resource="http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/Expression.owl#SWRL"/>
  <expr:expressionBody rdf:parseType="Literal"><swrl:AtomList xmlns:rdf="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#"
  xmlns:swrl="http://www.w3.org/2003/11/swrl#" rdf:about="http://www.w3.org/1999/02/22-rdf-syntax-ns#nil"></swrl:AtomList>
</expr:expressionBody>
</rdf:Description>
<fdd:WineDetailProcess rdf:ID="WineDetailProcess_1">
  <process:hasOutput rdf:resource="#WineDescription_1"/>
  <process:hasInput>
    <fdd:WineName rdf:ID="WineName_2">
      <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
      >http://localhost/ontology/domain/food.owl#RedWine</process:parameterType>
    </fdd:WineName>
  </process:hasInput>
</fdd:WineDetailProcess>
</rdf:RDF>

```

รูปที่ ก.3 อวาล์-เอสโพรเซสโมเดลของบริการแสดงรายละเอียดของไวน์บริการแรก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

```

<process xmlns="http://schemas.xmlsoap.org/ws/2003/03/business-process/"
  name="BpelProcess"
  targetNamespace="http://xmlns.oracle.com/Bpel"
  xmlns:tns="http://xmlns.oracle.com/Bpel">
  <partnerLinks>
    <partnerLink name="Client" xmlns:ns1="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" partnerLinkType="ns1:ClientPartner"
myRole="ClientPortTypeRole"/>
    <partnerLink name="FindWine" xmlns:ns2="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws"
partnerLinkType="ns2:FindWineLinkType" partnerRole="FindWineRole"/>
    <partnerLink name="FindWineDescription" xmlns:ns3="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
partnerLinkType="ns3:FindWineDescriptionLinkType" partnerRole="FindWineDescriptionRole"/>
    <partnerLink name="OrderWine" xmlns:ns4="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws"
partnerLinkType="ns4:OrderWineLinkType" partnerRole="OrderWineRole"/>
  </partnerLinks>
  <variables>
    <variable name="Input" xmlns:ns5="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" messageType="ns5:ClientOperationRequest"/>
    <variable name="Output" xmlns:ns6="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" messageType="ns6:ClientOperationReply"/>
    <variable name="FindWineinput" xmlns:ns7="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws"
messageType="ns7:WineAgentProcess_1Request"/>
    <variable name="FindWineoutput" xmlns:ns8="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws"
messageType="ns8:WineAgentProcess_1Response"/>
    <variable name="FindWineDescriptioninput" xmlns:ns9="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
messageType="ns9:WineDetailProcess_1Request"/>
    <variable name="FindWineDescriptionoutput" xmlns:ns10="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
messageType="ns10:WineDetailProcess_1Response"/>
    <variable name="OrderWineinput" xmlns:ns11="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws"
messageType="ns11:SellWineProcess_1Request"/>
    <variable name="OrderWineoutput" xmlns:ns12="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws"
messageType="ns12:SellWineProcess_1Response"/>
  </variables>
  <sequence>
    <receive name="Receive"
      partnerLink="Client" xmlns:ns13="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" portType="ns13:ClientPortType"
operation="ClientOperation"
      variable="Input" createInstance="yes">
    </receive>
    <assign >
      <copy>
        <from variable="Input" part="in0"/>
        <to variable="FindWineinput" part="in0"/>
      </copy>
    </assign>
    <invoke name="FindWineinvok"
      partnerLink="FindWine" xmlns:ns14="http://localhost:8080/axis/FindWine2.jws" portType="ns14:FindWine2"
operation="WineAgentProcess_1"
      inputVariable="FindWineinput" outputVariable="FindWineoutput">
    </invoke>
    <flow>
      <sequence>
        <assign >
          <copy>
            <from variable="FindWineoutput" part="WineAgentProcess_1Return"/>
            <to variable="FindWineDescriptioninput" part="in0"/>
          </copy>
        </assign>
        <invoke name="FindWineDescriptioninvok"
          partnerLink="FindWineDescription" xmlns:ns15="http://localhost:8080/axis/FindWineDescription1.jws"
portType="ns15:FindWineDescription1" operation="WineDetailProcess_1"
          inputVariable="FindWineDescriptioninput" outputVariable="FindWineDescriptionoutput">
        </invoke>
      </sequence>
      <sequence>
        <assign >
          <copy>
            <from variable="FindWineoutput" part="WineAgentProcess_1Return"/>
            <to variable="OrderWineinput" part="in0"/>
          </copy>
        </assign>
        <invoke name="OrderWineinvok"
          partnerLink="OrderWine" xmlns:ns16="http://localhost:8080/axis/OrderWine1.jws" portType="ns16:OrderWine1"
operation="SellWineProcess_1"
          inputVariable="OrderWineinput" outputVariable="OrderWineoutput">
        </invoke>
      </sequence>
    </flow>
  </sequence>
</process>

```

รูปที่ ก.4 เอกสารบีเพลที่เป็นผลลัพธ์จากตัวกลาง

```

<assign >
  <copy>
    <from variable="OrderWineoutput" part="SellWineProcess_1Return"/>
    <to variable="Output" part="SellWineProcess_1Return"/>
  </copy>
</assign>
<assign >
  <copy>
    <from variable="FindWineDescriptionoutput" part="WineDetailProcess_1Return"/>
    <to variable="Output" part="WineDetailProcess_1Return"/>
  </copy>
</assign>
<reply name="Reply"
  partnerLink="Client" xmlns:ns17="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client" portType="ns17:ClientPortType"
  operation="ClientOperation"
  variable="Output">
</reply>
</sequence>
</process>

```

รูปที่ ก.4 เอกสารบีเพลที่เป็นผลลัพธ์จากตัวกลาง (ต่อ)

```

<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<definitions name="WineService" targetNamespace="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client"
  xmlns="http://schemas.xmlsoap.org/wsdl/"
  xmlns:wSDL="http://schemas.xmlsoap.org/wsdl/"
  xmlns:soap="http://schemas.xmlsoap.org/wsdl/soap/"
  xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema" xmlns:tns="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client"
  xmlns:plink="http://schemas.xmlsoap.org/ws/2004/03/partner-link">
  <types/>

  <message name="ClientOperationRequest">
    <part name="in0" type="xsd:string"/>
  </message>
  <message name="ClientOperationReply">
    <part name="SellWineProcess_1Return" type="xsd:string"/>
    <part name="WineDetailProcess_1Return" type="xsd:string"/>
  </message>
  <portType name="ClientPortType">
    <operation name="ClientOperation">
      <input name="input1" message="tns:ClientOperationRequest"/>
      <output name="output1" message="tns:ClientOperationReply"/>
    </operation>
  </portType>
  <binding name="ClientBinding" type="tns:ClientPortType">
    <soap:binding style="rpc" transport="http://schemas.xmlsoap.org/soap/http"/>
    <operation name="ClientOperation">
      <soap:operation/>
      <input name="input1">
        <soap:body use="literal" namespace="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client"/>
      </input>
      <output name="output1">
        <soap:body use="literal" namespace="http://enterprise.netbeans.org/bpel/Client"/>
      </output>
    </operation>
  </binding>
  <service name="ClientService">
    <port name="ClientPort" binding="tns:ClientBinding">
      <soap:address location="http://localhost:18181/ClientService/ClientPort"/>
    </port>
  </service>
  <plink:partnerLinkType name="ClientPartner">
    <!-- partnerLinkType are automatically generated when a new portType is added. partnerLinkType are used by BPEL
    processes.
    In a BPEL process, a partner link represents the interaction between the BPEL process and a partner service. Each partner link
    is associated with a partner link type.
    A partner link type characterizes the conversational relationship between two services. The partner link type can have one or two
    roles.-->
    <plink:role name="ClientPortTypeRole" portType="tns:ClientPortType"/>
  </plink:partnerLinkType>
</definitions>

```

รูปที่ ก.5 เอกสารดับเบิลยูเอสดีแอลของบีเพล

ภาคผนวก ข

ผลงานตีพิมพ์

ผลงานตีพิมพ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยมีดังนี้

1. Proceedings of 4th International Joint Conference on Computer Science and Software Engineering, Khon Kaen, Thailand (2007): 194-201 ในบทความเรื่อง Using OWL-S Process Model with Constraints on Functional Behaviour for Automatic Web Services Composition โดยผู้แต่งคือ Termsak Wasino และ Twittie Senivongse

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Using OWL-S Process Model with Constraints on Functional Behaviour for Automatic Web Services Composition

Termsak Wasino and Twittie Senivongse

Department of Computer Engineering, Faculty of Engineering, Chulalongkorn University
Phyathai Road, Pathumwan, Bangkok 10330 Thailand
termsak.w@student.chula.ac.th, twittie.s@chula.ac.th

Abstract-Automatic Web services composition has been a key research issue in service-oriented computing due to the increasing demand for composite services that can serve service consumers' purposes, together with the complexity of the composition process. This paper proposes an approach to automatic composition of Web services by considering functional compatibility of the composed services. Given a composition goal, the approach examines process specifications of the Web services which are represented by OWL-S process model and determines similarity between functional behaviour of those Web services, i.e. their inputs, outputs, preconditions, and effects as well as their associated constraints. An optimal composition is identified by using Dijkstra's shortest path algorithm and a composite service can be generated as a BPEL script. A service composition framework for service designers is also presented.

I. INTRODUCTION

Web services technology has been widely accepted as a technology for building loosely-coupled software components as services which can be composed into larger services with aggregated functionalities. This is due to the fact that service consumers' requirements cannot be fulfilled by a single Web service and hence several Web services are aggregated into a certain composition in order to answer the requirements. Web services technology supports a Business Process Execution Language (BPEL) as a de-facto standard for describing a workflow of collaborating Web services [1]. With BPEL, the workflow can be seen as an internal process of a composite Web service which executes by the orchestration of an execution engine. A service designer designs a composite Web service by defining Web service instances that will participate in particular tasks within the workflow. This manual composition is not an easy task as the service designer will need prior knowledge about each Web service to be composed and will need to ensure that those Web services are compatible and can really collaborate.

Automatic Web services composition hence comes into the picture to aid service designers. The composition comprises 1) automated discovery of candidate services to be composed 2) automated composition of candidate services that altogether can fulfill the composition goal and 3) automated execution of the resulting composite service [2]. In many cases, automatic Web services composition makes use of semantic technology, i.e. ontology, as it enables the composition process to also consider semantic compatibility of the candidate services.

Research in automatic Web services composition can be viewed in two approaches: composition with a conceptual process flow and composition without a conceptual process flow. The former requires a service designer's knowledge about what tasks to be composed and how they are composed, and the designer defines a conceptual plan that specifies the collaboration of the tasks as a workflow. Therefore composition becomes the process that assigns a suitable Web service for each particular task. For the latter, a service designer does not have prior knowledge about the conceptual process flow. All that is known is the input and the expected goal or output; the designer does not know what tasks are to be in the workflow to produce the expected output, given the input. Therefore composition becomes the process that finds a chain of Web services that can consume the given input and produces the specified output from its flow. Although this second approach is convenient, the given input and output are considered very loose requirements and the chains of composed services may vary considerably.

This paper proposes a technique for automatic Web services composition that belongs to the first approach. The technique aims at helping service designers to select an optimal set of composed services that fit together into a conceptual process flow according to their functional behaviour, i.e. inputs, outputs, preconditions, and effects. The functional behaviour of a Web service is defined in an ontology-based OWL-S process specification [3]. The contribution of this paper is that the functional behaviour may have associated constraints. Automated composition will also evaluate these constraints to determine the degree of compositability between any pair of candidate services to be composed. The result of composition will be a number of concrete flows that represent composite services. We identify an optimal composite service by using Dijkstra's shortest path algorithm [4] and have a corresponding BPEL script generated for the service.

The rest of the paper is organised as follows. Section II discusses related work. A case study of the conceptual process flow to compose a Wine composite service is introduced in Section III. Section IV presents shared process ontologies and external ontologies that are the basis for the composition, and Section V gives OWL-S process specifications of Web services for the case study. Section VI lists matching criteria that are used to determine composable candidate services. Section VII shows how to determine concrete process flow and how an optimal composition is

identified. Section VIII presents a composition framework, and finally a discussion and conclusion with future research directions will be in Section IX.

II. RELATED WORK

As mentioned earlier, automatic Web services composition can be viewed in two approaches: composition with a conceptual process flow [5], [6], [7] and composition without a conceptual process flow [2], [8], [9]. Also, most research considers either quality of service (QoS) attributes or behavioural semantics of the Web services as the criteria to determine the quality of the composition. Ref. [5] assigns Web services to the conceptual process flow by considering their quality (i.e. execution duration, reliability, availability, price, reputation) so that the resulting process flow will give the best quality all round. Ref. [6] considers QoS attributes but applies a genetic algorithm to find a composite service with an optimal quality. Ref. [7] considers behavioural semantics together with QoS attributes, and BPEL is generated for the resulting process flow. Refs. [2], [8] use OWL-S process model to define the input and output of the required composite service and have an AI planner generate possible plans, i.e. possible process flows. Ref. [9] uses DAML-S (the predecessor of OWL-S) to define the input and expected output, and uses a shortest path algorithm to find the best process flow according to semantic compatibility and execution time between pairs of services within the flow.

This paper takes the approach of composition with a predefined process flow. It is close to [7] and [9] in that behavioural semantics of the Web services are considered and a shortest path algorithm is used to find an optimal composition. However, QoS attributes are not taken into account here as it is difficult in practice to obtain such attributes whose values are always changing, and none of the research above considers functional behaviour of the services with associated constraints.

III. CONCEPTUAL PROCESS FLOW AND CONSTRAINTS

This section introduces a case study, adapted from [9], that will be used throughout the paper. A service designer would like “a Wine composite service that can find a matching wine for a particular meal and also order the wine. The payment can be made by a certain credit card (e.g. Amex) and the wine must be delivered to the customer’s address (e.g. Bangkok) within a specified period (e.g. 3 days). The service should also give the details of the ordered wine.” Knowing about these required tasks, the service designer defines a conceptual process flow as in Fig. 1. The flow involves 1) the FindWine task which gives a matching wine name for a given food name 2) the OrderWine task which takes an order for a wine from a customer and 3) the FindWineDescription task which gives a description of a particular wine. The service designer may use an ontology editor tool such as Protégé [10] to design the graphical flow and have the tool generate a corresponding ontology-based OWL-S process specification (Fig. 2). The specification shows a flow of tasks (i.e. AtomicProcess) that are chained by control constructs (e.g. Sequence, Split-Join).

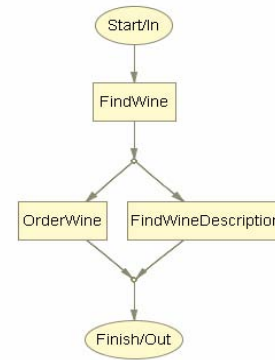

Figure 1. Conceptual process flow of wine composite service.

```

...
<process:Sequence rdf:ID="Sequence_2">
  <process:components>
    <process:ControlConstructList rdf:ID="ControlConstructList_4">
      <list:first>
        <process:Perform rdf:ID="FindWineState">
          <process:process>
            <process:AtomicProcess rdf:ID="FindWine"/>
          </process:process>
        </process:Perform>
      </list:first>
      <list:rest>
        <process:ControlConstructList
          rdf:ID="ControlConstructList_7">
          <list:rest rdf:resource="http://www.daml.org/services/
            owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#nil"/>
          <list:first>
            <process:Split-Join rdf:ID="Split-Join_6">
              <process:components>
                <process:ControlConstructBag
                  rdf:ID="ControlConstructBag_9">
                  <list:first>
                    <process:Perform rdf:ID="OrderWineState">
                      <process:process>
                        <process:AtomicProcess rdf:ID="OrderWine"/>
                      </process:process>
                    </process:Perform>
                  </list:first>
                  <list:rest>
                    <process:ControlConstructBag
                      rdf:ID="ControlConstructBag_11">
                      <list:rest
                        rdf:resource="http://www.daml.org/services/
                          owl-s/1.1/generic/ObjectList.owl#nil"/>
                      <list:first>
                        <process:Perform
                          rdf:ID="FindWineDescriptionState">
                          <process:process>
                            <process:AtomicProcess
                              rdf:ID="FindWineDescription"/>
                          </process:process>
                        </process:Perform>
                      </list:first>
                    </process:ControlConstructBag>
                  </list:rest>
                </process:ControlConstructBag>
              </process:components>
            </process:Split-Join>
          </list:first>
        </process:ControlConstructList>
      </list:rest>
    </process:ControlConstructList>
  </process:components>
</process:Sequence>
...

```

Figure 2. OWL-S process specification for conceptual process flow.

Additionally, the service designer defines necessary information as well as the constraints related to the functional behaviour of each task within the conceptual process flow (Fig. 3). Regarding the functional behaviour of the tasks, outputs from a task should essentially supply appropriate inputs to subsequent tasks in the flow. In the example, given the food name, the FindWine task should give a matching wine name which is then passed on as an input for the subsequent OrderWine and FindWineDescription tasks. However, some tasks may have additional behavioural constraints. In the example, the OrderWine task requires that any Web services that can perform this task must be able to accept Amex credit card and deliver the ordered wine within 3 days to the customer's address in Bangkok. These requirements can be present in the OWL-S conceptual process flow, but for simplicity, we represent them here as in Fig. 3 as a set of relation expressions of the requirements Q . Each expression is in the form of *property(subject, object)* which corresponds to an ontology-based RDF statement $\langle \text{subject}, \text{property}, \text{object} \rangle$. For an expression that relates to a numerical range (e.g. the expression on the number of days for delivery), the expression is represented as *property(argument, relational operator, literal value 1 [, literal value 2])*. Each relation expression is superscripted by any of the symbols I, O, P or R . The symbol respectively refers to the functional behaviour on which the relation expression applies, i.e. input, output, precondition, and result. (Note that result is OWL-S collective construct for output and effect.)

The service designer will define necessary information (i.e. food name, address, credit card) and constraints on functional behaviour of each task by using ontological terms defined in the shared ontologies of the relevant application domains (see Section IV). These shared domain ontologies help to bridge the semantics of the service designer's requirements to the semantics of the Web services to be composed.

```

input :
http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/Food#
MealCourse
http://www.owl-ontologies.com/CustomerInfo.owl#CustomerInfo

#FindWine{
Q = { HasInput(Process,FoodName)I
      HasOutput(Process,WineName)O
    }
}

#OrderWine{
Q = { HasInput(Process,WineName)I
      HasInput(Process,CustomerInfo)I
      HasOutput(Process,OrderedWine)O
      HasCustomerCreditcardType(CreditCardType,Amex)P
      HasCustomerLocation(CustomerLocation,Bangkok)R
      HasDeliveryDay(DeliveryDay,LessThanOrEqual,3)R
    }
}

#FindWineDescription{
Q = { HasInput(Process,WineName)I
      HasOutput(Process,WineDescription)O
    }
}

```

Figure 3. Necessary information and constraints on functional behaviour.

IV. SHARED ONTOLOGIES

The composition algorithm assumes the shared ontologies of the application domain are adopted by service providers who offer Web services and by service designers.

A. Process Ontology

Process ontology refers to an ontology that describes common process of Web services within a particular domain. The ontology is defined by domain experts and adopted by service providers within the domain. We represent a process ontology with an OWL-S process model; it defines common vocabularies (i.e. ontological classes) for the process, inputs, output, conditions, and related information. Fig. 4 shows part of the process ontology for FindWine; it defines a FindWineProcess as a subclass of OWL-S atomic process with FoodName as an input, and WineName, WinePrice, and WineDescription as outputs. Fig. 5 shows part of the process ontology for OrderWine; it defines an OrderWineProcess as a subclass of OWL-S atomic process with WineName and CustomerInfo as inputs, and OrderedWine as an output. AcceptedCreditCard is the condition for the process; it will depend on the CustomerCreditcardType local variable (i.e. the process will accept an order only from the customer who holds an accepted credit card). OrderConfirmed is the result of the process and it will be associated with a DeliveryDayCondition constraint. This constraint is related to the LocationCondition which depends on the CustomerLocation result variable (i.e. the process will confirm the order and make a delivery within a specified period if the customer is located in a certain area).

B. External Ontology

External ontology refers to auxiliary ontologies, the vocabularies of which are used by service designers to specify necessary information for the composition, and by service providers in defining constraints in the process specifications of Web services. Fig. 6 shows part of the food ontology (presented by the Protégé tool). In our example, we also use the external ontology for customer information which relates to customer's credit card and location.

```

...
<owl:Class rdf:ID="FoodName">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
owl-s/1.1/Process.owl#Input"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="WineName">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="WinePrice">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="WineDescription">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="FindWineProcess">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
owl-s/1.1/Process.owl#AtomicProcess"/>
</owl:Class>
...

```

Figure 4. Part of shared process ontology for FindWine.

V. PROCESS SPECIFICATIONS OF WEB SERVICES

Service providers will publish process specifications of their Web services by using OWL-S process model. Fig. 7 shows part of the process specification of a wine shop that sells wine (i.e. a Web service for OrderWine). The process specification is based on the process ontology in Fig. 5 and the external ontologies for city and credit card. This wine shop receives wine name (line 99-102, 107) and customer info (line 95-98, 106) as inputs, and gives an ordered wine as an output (line 91-94, 111). The precondition of the process is that the accepted credit card must be evaluated to true (line 108) and this depends on the credit card type that the customer holds (line 87, 109). The accepted cards are Amex and Visa cards (line 59-86). The result of the process is that the order is confirmed (line 110) with a constrained effect on wine delivery within 3 days (line 5-18). But this guarantee is only when the customer is located in Bangkok (line 30-44). All the constraints about credit card types, customer's location, and the number of days for delivery are described by the Semantic Web Rule Language (SWRL) [11].

```

...
<owl:Class rdf:ID="DeliveryDayCondition">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/generic/Expression.owl#Condition"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="OrderConfirmed">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#Result"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="CustomerLocation">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#ResultVar"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="LocationCondition">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/generic/Expression.owl#Condition"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="AcceptedCreditCard">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/generic/Expression.owl#Condition"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="CustomerCreditcardType">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#Local"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="WineName">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#Input"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="CustomerInfo">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#Input"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="DeliveryDay">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#ResultVar"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="OrderedWine">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#Output"/>
</owl:Class>
<owl:Class rdf:ID="OrderWineProcess">
  <rdfs:subClassOf rdf:resource="http://www.daml.org/services/
    owl-s/1.1/Process.owl#AtomicProcess"/>
</owl:Class>
...

```

Figure 5. Part of shared process ontology for OrderWine.

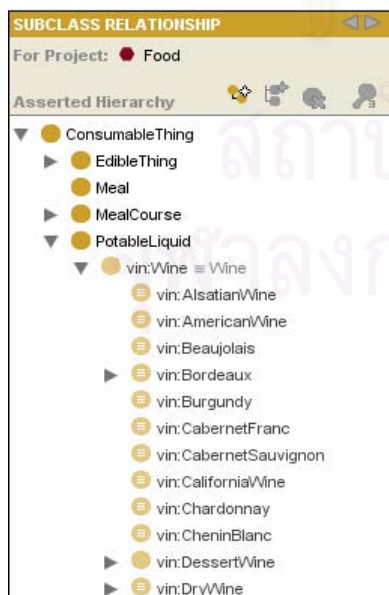

Figure 6. Part of external ontology for Food.

```

...
1 <bsd:OrderConfirmed rdf:ID="OrderConfirmed_1">
2 <process:hasResultVar>
3 <bsd:DeliveryDay rdf:ID="DeliveryDay_1">
4 </process:hasResultVar>
5 <process:hasEffect>
6 <bsd:DeliveryDayCondition rdf:ID="DeliveryDayCondition_1">
7 <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/
  02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral"
8 >>swrl:AtomList>
9 <rdf:first>
10 <swrl:BuiltinAtom>
11 <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/11/
  swrlb#lessThanOrEqual"/>
12 <swrl:arguments>
13 <rdf:List>
14 <rdf:first rdf:resource="#DeliveryDay_1"/>
15 <rdf:rest>
16 <rdf:List>
17 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/
  XMLSchema#int"
18 >3</rdf:first>
...
30 <process:inCondition>
31 <bsd:LocationCondition rdf:ID="LocationCondition_1">
32 <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/
  02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral"
33 >>swrl:AtomList>
34 <rdf:first>
35 <swrl:BuiltinAtom>
36 <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/11/
  swrlb#equal"/>
37 <swrl:arguments>
38 <rdf:List>
39 <rdf:first rdf:resource="#CustomerLocation_1">
40 <rdf:rest>
41 <rdf:List>
42 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/
  02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
43 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/
  XMLSchema#anyURI"
44 > http://www.owl-ontologies.com/
  City.owl#Bangkok</rdf:first>
...

```

Figure 7. Part of process specification of an OrderWine Web service.

```

55 <process:hasResultVar>
56 <bsd:CustomerLocation rdf:ID="CustomerLocation_1"/>
57 </process:hasResultVar>
...
59 <bsd:AcceptedCreditCard rdf:ID="AcceptedCreditCard_1">
60 <expr:expressionBody rdf:datatype="http://www.w3.org/1999/
02/22-rdf-syntax-ns#XMLLiteral">
61 <swrl:AtomList>
62 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/
02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
...
71 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/
XMLSchema#anyURI"
72 >http://www.owl-ontologies.com/
CreditCard.owl#Amex</rdf:first>
73 <rdf:rest rdf:resource="http://www.w3.org/1999/
02/22-rdf-syntax-ns#nil"/>
74 </rdf:List>
75 </rdf:rest>
76 <rdf:first rdf:datatype="http://www.w3.org/2001/
XMLSchema#anyURI"
77 >http://www.owl-ontologies.com/
CreditCard.owl#Visa</rdf:first>
78 </rdf:List>
79 </rdf:rest>
80 <rdf:first rdf:resource=
"#CustomerCreditcardType_1"/>
81 </rdf:List>
82 </swrl:arguments>
83 <swrl:builtin rdf:resource="http://www.w3.org/2003/
11/swrlb#equal"/>
84 </swrl:BuiltinAtom>
85 </rdf:first></expr:expressionBody>
86 </bsd:AcceptedCreditCard>
87<bsd:CustomerCreditcardType rdf:ID=
"CustomerCreditcardType_1"/>
88 <rdf:Description rdf:about="http://www.daml.org/services/
owl-s/1.1/generic/Expression.owl#AlwaysTrue">
89 <expr:expressionLanguage rdf:resource=
"http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/generic/
Expression.owl#SWRL"/>
90 </rdf:Description>
91 <bsd:OrderedWine rdf:ID="OrderedWine_1">
92 <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/
2001/XMLSchema#anyURI"
93 >http://a.com/ontology
#PurchaseOrderConfirmation</process:parameterType>
94 </bsd:OrderedWine>
95 <bsd:CustomerInfo rdf:ID="CustomerInfo_1">
96 <process:parameterType rdf:datatype=
"http://www.w3.org/2001/XMLSchema#anyURI"
97 >http://www.owl-ontologies.com/CustomerInfo.owl
#CustomerInfo</process:parameterType>
98 </bsd:CustomerInfo>
99 <bsd:WineName rdf:ID="WineName_1">
100 <process:parameterType rdf:datatype="http://www.w3.org/
2001/XMLSchema#anyURI"
101 >http://www.w3.org/TR/2003/PR-owl-guide-20031209/
Food#Wine</process:parameterType>
102</bsd:WineName>
103<ci:City rdf:ID="City"/>
104<cd:CreditCard rdf:ID="CreditCard"/>
105 <bsd:OrderWineProcess rdf:ID="WineShopAtomicProcess">
106 <process:hasInput rdf:resource="#CustomerInfo_1"/>
107 <process:hasInput rdf:resource="#WineName_1"/>
108 <process:hasPrecondition rdf:resource=
"#AcceptedCreditCard_1"/>
109 <process:hasLocal rdf:resource=
"#CustomerCreditcardType_1"/>
110 <process:hasResult rdf:resource="#OrderConfirmed_1"/>
111 <process:hasOutput rdf:resource="#OrderedWine_1"/>
112 </bsd:OrderWineProcess >
...

```

Figure 7. Part of process specification of an OrderWine Web service (continued).

VI. MATCHING CRITERIA

Matching the process specifications of Web services to the conceptual process flow of the service designer is based on matching of ontological terms that describe the functional behaviour of the Web services and on the evaluation of the constraints associated to such functional behaviour. We adopt the criteria from [12] on matching of ontological concepts, matching of numerical range (e.g. time duration of wine delivery), and matching of enumeration values (e.g. accepted credit card types). We also define a match score for each kind of match for later use in Section VII.

A. Matching of Ontological Concepts

Let C_Q be the ontological concept specified in the conceptual process flow and C_P be the ontological concept in the process specification:

(i) If $C_Q \equiv C_P$, then C_P is an exact match for C_Q where \equiv means is equivalent to. The match score for this case is 1.

(ii) If $C_P \sqsubseteq C_Q$, then C_P is a specialised match for C_Q where \sqsubseteq means is subsumed by (i.e. C_P is more specific than C_Q). The match score for this case is 2.

(iii) If $C_Q \sqsubseteq C_P$, then C_P is a generalised match for C_Q . This means the concept in the conceptual process flow is more specific than, and is subsumed by, the one in the process specification. The match score for this case is 3.

(iv) If $(C_Q \sqsubset C_P) \wedge (C_P \sqsubset C_Q) \wedge (C_Q \sqsubseteq C_C) \wedge (C_P \sqsubseteq C_C)$, then C_P is a partial match for C_Q , where \sqsubset means is not subsumed by and C_C is a node in the same IS-A taxonomy. This means it is acceptable for the concept in the process specification to be a match for the concept in the conceptual process flow provided that the two concepts have common characteristics through a common parent concept. The match score for this case is 4.

(v) If none of the above relationships exist, then C_P is a failed match for C_Q . No match score is defined for this case.

B. Matching of Numerical Ranges

Let N_Q be a nonempty set of numerical range values of the expression in the conceptual process flow (S_Q), and N_P be a nonempty set of numerical range values of the expression in the process specification (S_P):

(i) If $N_P \subseteq N_Q$, then S_P is an exact match for S_Q . The match score for this case is 1.

(ii) If $N_Q \subseteq N_P$, then S_P is a plug-in match for S_Q . The match score for this case is 2.

(iii) If $(N_P \cap N_Q \neq \phi) \wedge (N_P \not\subseteq N_Q) \wedge (N_Q \not\subseteq N_P)$, then S_P is a weak match for S_Q . The match score for this case is 3.

(iv) If $N_P \cap N_Q = \phi$, then S_P is a failed match for S_Q . No match score is defined for this case.

C. Matching of Enumeration Values

Let E_Q be a nonempty set of enumeration values i of the expression in the conceptual process flow and E_P be a nonempty set of enumeration values j in the process specification. The enumeration values may be either XML schema data type values or ontological values.

If enumeration values are XML schema data type values:

(i) If $\forall i, \exists j: (i \in E_Q) \wedge (j \in E_P) \wedge (i = j)$, then E_P is an exact match for E_Q . The match score for this case is the summation of the scores of all i and j pairs that are matched, where each match pair has a score of 1.

(ii) If none of the above relationship exists, then E_P is a failed match for E_Q . No match score is defined for this case.

If enumeration values are ontological values:

(i) If $\forall i, \exists j: (i \in E_Q) \wedge (j \in E_P) \wedge (i \otimes j)$, then E_P is an exact match for E_Q where \otimes means ontological matching as in Subsection A above. The match score for this case is the summation of the scores of all i and j pairs that are matched, where each match pair has a score of 1-4 depending on the kind of ontological match.

(ii) If none of the above relationship exists, then E_P is a failed match for E_Q . No match score is defined for this case.

VII. FINDING AN OPTIMAL COMPOSITE SERVICE

To find an optimal composite service that can best answer the conceptual process flow, we will first identify possible concrete compositions and then apply the shortest path algorithm of Dijkstra to determine the optimal composition.

To identify possible concrete compositions, process specifications of the Web services are compared against the conceptual process flow and its associated constraints. The process specification of a Web service will be a match to a particular task in the conceptual process flow if, based on the matching criteria, its functional behaviour and constraints match to all the relation expressions that the service designer requires for that task. For example, with the service designer's requirement as in Fig. 1-3, the outputs of the Web services of a particular task must match to the inputs of a subsequent task in the conceptual process flow. That is, the outputs of FindWine Web services must match to the inputs of the OrderWine and FindWineDescription Web services. (Note that, matching of outputs and inputs should consider both signature and semantics of the Web services, but this paper will demonstrate semantic matching only.) Also, each Web service must match according to the behavioural constraints, e.g. the OrderWine Web services must accept Amex credit card.

Assume that there are two wine agents (i.e. WineAgent1 and WineAgent2 Web services) that support the FindWine task, and two wine shops (i.e. WineShop1 and WineShop2 Web services) that support the OrderWine task. Fig. 8 shows the functional behaviour and associated constraints of these Web services as well as the kinds of matching the relation expressions of each Web service have with the service designer's requirement of Fig. 1-3. (Note that the functional behaviour and constraints of WineShop1 are the same as what have been shown in Fig. 7.) By matching of ontological concepts, most relation expressions of these Web services are an exact match to the corresponding expressions from the service designer. By matching of enumeration values, the expressions about the credit card type of WineShop1 and WineShop2 are an exact match. By matching of numerical ranges, the expression about delivery day of WineShop1 is an exact match while that of WineShop2 is a plug-in match.

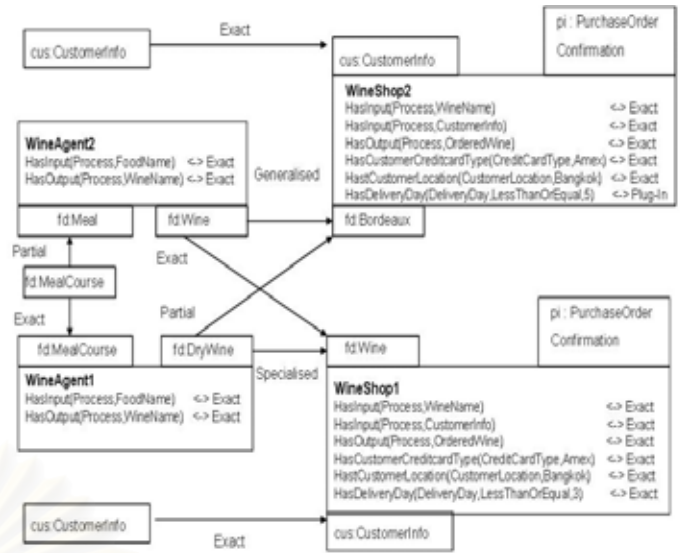

Figure 8. Matching between FindWine and OrderWine Web services.

Moreover, Fig. 8 also shows that the FoodName input of WineAgent1 is of class MealCourse and the WineName output is of class DryWine, whereas the FoodName input of WineAgent2 is of class Meal and the WineName output is of class Wine. For WineShop1, the WineName and CustomerInfo inputs are of classes Wine and CustomerInfo respectively, and the OrderedWine output is of class PurchaseOrderConfirmation. For WineShop2, the WineName and CustomerInfo inputs are of classes Bordeaux and CustomerInfo respectively, and the OrderedWine output is of class PurchaseOrderConfirmation. Thus, provided that the service designer specifies an input of class MealCourse, the FoodName input of WineAgent1 is an exact match while the FoodName input of WineAgent2 is a partial match according to ontological matching. Consequently, the WineName output of WineAgent1 can match to the WineName input of WineShop1 as a specialised match, whereas it is a partial match to the WineName input of WineShop2. But for WineAgent2, its WineName output is an exact match to the WineName input of WineShop1 and a generalised match to the WineName input of WineShop2. Also, the service designer's input of class CustomerInfo is an exact match to the CustomerInfo input of both WineShop1 and WineShop2.

We can transform Fig. 8 into a graph that, starting with the service designer's inputs, represents possible paths of composition as in Fig. 9. Each edge of the graph is labelled with the match score that represents the degree of similarity between the two connecting nodes. Each match score is the summation of the score for input/output matching and the score for constraint matching. For example, the match score between the service designer's input of class MealCourse and WineAgent2 is equal to 4+2 because of the partial match (score 4) of their input classes, and the exact match (score 2) of the two input and output constraints that WineAgent2 exhibits (hence, score 2 in total). For the edge between WineAgent2 and WineShop2, the match score is (3+1)+7. The output-input match is determined by a generalised match of WineName (score 3) and an exact match of CustomerInfo (score 1). The constraint match is determined by the

constraints that WineShop2 exhibits; all are exact matches (score 1 each) except for the plug-in match (score 2) of the constraint on delivery day (hence, score 7 in total).

However, our approach also allows the service designer to specify a preference on either input/output matching or constraint matching. In other words, the service designer may give a priority to similarity of input/output semantics over similarity of constraints, and vice versa. Equation (1) is used to calculate a weighted match score for each edge where $\lambda \in [0,1]$.

$$\text{Weighted match score} = \lambda * \text{match score for input/output matching} + (1-\lambda) * \text{match score for constraint matching.} \quad (1)$$

For example, if the service designer gives equal weight for input/output matching and constraint matching (i.e. $\lambda = 0.5$), the match score on the edge between WineAgent2 and WineShop2 will be $0.5*(3+1) + 0.5*7 = 5.5$. Fig. 10 shows the graph of Fig. 9 with weighted match scores where $\lambda = 0.5$. With match scores, Dijkstra's shortest path algorithm can be applied to find an optimal path that represents the optimal composition. From Fig. 10, the optimal composition of FindWine and OrderWine tasks is one that composes WineAgent1 to WineShop1 with the path score equal to 6.

It is possible that there may be more than one path that gives the shortest path score. If that is the case, our approach will randomly pick one to generate a corresponding BPEL.

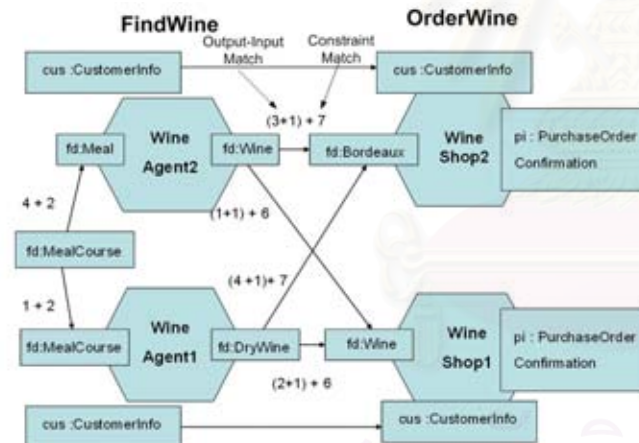

Figure 9. Graph with match scores for FindWine and OrderWine.

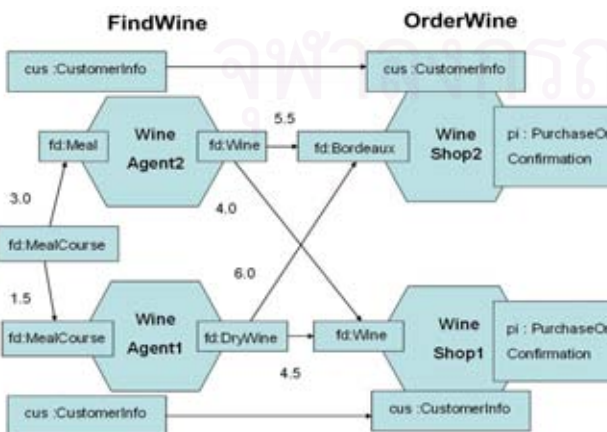

Figure 10. Graph with weighted match scores for FindWine and OrderWine.

Apart from the OrderWine task, the FindWine task in the example is also followed by a parallel FindWineDescription task. Therefore, after an optimal composition of FindWine and OrderWine Web services is found, the composition process repeats to find a FindWineDescription Web service that can be best composed to the FindWine Web service that is part of the optimal FindWine-OrderWine composition.

VIII. SERVICE COMPOSITION FRAMEWORK

A Web services composition framework provides a mediator to support Web services composition (Fig. 11). Service providers will create process specifications for their Web services by using an ontology editor such as Protégé (1). Process specifications will be based on shared process ontologies and external ontologies that are defined by domain experts. Any service provider will publish a Web service with a UDDI directory [13] as usual and additionally register through the publishing proxy the URL of the process specification and the business service key of the corresponding service entry in the UDDI; the process specification and the business service key will be stored in a process link repository (2). An OWL-S parser API is then used to extract process terms, external ontology terms, and SWRL constraints from the process specification stored in the process link repository (3). The process terms and external ontology terms are inferred by a reasoning engine and the obtained facts are stored in a knowledge base (4). SWRL constraints are parsed by a SWRL parser API and relevant terms are also inferred and stored in the knowledge base (5).

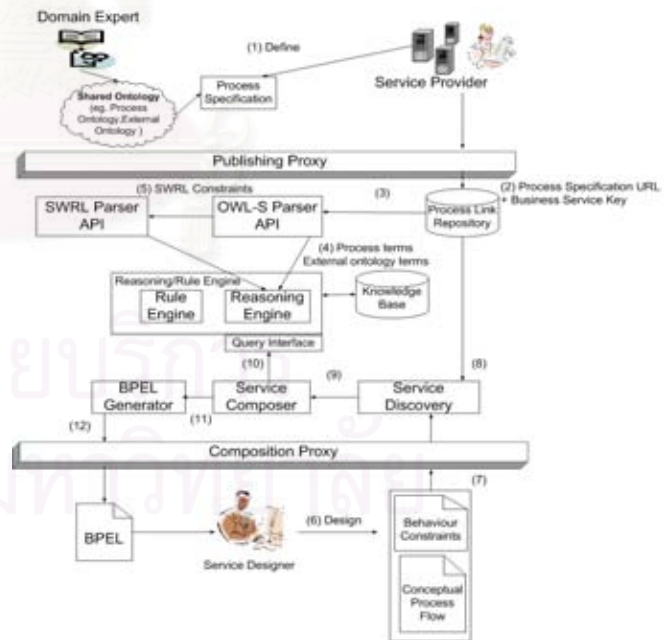

Figure 11. Service composition framework.

To compose a composite Web service, a service designer will, based on the shared process ontologies and external ontologies, design an OWL-S based conceptual process flow with associated behaviour constraints by using Protégé (6) and submits to the mediator through the composition proxy

(7). The conceptual process flow and constraints will be parsed to determine relevant service categories that will implement the required tasks, and process specifications of Web services under such categories will be discovered from the process link repository (8). Those candidate process specifications will be compared, by the service composer, with the service designer's requirement (9). The service composer will query the reasoning/rule engine which will then consult facts from the knowledge base and evaluate behaviour constraints with the rule engine component (10). Once an optimal composition is identified, the BPEL generator will create a corresponding BPEL (11) and return it back to the service designer (12). The service designer can retrieve WSDLs of the constituent Web services in the composition from the UDDI and has the BPEL script run by a BPEL execution engine.

In the current implementation, OWL-S API [14] is used to extract ontological terms and SWRL constraints from the process specifications. We develop our own SWRL parser to extract details contained in the SWRL constraints. Bossam [15] is used as the reasoning/rule engine; it incorporates both a reasoning engine and a rule engine which can make inference on ontological terms as well as evaluate logical rules. The library of BPWS4J [16] is used in constructing BPEL scripts. In the implementation, UDDI is not a mandatory component of the framework since no information from UDDI is needed for the composition; nevertheless, the framework provides a process link repository as a means to associate process specifications of the Web services to other of their information in the UDDI (if available).

IX. DISCUSSION AND CONCLUSION

The contribution of this paper is a Web services composition approach that is based on semantic analysis of Web service processes which characterise both functional behaviour and relevant constraints of the Web services. The approach is suitable for service designers who have knowledge about the constituent tasks within the composition. A framework is provided to support the composition by using Dijkstra's shortest path algorithm to identify the best composition and can generate a BPEL for such composition.

Similarly to other research work in semantic Web services, this work incurs overheads in publishing extra semantics-based process specifications and in learning about shared process ontologies and external ontologies. However, these overheads come with the power to automatically and semantically analyse and compose Web services. We believe that it is worth, considering standard processes and standard ontologies for vertical service domains are emerging in the near future.

The approach mainly supports service composition at design time. This is because the behaviour and process constraints of the Web services are published prior to the composition. The approach hence focuses on static behaviour of the Web services. Nevertheless, it is possible to use the proposed technique at run time. We can, for example, analyse service behaviour to find a replacement Web

services when part of a business process or a composite service fails.

Our approach does not yet consider other important issues in the composition such as QoS attributes and trust between composed services. QoS attributes of Web services are static and dynamic information that represents the quality of service provision. Dynamic information is mostly related to service performance, and hence contributes to run-time composition. However, such quality attributes are still difficult to monitor, measure, and apply to service composition in practice. Trust for the composed services is also important. Two Web services with compatible behaviour may not be able to work together because they do not have mutual trust or the service designer does not trust them.

For future research, we plan to evaluate the performance of the composition framework and explore the QoS and trust issues. The approach will be applied to a fault tolerant composition framework that supports substitution and recovery of business processes of Web services.

ACKNOWLEDGMENT

This research is part of the Engineering New Paradigm Software for Enterprises with Service-Oriented Architecture Project, supported by Thailand's Software Industry Promotion Agency (Public Organisation).

REFERENCES

- [1] IBM, *BPEL: Business Process Execution Language for Web Services*, 2003, <http://www.106.ibm.com/developerworks/webservice/library/ws-bpel>
- [2] D. Murtagh, *Automatic Web Service Composition*. Master's Thesis, Department of Computer Science, University of Dublin, 2004.
- [3] OWL-S Coalition, *OWL-S 1.1 Release*, <http://www.daml.org/services/owl-s/1.1/>
- [4] H.T. Corman, E.C. Leiserson, L.R. Rivest, and C. Stein, *Introduction to Algorithms, Second Edition*. USA: MIT Press and McGraw-Hill, 2001, pp. 595–601.
- [5] L. Zeng, B. Benatallah, M. Dumas, and J. Kalagnanam, "Quality driven web service composition," in *Proc. 12th Intl. World Wide Web Conf.*, Budapest, Hungary, 2003, pp. 411-421.
- [6] S. Sounsri, D. Wichadaku, and D. Savamipak, "A genetic algorithm for an automated web service composition," in *Proc. 1st National Conf. on Computing and Information Technology*, Bangkok, Thailand, 2005, pp. 322-328.
- [7] R. Aggarwal and K. Verma, "Constraint driven web service composition in METEOR-S," in *Proc. IEEE International Conf. on Services Computing*, Shanghai, China, 2004, pp. 23-30.
- [8] M. Klusch, A. Gerber, and M. Schmidt, "Semantic web service composition planning with OWLS-XPlan," in *Proc. 1st Intl. AAAI Fall Symp. on Agents and the Semantic Web*, Arlington, VA, USA, 2005, pp. 77-84.
- [9] R. Zhang, I.B. Arpinar, and B. Aleman-Meza, "Automatic Composition of Web Service," in *Proc. Intl. Conf. on Web Services*, Las Vegas, Nevada, USA, 2003, pp. 38-41.
- [10] The Protégé Ontology Editor and Knowledge Acquisition System, <http://protege.stanford.edu/>
- [11] I. Horrocks, P.F. Patel-Schneider, H. Boley, S. Tabet, B. Groszof, M. Dean, *SWRL: A Semantic Web Rule Language Combining OWL and RuleML*, 2003, <http://daml.org/2003/11/swrl/>
- [12] N. Sriharee and T. Senivongse, "Matchmaking and ranking of semantic web services using integrated service profile," *Intl. J. of Metadata, Semantics and Ontologies*, vol. 1, no. 2, pp. 100-118, 2006.
- [13] uddi.org, *UDDI: Universal Description, Discovery, and Integration of Web Services*, 2002, <http://www.uddi.org>
- [14] OWL-S API, <http://projects.semwebcentral.org/projects/owl-s-api/>
- [15] Bossam Rule/OWL Reasoner, <http://mknknows.etri.re.kr/bossam/>
- [16] BPWS4J, <http://www.alphaworks.ibm.com/tech/bpws4j>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายเต็มศักดิ์ วัะลีโน เกิดเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2525 ที่จังหวัดชลบุรี สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา เมื่อ พ.ศ. 2548 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย